

DOLENJSKI LIST

NAGRADE TEDNA: v Sromlje, Dol. Sušice in Niš!

Med 188 novimi naročniki zadnjega tedna smo v torek opoldne izžrebali tri nove bralce našega tednika:

● Alojz Škerjanc, Silovec 14, p. Sromlje (naročilnica št. 4684) dobi prvo nagrado tega tedna — 2500 dinarjev;

● Jože Kobe, Dol. Sušice 7 a, p. Dol. Toplice (naročilnica št. 5973) dobi 2 lepi knjigi Dolenjske založbe, razen njega pa je prav tako nagrada doletela tudi tretjega izžrebancu; dobi jo bo

● Alfonz Rostohar, V.p. 3038/32, ki je zdaj v Nišu (naročilnica št. 6739, poslana s pošte Leskovec pri Krškem!)

Denar in knjige smo danes odposlali po pošti vsem trem izžrebancem, ki so jih kot nove naročnike pridobili naši prizadevani uslužbenec PTT. Posebna presenečenja pripravljamo za prihodnje tedne!

V VSAKO HISO: DO
LENJSKI LIST!

Knjiga ne pozna meja

Ob razstavi SODOBNA ITALIJANSKA KNJIGA v Novem mestu

V ponedeljek, 18. januarja, je Guido Manzini v avli Studijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu odprl knjižno razstavo, ki jo je pripravila Vlada knjižnica iz Gorice. Poleg podpredsednice skupščine SRS Dragice Rome, poslanke kulturnoprosvetnega zbora v republiki skupščini Tilke Sašek, predstavnikov družbenopolitičnega in kulturnega življenja skupaj s predstavniki novomeške Studijske knjižnice sta otvoritvi prisostvovala tudi poddirektor in uslužbenec Vlade knjižnice v Gorici g. Poso in g. Marchesan.

Razstava obsega 350 del in prikazuje po razdelkih geografske, zgodovinske, beletristične, znanstvene in druge knjige. Med zadnjimi velja zlasti omeniti zajetna dela o družbenih vedah, filozofiji, pedagogiki, mitologiji, religiji in filologiji. V posebnem razdelku so razstavljena dela o pokrajini Benečija-Juljska krajina. Čeprav se bo obiskovalec te razstave srečal s knjigami, pisanimi v italijanščini, bo vendarle spoznal, kako pestra je današnja kultura sosednjega naroda, kako visoko so razvite njene posamezne zvrsti. Se bolj mu bo drago, ko bo spoznal pravi namen take razstave, zlasti ker razstavo v Novem mestu na lastno pobudo prireja ustanova mesta, ki je nekakšen most med sosednjima Italijo in

Jugoslavijo. Tu je mišljen predvsem most, ki ga lahko gradi kultura s svojo univerzalno funkcijo, pri čemer so prav knjige in knjižnice znanilec napredka mirnega sožitja in strpnosti med vsemi ljudmi brez razlike, kakor je v svojem govoru rekel dr. Manzini. Pravi namen razstave italijanskih knjig v Novem mestu pa lahko razberemo iz naslednjih njegovih besed:

»To je prvič po dolgem času, da se naša kultura spet konkretno predstavlja slovenskemu občinstvu preko svojih del... Razstava ni in ne bo bitni prikaz visokih knjižnih vrednot ali bibliografskih redkosti. Njen namen je predvsem ta, da nudi v sintezi in brez zahtev po kakšni popolnosti dovolj jasno podobo o višini, ki jo je

povprečno dosegla italijanska kultura na posameznih področjih, in o uspehih, ki jih je po zadnji svetovni vojni doseglo italijansko založništvo, hkrati z vpogledom v knjižno bogastvo srednje

Dr. Guido Manzini, direktor Vlade knjižnice v Gorici, odpira razstavo v avli Studijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu.

ravite javne knjižnice, kakršna je goriška. — Na razstavi je posebna skupina del, ki govorijo o pokrajini Furlanija-Juljska krajina. Ta pokrajina je v današnji Italiji kot obveza in simbolj neke nove resničnosti na kulturnem področju. Prav zato pričakujemo od nje, da bo ostvarila zares pravo kulturno politiko do držav, ki z njo menijo, kar pa bo več kot dobro sosedstvo.»

Bogo Komelj, upravnik Studijske knjižnice Mirana Jarca, je obiskovalcem predstavil dr. Guida Manzinija ne le kot direktorja goriške Vlade knjižnice, temveč bolj kot starega znanca jugoslovanskega knjižničarstva, ki z veliko pozornostjo spremlja našo kulturo in jo posreduje italijanski kulturni javnosti. Kot takega je dr. Manzinija občinstvo spoznalo, ko je italijanski gost v slovenščini povedal, zakaj je še posebej vzljubil Slovenijo.

Razstava bo odprta do 23. januarja. Kdaj bo razstava slovenskih knjig v Gorici, pa še ni domenjeno. I. Z.

OD 1. DO 19. JANUARJA 1965

450 novih naročnikov

V zadnjih dneh se je predvsem po zaslugi uslužbenec PTT na našem področju naročilo na DOLENJSKI LIST 188 novih naročnikov; pošta Krško nam je poslala 20 naročilnic, pošta Novo mesto 14, Sromlje 11, Leskovec pri Krškem 10, Trebnje 9 itd. — Tedenski »prirastek« po občinah: BREZICE — 24 novih naročnikov, CRNOMELJ — 8, KOČEVJE — 3, KRŠKO — 37, METLIKA — 8, NOVO MESTO — 51, RIBNICA — 7, SEVNICA — 7, TREBNJE — 16, razne pošte — 22 in tujina — 5. V 19 dneh pa je stanje po občinah takole:

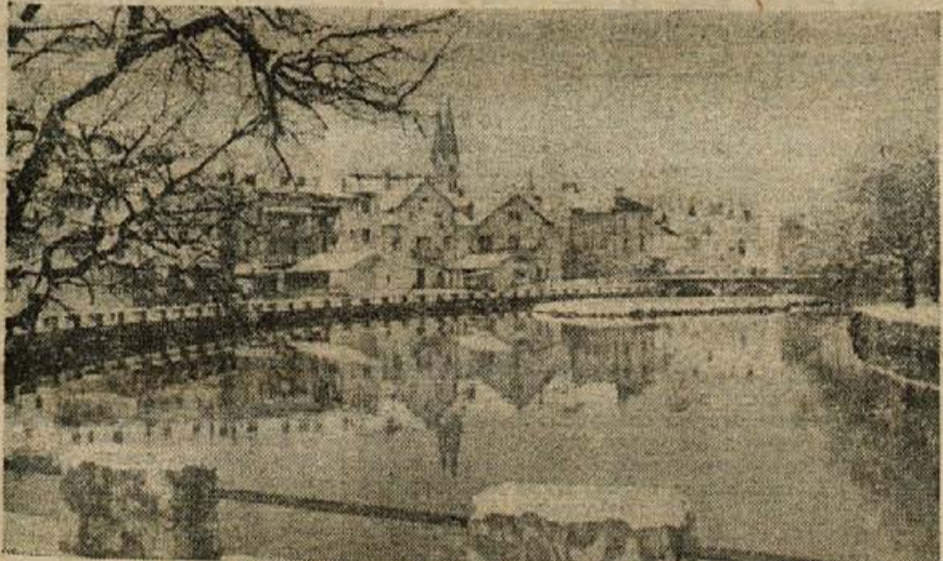
BREZICE:	39
CRNOMELJ:	21
KOČEVJE:	5
KRŠKO:	51
METLIKA:	16
NOVO MESTO:	77
RIBNICA:	9
SEVNICA:	19
TREBNJE:	29
Razne pošte:	165
Tujina:	19

Mnoge pošte so se le zadnje dni razdelile naše propagandne letake in naročilnice med družine in posameznike, ki našega pokrajinskega glasila SZDL doslej še niso dobivali na svoj naslov. Obetajo nam precej podpisanih naročilnic v tem in prihodnjem tednu, zato smo prepričani, da bo gornji pregled vsak teden bolj zanimiv.

TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK čaka na tisto krajevno organizacijo SZDL, ki bo na svojem področju pomagala pridobiti največ novih naročnikov za Dolenjski list! Vsaki organizaciji SZDL bomo pristeli »v dobro« vse tiste nove naročnike, ki bodo na kakršenkoli način pridobljeni na njenem področju!

Vse pošte na našem področju prosimo, da nam sproti pošiljajo podpisane naročilnice, da bi novi naročniki lahko naš tednik začeli takoj dobivati.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA LISTA

Zrcalo kočevske »riviere« v sončnem zimskem popoldnevu... (FOTO: Drago Mohar, Ribnica)

METLIKA: v tujini začasno zaposleni so se zbrali na posvet

Občinski odbor Socialistične zveze v Metliki je 18. januarja povabil na razgovor občane, ki so začasno zaposleni v tujini. Za letoletne praznike je obiskalo svoje domače 57 takšnih občanov, vabilu na razgovor pa se jih je odzvalo blizu 40. Med temi ki jih na posvet ni bilo, je večina takšnih, ki so že od potovanja nazaj v tujino na delo.

Posveta sta se udeležila tudi tajnik Slovenske izseljeniške matice Tone Brožič in predsednik ObS Metlika Franc Vrvišar. V tujini zaposleni so v razgovoru našli več težav, ki jih tarejo, največ

pa so govorili o socialnem in pokojninskem zavarovanju, o carinski politiki in o postopku za izdajo viz za odhod v tujino in za povratek domov. Predsednik ObS Franc Vrvišar jih je seznanil z razvojem v domači občini in z gospodarskimi težavami, ki jih premagujemo doma ter jih opozoril na posameznike, ki se po povratku iz tujine nečisto obnašajo med domačini. Vsi pristojni so takšne pojave eno-dušno obsodili. O zanimivem posvetu in o tem, kaj so povedali v tujini začasno zaposleni občani metliške komunne, bomo obširneje poročali prihodnji teden v posebnem sestavku.

V torek: občinska konferenca ZKS v Krškem

26. januarja ob 8. uri se bo v domu Svobode v Krškem začela občinska konferenca ZKS, na kateri bo o dosedanjem delu komunistov v krški občini poročal najprej sekretar ObK ZKS Milan Ravbar, nato pa revizijska komisija. Po razpravi bodo izvolili nove organe občinske organizacije ZKS in delegate za bližnji kongres Zveze komunistov Slovenije.

Obvestilo dopisnikom in sodelavcem

Vseh za današnje številko poslanih dopisov in drugih sestavkov zaradi pomanjkanja prostora žal nismo mogli objaviti; na vrsto pridejo prihodnji teden. Vse sodelavce prosimo za razumevanje!

UREDNIŠTVO

»Na kočevskem in ribniškem bo tokrat boljše!«

Upravnik osnovne PTT enote Kočevje tov. Marjan Krivec o akciji za pridobivanje novih naročnikov domačega medobčinskega glasila Socialistične zveze — Ko vam bo pismo naša ponudil naročilnico in vas povabil, da postanete naročnik Dolenjskega lista, ne pozabljajte, da vam domače glasilo SZDL postreže vsak teden s kopico vesti iz vašega kraja in še z mnogimi novicami in zanimivostmi s širšega področja!

Tovraš upravnik, kje so vzroki, da je bilo na vašem področju v akciji od oktobra do decembra lani pridobljenih sorazmerno malo novih naročnikov Dolenjskega lista? — Res je, kaj prida novih naročnikov naši dostavljavci niso pridobili. Kot glavni vzrok naštevajo: bralci so bili vajeni Kočevskih novic, ki so poročale samo o ribniški in kočevski občini, v Dolenjskem listu pa jim je odmerjenega manj prostora. Dolenjski list pa prihaja zdaj k

nam že leto dni in ljudje so se lahko prepričali, da o naših krajih ne piše toliko noben list kot vaš.

V Kočevju je še ena težava: z dostavo! Poštni dostavljavci smejo nositi po naših predpisih največ 20 kg težak tovor, v Kočevju pa nosijo tudi po 40 kg teže, ker je precej časnikov. Ob tolikšnem delu pač nimajo časa za razgovore. V Kočevju se zategadel že pogajamo za kolportažo časnikov. V zunanjih poštah takšnih težav ni. Večje število bral-

cev Dol. lista je lahko za katorkoli zunanjo pošto uspeh, saj lahko prav s časnikom mnoge opravijo svoj obstoj in hkrati povečajo promet v svoje dobro. Pošta v Osilnici, ki je v minuli akciji pridobila 38 naročnikov za Dolenjski list, je lahko za zgled! Tudi nagrade, ki jih razpisujete niso majhne, celo zelo vabljive so!

— Kako torej sodite o novi akciji za pridobivanje naročnikov Dolenjskega lista?

— Ko začnete novo akcijo za pridobivanje naročnikov in želite za 15. obletnico Dolenjskega lista doseči naklado 25.000 izvodov, lahko rečem, da se bomo poštni delavci na kočevskem in ribniškem področju potrudili kar najbolj razširiti domače medobčinsko glasilo SZDL. Akcija bo tokrat prav gotovo laže stekla in bo bolj uspešna, saj bodo v njej sodelovale tudi krajevne organizacije SZDL!

Danes: občinska konferenca ZKS v Mokronogu

Danes dopoldne se je v Domu kulture v Mokronogu začela konferenca ZKS občine Trebnje, na kateri poročajo o delu komunistov ter o njihovih nalozah v bodočem obdobju. Po razpravi bodo izvolili nov občinski komite, kontrolno ter revizijsko komisijo in delegate za V. kongres ZKS.

Vreme

OD 21. DO 31. JANUARJA

Pretežno snežne padavine je pričakovati okrog 22., 26. in 31. januarja, v ostalem suho, oziroma jasno in mraz. Dr. V. M.

ENEGA ALI VEČ KANDIDATOV?

Enega ali več kandidatov? Temu ali onemu se zastavlja ta dilema. V resnici take dileme sploh ni. Ne gre namreč za to, koliko bo število kandidatov. Važno je predvsem to, da pripada odločitev o tem volivcem samim. Oni naj se odločijo tako ali drugače: za enega ali za več kandidatov, kakor se jim bo pač zdelo najbolj prav. To je njihova stvar.

Treba je torej zagotoviti javnost in demokratičnost kandidiranja. Ljudem ni mogoče vsiljevati človeka, ki ga oni nečejo, za katerega menijo, da nima potrebnih lastnosti ali pa da ni vreden njihovega zaupanja. To pa ne pomeni, da jim ni treba pomagati, ampak resnično pomagati, da bi res dobro izbrali. Ta pomoč družbenopolitičnih organizacij, predvsem Socialistične zveze, se seveda ne sme kazati v prišepetavanju, češ tega izberite in tega ne, ta je dober, oni je slab. Pomagati je treba z analizami dosežanega dela predstavniških teles, za katere bodo ljudje izbrali kandidate. Pokazati jim je treba na naloge, ki čakajo bodoče odbornike oziroma poslance, da bi ljudje mogli oceniti, kakšne sposobnosti in družbeno razgledanost mora imeti človek, da bi bil kos nalogam, ki ga čakajo.

Včasih bo treba ljudem odprito povedati, kdo izmed dosežanih odbornikov je bil aktiven in kdo je bil pasiven. Čelo več kot to: treba bo reči volivcem, da so bili za to pogosto krivi oni sami. Ko so kandidirali ljudi, so bili pogosto pozorni samo na formalno pojmovano demokracijo, namesto da bi jih obremenilo zanimalo, kakšne ljudi bodo izbrali. Demokracija naj potemtakem služi predvsem temu cilju — izbrati sposobne, razgledane in ugledne kandidate, take, ki se bodo bojevali tako za korist posameznega človeka kot tudi za koristi vseh ljudi. Demokracija ne sme biti sama sebi namen. Odbornikov občinske

skupščine ne volimo zato, da s tem uresničujemo svojo demokracijsko pravico, ampak nam demokratična pravica omogoča, da na ta način vplivamo na delo občinske skupščine, na reševanje družbenih zadev. Ne imeti tega pred očmi, videti samo formalno plat demokracije, bi pomenilo, zanemarjati svoje lastne probleme. Nam ne gre za formalno demokracijo, ampak za stvarno sodelovanje pri reševanju družbenih problemov.

Nekdo se je primerilo, da so ljudje v nekem kraju volili človeka, ki je bil znan kot demagog in ki mu ni bilo za uspešen napredek komunice. Ko so politične organizacije zavzele do njega negativno stališče, so prebivalci tistega kraja napak mislili, da so s tem ogrožene njihove demokratične pravice. Zaradi tega so nalašč vztrajali pri njegovi kandidaturi, ne da bi

NAŠ AKTUALNI KOMENTAR

pomislili na to, kaj sploh lahko pričakujejo od njega. Kasneje se je izkazalo, da je bil njihov odbornik v občinski skupščini popolnoma pasiven. Ljudje so se upravičeno jezili nanj. Govorili so: »Takega odbornika nikoli več! Bi pa že bilo bolje, da smo poslušali tiste, ki so nas opominjali na njegovo demagogijo.

Na koncu pa se nam vendarle zastavlja vprašanje: ali vendarle več kandidatov za občinsko skupščino? Čeprav, kot rečeno, dilema, ali enega ali več kandidatov, sploh ne bi smelo biti, pa najbrž v večini primerov res ni nobenih razlogov za to, da bi imeli na kandidaturi listi samo eno ime. Ali kot je rekel predsednik zvezne skupščine Edvard Kardelj: to, da lahko postavljajo volivci več enakovrednih kandidatov, izpričuje napredek našega samoupravnega sistema. Veliko je zavednih,

sposobnih in družbeno uglednih ljudi, ki imajo vse pogoje za delo v občinski skupščini. Zakaj bi torej imeli na listi samo enega kandidata?

Ko se enkrat odločimo za več kandidatov, ki so si po svojih kvalitetah enakovredni, je treba posebej tanko kožno paziti, da v predvolilni aktivnosti komu ne bi dajali prednosti. Ne sme biti glavnega kandidata in protikandidata. Vsi so enakovredni in enakopravni kandidati, ki jim daje Socialistična zveza enako podporo. Podprla ne bi samo takih kandidatov, ki s svojo dejavnostjo izpričujejo socializmu tuje namene in ki delajo proti temeljnim

socialističnim koristim delovnih ljudi. Prihodnjic bomo spregovorili o tem, kako poteka kandidacijski zbor, kdo potrjuje na zborih volivcev ali zborih delovnih ljudi sprejete kandi-

Še 127 zaposlenih z manj kot 25.000 din prejemkov

V letih od 1962 do konca leta 1964 so se osebni dohodki zaposlenih v občini Črnomelj občutno povečali, tako v industriji od 23.242 na 41.344 din, v kmetijstvu od 24.660 na 31.052 din, v gradbeništvu od 18.756 na 35.582 din in v trgovini od 24.100 na 51.308

din, upoštevajoč povprečne osebne dohodke v teh panogah. Kljub vsemu temu pa je po podatkih, ki so jih posredovali na zadnji občinski seji, v občini še vedno 127 zaposlenih z zaslužkom pod 25.000 din na mesec in še 480 ljudi

z osebnim dohodkom do 30 tisoč din.

O tem so na zadnji seji občinske skupščine razpravljali tovariši Stariha, Kordič, Kosić in Kočvar ter se zavzemali za to, da bi morali v podjetjih problem izredno nizkih osebnih dohodkov rešiti na tak ali drugačen način. Predvsem naj bi uvajali boljše organizacijo dela, poiskali notranje rezerve itd., pri čemer pa bi morale odločnejšo vlogo zavzeti vse družbeno politične organizacije v kolektivih, posebno pa sindikat.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

● Se en atentat v Afriki. V Burundiju so imeli, odkar je postala ta država leta 1962 neodvisna, že drugi politični atentat. Zadnja njegova žrtev je bil predsednik vlade Pierre Ndadandumwa. Atentator je streljal nanj, ko je odhajal iz bolnišnice, kjer je obiskal svojo ženo.

● Indijski ocean brez Polarisov! Indijski zunanji minister Swaran Singh je zanikal vesti, da bo Amerika poslala v Indijski ocean podmornice, oborožene z raketskimi Polaris. To bi bila voda na mlini Kitajski, ta bi kazala na Indijo s prstom — vi ste postali orodje imperialistov.

● Churchill v nezavesti. Bivši britanski premier, eden izmed arhitektov zmage zaveznikov v drugi svetovni vojni, Winston Churchill je že nekaj dni na smrtni postelji. Zdravniki menijo, da je le malo možnosti, da bi mu lahko še rešili življenje. Churchill je pred nekaj tedni dopolnil 90 let.

● 44 let KP Italije. Generalni sekretar KPI Luigi Longo je govoril na velikem mitingu v Milanu. Dejal je, da je KP za tako vlado, v kateri bi bili predstavniki vseh smeri, od katolikov do komunistov. Absurdna so prizadevanja, da bi KP Italije in vsa napredna gibanja izključili iz političnega upravljanja države.

● Sestanek v Varšavi. V glavnem mestu Poljske se je začel v torko sestanek, ki se ga udeležujejo vsi najvidnejši politični predstavniki Varsavskega pakta. Le Albanija ni poslala svojih predstavnikov. Razpravljali bodo predvsem o medsebojnih vprašanjih pa o odnosih s Kitajsko. Kitajski tisk je začel prav pred dnevi ponovno napadati politiko Sovjetske zveze.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Z obiskom zahodnonemškega kanclerja Erharda v Parizu se je začela serija letošnjih političnih razgovorov. Komaj se je v sredo popoldne Erhard vrnil v Bonn, že je prišel v to mesto britanski premier Wilson. Marca bo prispel v London sovjetski premier Kosigin, pozneje pa bo Wilson vrnil obisk.

Bo Kosigin prišel tudi v Bonn? Malo verjetno. Hruščov je prek svojega zeta Adžubeja aranžiral ta obisk, vendar menijo v Zahodni Nemčiji, da do tega ne bo prišlo.

Veliko je bilo vprašanj, o katerih sta v torko in sredo razpravljala Erhard in de Gaulle. Odkar se je moral stari Adenauer umakniti Erhardu, odnosi med Parizom in Bonnom niso več to, kar so nekaj bili, ohladili so se. V Bonnu sta dve struji: ena je za tesnejše stike z Ameriko, drugo za tesne odnose s Francijo. Zatrjujejo, da je zunanji minister Schröder pristaš prve.

Francoski predsednik de Gaulle gradi svojo evropsko politiko na tesnih stikih z Zahodno Nemčijo. Njegovi zaključki so ti-le: Amerika se bo nekega dne — morda šele v 15 letih — umaknila iz Evrope, Velika Britanija je tesno povezana z Britansko skupnostjo narodov in je le simbolično v Evropi. V Evropi ostaneta zato samo Francija in Nemčija.

De Gaulle zagovarja politiko »evropske Evrope«. Evropa mora imeti samostojno vlogo v svetu, ne sme biti niti pod vplivom Amerike niti Sovjetske zveze. Postati mora samostojen faktor, le tako bo izpolnila svojo nalogo, bo lahko prispevala k pomiritvi sveta. Ameriko in Rusijo bo potisnila v njihove naravne politične meje.

Se bo ta njegov načrt uresničil?

To je veliko vprašanje. Je ne le ameriški, marveč tudi britanski načrt, kakšna naj bo bodoča Evropa. Britanija ima tesne in zgodovinske stike z dominioni pa bivšimi kolonijami, vendar vse bolj čuti bližino Evrope.

Kaj je tistih 33 km, ki ločijo Britanske otoke od naše celine? Kaj bo, ko bodo zgradili predor pod Rokavskim prelivom in se bo vsula vsak

Med Evropo in Azijo

dan cela reka angleških avtomobilov proti zahodnoevropskim prestolnicam! De Gaullove karte torej niso tako sijajne.

Tako Francija. Kaj pa Velika Britanija? Razgovori, ki jih bo imel britanski premier Wilson v Bonnu in Washingtonu, bodo pravzaprav samo uvod v razgovore s sovjetskim premierom Kosiginom — ta bo prišel marca v London. Pozneje bo Wilson vrnil obisk. Dialog Vzhod — Zahod se bo nadaljeval.

Te razgovore je začel Hruščov. Sovjetska zveza želi zdaj potrditi, da se njena politika do zahodne Evrope ni spremenila. In dobro je tako, kajti le sporazum med Vzhodom in Zahodom lahko prinese tudi rešitev nemškega vprašanja. Le, če se bo otajal led, lahko računna Nemčija na politično združenje. Nemško vprašanje bo zadnje, ki bo rešeno v Evropi.

Čeprav iščejo zahodne države, kako bi rešile svoje medsebojne probleme, pa so oči vsega sveta obrnjene le bolj v Azijo. Moramo povedati, da smo po novem letu pričakovali huje. Kljub vsem grožnjam, Indonezija le ni izstopila formalno iz Združenih narodov. Se zdaj ni pismenega sporočila o tem — morda ga tudi ne bo. Indonezija sodeluje še s tremi specializiranimi agencijami OZN.

Vojne z Malezijo ne bo, je ondan izjavil predsednik Indonezije Sukarno. Toda Indonezija se vse bolj približuje Kitajski — le-ta podpira in zagovarja odkrito njene akcije. Indonezijski korak pozdravlja tudi tisk Severne Koreje pa Severnega Vietnama, dalje Kambodže.

Toda Sukarno ve tudi, kje se meje. Zavrnil je predlog predsednika KP Indonezije Aidita, naj bi ustanovili kmečko milico in jo oborožili z orožjem. Tega orožja ne bi dobili več nikoli nazaj, oboroženi kmetje bi se lahko začeli pozneje upirati domačim oblastem.

Velika Britanija ima danes v jugovzhodni Aziji 50.000 vojakov, več kot v katerem koli trenutku po korejski vojni 1950-53. V Južnem Vietnamu se nadaljuje državljanska vojna, in je nobene ameriške finančne in vojaške injekcije ne morejo likvidirati. Politično je Južni Vietnam izgubljen za Ameriko.

Po novem letu so začela ameriška letala bombardirati tudi objekte v Laosu — tu se formirajo partizanski oddeli Južnega Vietnama, tu so njihova skladišča, njihove baze. Amerika je že razširila svoje operacijsko področje na Laos, toda s tem Južnega Vietnama ne bo mogla rešiti. V Južnem Vietnamu ni mogoče dobiti vojne z vojno.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● V zveznem odboru SZDL je bilo posvetovanje o pripravah na prvo redno Konferenco za družbeno dejavnost žensk Jugoslavije. Med drugim so ugotovili, da je konferenca za družbeno aktivnost žensk uspešna le tam, kjer jo razumejo kot obliko dela in delovanja socialistične zveze, ne pa kot »posrednika« med ženskami in SZDL ali pa kot organizem, ki nastopa v imenu žensk. Kjer napačno pojmujejo vlogo te konference, tam ne more priti do aktivnega sodelovanja žensk v javnem življenju in do njihovega večjega vpliva pri razreševanju pomembnih družbenih problemov.

Na posvetovanju so tudi ugotavljali, da sindikati niso dovolj proučevali položaj zaposlene ženske. Ponekod se zmeraj pojmujejo zaposlovanje žensk predvsem kot socialni problem, namesto da bi videli v tem možnost za širše uveljavljanje ženske v samoupravljanju. Na zaposlovanje žensk je treba gledati s širšega družbenega vidika. Nadalje si je treba prizadevati, da bi vključili več žensk predvsem v tiste organe, kjer se odloča o sredstvih. Te naloge ne bi smeli izgubiti izpred oči zlasti zdaj, ko evidentiramo možne kandidate za predstavnika telesa.

Udeleženci posvetovanja so tudi menili, da je treba na VI. kongresu SZDL Jugoslavije s statutom urediti vlogo konference za družbeno aktivnost žensk.

● Poslanci zvezne skupščine so te dni razpravljali o predlogu temeljnega zakona o zavodih, ki teži za tem, da bi ustvarili za vse delovne organizacije enak družbenoekonomski položaj. Poslanci so dali nekaj tehtnih pripomb k predlogu zakona, z željo, da bi bilo omogočeno še večje uveljavljanje ustavnega načela o enakem družbenoekonomskem položaju delovnih ljudi ne glede na to, ali delajo v gospodarstvu ali izven njega.

● Novinar »Dela« Božo Kovač je v uvod-

niku »Načela v praksi« med drugim zapisal, da so ljudje, ki se v načelu strinjajo, v praksi pa ne prispevajo dovolj k temu, da bi volitve v predstavniške organe postale resnično sestavni del našega samoupravnega

UVELJAVLJANJE ŽENSK

mehanizma in naše splošne kadrovske politike. Ta očitek velja tudi marsikomu pri nas na Dolenjskem ali v Spodnjem Posavju, kjer tudi še nismo povsem premagali ozkost v kadrovski politiki.

● Ob 20-letnici Radia Priština je predsednik Tito odklikoval kolektiv z redom bratstva in enotnosti s srebrnimi trakovi. To visoko priznanje si je kolektiv zaslužil za vse, kar je storil za krepitev bratstva in enotnosti med Siptarji, Srbi, Črnogorci in Turki, ki žive na Kosovem in Metohiji.

● Na občnem zboru Društva novinarjev Slovenije so govorili o vlogi novinarja v nadaljnjem razvijanju samoupravljanja. Referat o tem je imel predsednik Dušan Fortič. V referatu in razpravi so poudarili, da bodo posredovala množična komunikacijska sredstva še več stališč in mnenj občanov. Razen tega si je treba prizadevati, da bodo pod goji samoupravljanja nudili tisk, radio in televizija več ažurnih in kvalitetnih informacij, da bi delovni ljudje v organih samoupravljanja mogli sprejemati čimboljše od-

ločitve. V razpravi so se dotaknili tudi vprašanj v zvezi z osnutkom kodeksa novinarstva. Med drugim so poudarili, da so nekatere formulacije preveč ohlapne in da bi jih bilo treba bolj precizirati. Polemika se je odvijala tudi o tem, ali naj bo to kodeks novinarjev ali kodeks novinarstva. Zagovorniki drugega naslova so utemeljevali svoje stališče s tem, češ da kodeks ne bi smel veljati samo za novinarje, ampak tudi za vse tiste, ki bodo objavljali svoje prispevke, mnenja, stališča ali kritiko v tisku in ostalih množičnih sredstvih informiranja.

● V zadnji številki smo poročali o nesreči v ibarskem rudniku Ušče, kjer je zaradi eksplozije kompresorja zasulo 14 rudarjev. Medtem so reševalne ekipe, ki so delale podnevi in ponoči, prodrele do mesta, kjer se je zgodila nesreča. Žal je bilo že prepozno. Enajst rudarjev ni kazalo več znakov življenja. Bili so mrtvi. Njihovi tovariši, ki so vse do zadnjega upali, so pretreseni spremlili 11 tragično preminulih rudarjev na njihovi zadnji poti. Ostale trojice še niso našli.

● V Ljubljani so te dni odprli X. sejem konfekcije, modnih tkanin, pletenine, usnja, izdelkov usnjarsko-predelovalne industrije itd. Sejmu, ki izpričuje visoko raven razstavljenih izdelkov, so dali ime »Moda 1965«. Med prvimi obiskovalci po otvoritvi so bili vidni predstavniki javnega, političnega in družbenega življenja.

● Visoka šola za politične vede v Ljubljani je priredila v ponedeljek in torko simpozij o političnih znanostih, ki se ga je med drugimi gosti udeležil tudi Edvard Kardelj. Na simpoziju, prvem te vrste pri nas, so obravnavali številne teme in potrdili resnico, da morajo politične odločitve vse bolj temeljiti na izsledkih oziroma dognanjih političnih znanosti, ker je čas improvizacij že zdavnaj za nami.

Tudi to, kar se dogaja izven tovarne, nas zanima!

Na sektorskih posvetih predsednikov sindikalnih podružnic v novomeški občini so prisoini precej govorili o težavah, ki tarejo zaposlene v prostem času in v domačem okolju — V Šentjerneju in v Dol. Toplicah se vprašujejo, doklej bo še urbanizem oviral gradnjo zasebnih in združenih stanovanj — Marsikje vprašujejo, kdaj bomo začeli graditi stanovanja, ki bodo dosegljiva delavcu!

Občinski sindikalni svet v Novem mestu je pretekli teden sklical sektorska posvetovanja predsednikov sindikalnih podružnic v Novem mestu, v Bršlino, v Šentjerneju, v Žužemberku, v Dol. Toplicah in v Straži. Na posvetih so se pogovorili o pripravah na volitve odbornikov in poslancev v zbor delovnih skupnosti skupščin ter o delu sindikalnih podružnic po vodilih V. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije. V odkritem pomenku o tem, kam usmeriti dejavnost podružnic letos, so predsedniki načeli več težav, ki tarejo njihove protivalce.

● V Bršlino so na posvetu poudarili, da je preskrba v tem koncu Novega mesta še vedno nerešeno vprašanje in da to prebivalcem povzroča veliko odvečnih preglavic. Vrhu vsega je Bršlino ostal zdaj skoraj popolnoma brez uslužnostnih servisov. V došleji edini čevljarski delavnici je bila pred nedavnim odprta

točilnica... V kino dvorani je skladišče... V razgovoru so predsedniki načeli tudi to, kdaj bo dograjen potrošniški in družbeni center v Bršlino, o katerem je stekla beseda že lani spomladi. Takrat je bilo rečeno, da bo dograjen do letošnje jeseni, zdaj pa je slišati, da bodo do letošnje jeseni komaj pripravljeni načrti. Menili so, da bi bilo treba tako pereče zadeve uresničevati hitreje!

● V Žužemberku je stekla beseda o stanovanjih za prosvetne delavce, ker se bojijo, da bo šola, če ne bo stanovanj, težko opravljala svoje poslanstvo. Tudi o dograditvi šole, ki je že premajhna, so se pogovarjali ter povedali, da so pripravljene prispevati ves gradbeni material, ki je potreben.

● V Straži so poudarili, da bi radi zvedeli kaj več o tem, kako se delijo sredstva, ki se zberejo vsako leto v stanovanjskem skladu. Predlagali so, naj sklad pripravi analizo

o tem, kako so bila sredstva sklada porabljena lani in naj jim to analizo posreduje. Povedali so, da predlagajo to zategadelj, ker imajo občutek, da se sredstva sklada ne delijo sorazmerno s tem, kolikor prispevajo v sklad posamezna podjetja ali področja.

● V Dol. Toplicah in v Šentjerneju so se lotili pomenka o gradnji stanovanj. V tamkajšnjih delovnih organizacijah ugotavljajo, da postaja urbanizem resen problem in hkrati ovira, ker še niso določeni zazidalni okolišaji za individualno in združeno stanovanjsko gradnjo. Prosilci čakajo na lokacije in gradbeno dovoljenja po več mesecev in celo let, kot so povedali. Menili so, da je to, da urbanizem zavira stanovanjsko gradnjo toliko bolj pereče, ker smo za delavce zgradili dozaj zelo malo družbenih stanovanj. Poudarili so, da se jim zdi neopravičljivo, da delavcem onemogočamo celo to,

da bi si gradili stanovanja sami!

● Pri SGP Pionir so na posvetu predsednikov sindikalnih podružnic povedali, da si že dolgo prizadevajo graditi stanovanja v zaključnih gradbenih enotah. Na velikem gradbišču, kjer se gradijo stanovanja, leto, dve ali tri, tako dolgo, dokler ni okoliš zazidan, bi lahko zbrali veliko mehanizacije, organizirali dovoz gradiva in vse ostalo, vse to pa bi gradnjo pocenilo. Ena takšnih gradbenih enot naj bi bilo gradbišče na Znančevih njivah v Novem mestu, vendar imajo pri uveljavljanju takšnih stališč velike težave.

— Poslušaj, kako bi človek dobil stanovanje?
— Prav enostavno: prodaj avtomobil in svojo hišo, pa boš prvi na vrsti!

Investicije v zdravstvu — težak problem

15. januarja je bilo v sejni dvorani občinske skupščine v Novem mestu sklicano posvetovanje vseh predstavnikov zdravstvenih ustanov, občinske skupščine in sveta za zdravstvo, predstavnikov medobčinskega zavoda za socialno zavarovanje in banke, v imenu socialno zdravstvenega zbora SRS pa sta se posveta udeležila Ludvik Simončič in Nace Zagorc.

Socialno-zdravstveni zbor skupščine SRS je nekaterim občinskim skupščinam poslal pismena vprašanja o politiki občine v pogledu zdravstva, na tem posvetovanju pa so skušali na številna vprašanja najti ustrezne odgovore.

Razpravljali so o splošnih težavah zdravstvene službe in še posebej o problematiki posameznih zdravstvenih ustanov, pri katerih predstavlja največjo težavo vprašanje

investiranja in kreditiranja razširjene reprodukcije. Krediti, ki so jih pri bankah dobivale občine in zdravstvene ustanove za novogradnje in razširjeno reprodukcijo, so bili doslej dani pod izredno neprimernimi pogoji, na silno kratke odplačilne roke in z dokaj visoko obrestno mero. To vse je povzročilo, da se je problematika zdravstva s finančne strani precej zaostrela.

Občina kljub ugodnejšemu sistemu dejstve ni zmožna

kriti vseh anuitet za že najeta posojila v zdravstvene namene. Še manj pa bo sposobna plačati dodatne anuitete, ki se obetajo v letu 1966 z novimi posojili.

Na tem posvetovanju se je izoblikovalo mnenje, naj bi v republiškem merilu čimprej izpostavili možnosti za najetje kreditov pod ugodnejšimi pogoji, predvsem na odplačilo v 20 ali 30 letih, razen tega pa je potrebno rešiti vprašanje obratnih kreditov v vseh družbenih službah.

Priznanje najboljšim jamarjem

24. januarja ob 9. uri bo občini zbor jamarskega kluba Vinka Paderšiča-Batreje v Novem mestu. Novomeški jamarji so do zdaj dosegli že več lepih uspehov pri raziskavanju dolenskega podzemlja, pa tudi drugod po Sloveniji niso več neznanj. Zato bodo lahko sprejeli lepe načrte za delo v naslednjem obdobju. Najbolj prizadevni člani kluba bodo pohvaljeni in nagradjeni. Na občini zbor so novomeški jamarji povabili predstavnike vseh dolenskih občin, turističnih društev in vseh slovenskih jamarskih klubov. Udeleženci bodo lahko slišali predavanje z jamarskega popotovanja po Bolgariji, ki so se ga udeležili tudi Novomeščani. Predavanje bo spremljano z barvnimi diapozitivi.

Kri, ki rešuje življenja

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Franec Kralj, član kolektiva Iskra Novo mesto; Marjan Dragman, član kolektiva VP 4979 Novo mesto; Alojz Telotar, Matevž Aš, člana kolektiva Novoles Straža; Martin Ajdišek, član kolektiva G. G. Novo mesto; Florjan Kuplenik, Martina Babiš, Stanko Poslek, Alojz Lindič, Ivan Kočevar, Jožeta Zagar, Anton Vidmar, Rudolf Martinčič, Radko Milišič, Redžep Kroni, Marjuko Kovačič, Martin Kubzmičak, Jugoslav Stojanovič, Drago Srakar, Albin Hrovat, Polde Sinkovič, Anton Feme, Anton Osolinik, Florjan Mehak, Jože Medle, Martin Rukšič, Tonči Surija, Ana Ljublj, Marjana Zoran, Amalija Podraž, Anica Florjančič, Anica Oražem, Anica Perše, Nežica Cigler, Alojz Tomažin, Ivan Stepec, Jože Jurčič, Jože Pavlič, Alojz Aš, člani kolektiva Pionir Novo mesto; Payla Jordan, član kolektiva ONZ Novo mesto; Albin Stare, član kolektiva Pekarna in slaščičarna Novo mesto; Alojz Zupančič, član kolektiva Elektrotehnično podjetje Novo mesto.

Zagata prosvetnih delavcev v Žužemberku

Ceprav na žužemberški šoli niso zasedena vsa učna mesta, že zdaj manjkata dve stanovanji za učitelje. Ena tovarišica zapušča šolo zato, ker zase in za dva otroke ne more dobiti ustreznega družinskega stanovanja. V sla-

bem stanovanju, kjer je stanovala doslej, ji je močno zbolel otrok. Že v začetku šolskega leta, pa tudi prej, je pri vseh pristojnih prosila za primerno stanovanje, pa ni bila uslišana.

Prosvetni delavci se vprašujejo, kako rešiti težave, ki bodo nastale ko bo tovarišica odšla? Poleg tega bodo v začetku prihodnjega šolskega leta težave še večje, saj bo ena izmed dobrih prosvetnih moči odšla v pokoj. Vsi krajevni činitelji v Žužemberku so zaskrbljeni, zato bi bilo treba stanovanjske razmere učiteljev urediti čimprej. Morda bi zadevo najlaže rešili, če bi odkupili prostore nad združnimi garažami. Tu bi lahko najhitreje in sorazmerno poceni uredili tri družinska stanovanja. KZ Žužemberk bi omenjene prostore verjetno prodala, ker je prostor kot skladišče neuporaben.

M. Senica

Oddelek za NOB v ribniškem muzeju

Muzej v Ribnici se bo letos predvidoma povečal z oddelkom NOB. Na razpolago ima Petkovo in Divjako vo zbirko fotografij iz NOV, ki predstavljata lepo zgodovinsko vrednost iz polpreteklega časa. V muzeju bodo našli prostor tudi drugi zgodovinski predmeti in fotografije krajev in spomenikov NOV iz zadnje vojne. Naj se dodamo, da bo treba za muzej dodeliti večja finančna sredstva, vsaj tolikšna, da bo delo muzeja potekalo tako kot mora.

K. O.

Konferenca bančnikov v ponedeljek

V ponedeljek, 25. januarja, bo v Novem mestu konferenca Zdrženja komunalnih bank Slovenije. Razpravljali bodo tudi o finančnih vprašanjih v zvezi z novomeško Steklarno v Bršlino.

PRIPRAVLJALNI ODBOR SPREJEL OKVIRNI PROGRAM

Samo še dobra dva meseca do začetka proslav

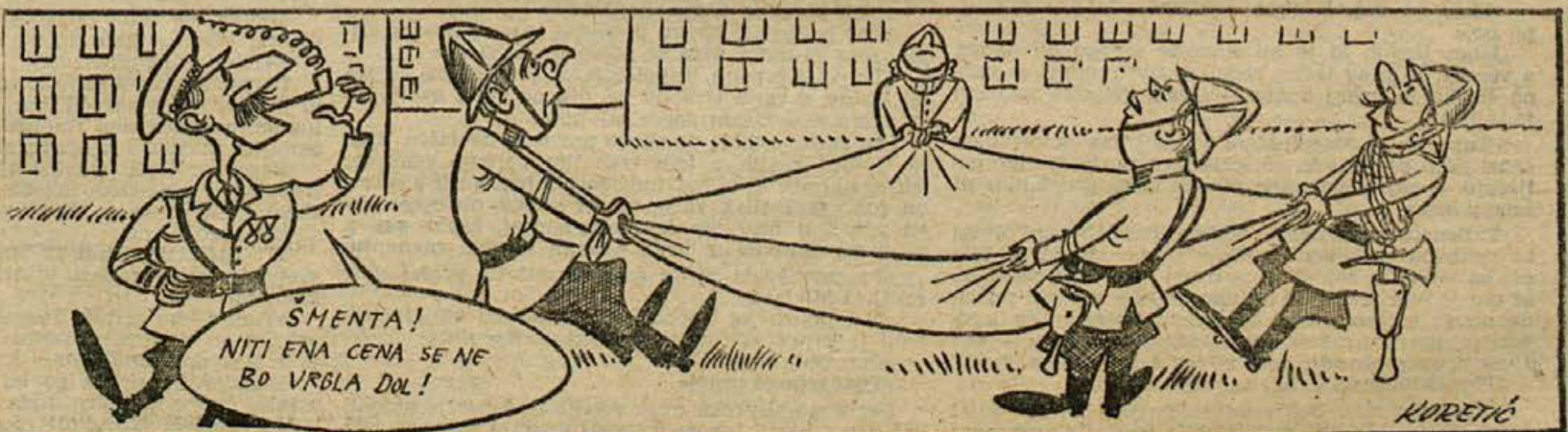
Na 3. seji odbora za proslavo 20-letnice osvoboditve in 600-letnice Novega mesta so 19. januarja dokončno sprejeli okvirni program za proslavo, ki bodo trajale od 6. aprila (na predvečer ustanovitve mesta) do dneva republike — 29. novembra 1965. Sprejeti so tudi programi posameznih komisij in skupin, ki so nosilke tež v programu; morajo jih le še podrobneje obdelati, predvsem kar zadeva potrebna denarna sredstva, da bo odbor lahko uskladih zahteve in ugotovil, kaj je mogoče izvesti in kaj ne. Stavljene je delovni program, ki predvideva gospodarske in kulturne akcije ter splošno ureditev mesta. Proračun stroškov še ni sestavljen, ko pa bo, ga bodo vnesli v družbeni plan občine.

V pripravljalnem odboru so tovariši: Sergij Thorževski — predsednik odbora, Slavko Dokl — podpredsednik, Franci Kuhar — tajnik, Jože Suhadolnik — predsednik programske komisije, Miha Hrovatič — predsednik gospodarske komisije, Miro Thorževski — predsednik propagandne komisije, in člani: Slavko Zierkelbach, Miloš

Jančič, Uroš Dular, Obrad Dimič, Janko Jurc, Severin Sali, Bogo Komelj, Milan Smerdu, Marko Ivanetič, Ivo Novšak, Ludvik Kebe in Tone Valentincič.

Za prihodnjo številko Dolenskega lista pripravljamo intervju o dejavnosti in načrtih pripravljalnega odbora s predsednikom Sergijem Thorževskim.

KLOPOTEC

»Tiste tam,« kaže Renja na Divizijo veselja, »se temeljito nazro, preden gredo v peč. Res je, v večnost gredo prav tako kot me, a dokler so žive, njihovo drobovje ne strada. Saj se redijo z našim kruhom, z našo troho mezge! In tepež, ki so ga deležne zadnji dan? Me ga dobimo po vrhu še vse prejšnje dni!«

7

Po taborišču so zadoneli trije močni udarci na gong. Nebo je preneslo njihov odmev na Baustelle. Nadzornice so planile iz barak in vihtele v rokah gumijevke. Spotoma so bile jetnice po glavah in jih gnale na »eksekucijsko dvorišče«. Vse jetnice iz obeh delov taborišča morajo prisostvovati »Javnemu kaznovanju« divizije veselja. Ko je

mogređe vzame še okostnjake iz Izolacijske barake.

V Delovni diviziji zlezejo muselmonke na tovorni avtomobil same. Kakor da bi se plazili mrlji, ki se prostovoljno vračajo iz noči v skupni grob.

8

Nemški nadzornik Hentschel Luna ima glavo res kot luna; okroglo kot žogo, narisano s šestilom; obraz ima gladko obrat, ušesa ima majcena, prav tako nos, tenke ustnice stisnjene. Vse to pokriva rožnata koža. V roki ima vedno debelo težko palico!

Kadar Hentschel tepe — in Hentschel tepe ljudi do smrti — po njegovem okroglem obrazu nikoli ne veš, ali dela to zaradi svoje slabe volje, iz sovraštva ali kratkotalo

do usahnile. To bi bilo res žalostno. Hentschel čuti, kako žalostno.

Prav mogoče je, da Hentschel z lastnimi rokami napolni skodelico z mlekom in jo postavi hišni mački na tla.

Pozneje, ko sosedje odidejo, potegne iz telovnika veliko uro, jo navije za naslednjih štiriindvajset ur in se spravi v posteljo. Jutri zjutraj, brž ko bo vstal, bo odšel spet na delo v taborišče »Delo je veselje«.

9

Dekleta iz novega transporta nimajo orodja. Tovorni avto je že odpeljal. Zaradi »očiščevanja« je danes Hentschel prišel pozno v taborišče in ni mogel narediti izbora. Zato ni dovolj orodja. Hentschel zbere novinke, ogleduje njihove obraze, premeri vsako posebej in z očmi poznavalca ocení, katera bo držala pri delu in katera obnemogla.

»Prekleti ribji narod!« je Hentschlova običajna kletva. »Kot če daš ribe iz vode; nekatere še nekaj časa živijo, druge takoj zginejo...«

Hentschel ima lastno preizkušeno metodo. Ve, da mora najprej in predvsem naučiti novinke, kako on pojmuje »delo«. Ve, da je tukaj edini vir moči strah. Poglavitni je torej strah! Na njem je, da jim vlije ta vir moči v ude — in to takoj. Tako dela zmeraj. To je preizkusil in ve.

Na tleh leže začasne tračnice; po njih porivajo iz kraja v kraj vagončke s skalami. Tračnice je treba kar naprej prenašati z mesta na mesto. To delo je ravno pravšno za nove jetnice.

Hentschel ukazuje. Skupina novih jetnic stopi med tračnice in se razvrsti vzdolž njih. Tračnice so pritrjene na debele lesene pragove, ki so vgreznjeni globoko v zemljo zaradi nenehne pritiska polnih vagončkov. Hentschlova glava je ravnodušna, podobna polni luni. Da, celo kanček smehljaja je pričaral na svoj obraz, smehljaja, kakršnega vidijo samo otroci na polni luni.

Ko je vse pripravljeno, zavpije Luna: »Primi!«

Dekleta se sklonijo, »primejo« z rokami na levi in na desni mrzlo železo — tračnice. Luna spet zakriči: »Dvigni visoko!«

Dekleta so sklonjena, njihovi prsti oklepajo tračnice. Te se ne premaknejo. Teža tračnic že sama po sebi presega njihove moči, kaj šele, če so pritrjene na lesene pragove, in še toliko bolj, če so ti pragovi vtisnjeni v uporno zemljo, ki jih drži trdno med stisnjenimi zobmi in se trmasto brani, da bi jih izpustila.

Vsaka deklica je zazrta vase, sklonjena k zemlji v nemi prošnji: Prosim, usmiljena zemlja, prosim, izpusti tračnice!

Sprva niso zaznale. Toda postale so pozorne na krike. Ozrle so se in videle, kako je Hentschel stal nad Hano iz Chebina in krepko pretepal njeno telo z ročajem lopate. Prete-

pal jo je z občutkom, kakor da bi jo mazilil v svete namene; kakor da bi bile tu zgolj zaradi pretepanja.

Hana leži stegnjena čez tračnice; Hentschel udriha po njenih nogah, glavi, rokah. Hana kliče boga, se zvi-ja po tleh, se zagriže v pesek, joče v svoje lase. Zobje ji silijo iz ust, oči ji bodo zdaj zdaj izstopile iz jamic, Luna pa stoji nad njo mirno, brez razburjenja, prav nič jezen. Brez kakršnega koli naporega se naprej tolče z debelim ročajem po ramenih, gležnjih, zapestjih — tolče, tolče. Hana si želi umreti. O, kako si želi umreti.

»Bog v nebesih!!! Vzemi me k sebi! Bog v nebesih!!! Vzemi me!... O bog!!!«

A Hentschel ji ne dovoli umreti.

Hentschel se zdaj krepko bojuje z »bogom v nebesih«. Ne bo tako kmalu prepustil Hane bogu. Hentschel je prav tako trmast kot uporna zemlja, ki trdovratno zadržuje tračnice. Hentschel ve, da bo morala še mnogokrat močno zakričati, preden bo umrla. Vse nove jetnice morajo poslušati krike tako dolgo, dokler so pod njegovo sodno oblastjo. On pa metodično in preračunljivo tolče po Haninih kosteh. Prav toliko, da ne bo umrla. Kajti brž ko bo Hana nehala kričati, bo mrtva. Oh, on to izkušnje dobro ve. To mu vedno uspe.

»Primitel!« drugič ukaže Hentschel.

Dekleta zgrabijo tračnice, njihovi prsti se stopijo z železom.

»Vzdignite visoko!«

Dekleta so spoznala vir moči. Strah vzbudi v rokah nadčloveško moč. Hana leži na tleh. Tako mirna je. Noga, roka ji trzeta v krču. Krč — in nič več. Mirno obleži kot prazen strok. A njeni kriki še vedno odmevajo v višavah, plavajo po zraku.

Zdaj so se v borbi spoprijele zemlja in nežne deklinke roke. Bitka za pritrjene tračnice. Videti je, da so deklinke roke krepkejšee od zemlje, kajti kos za kosom se pragovi zmuznejo iz stisnjenih zob trde zemlje.

Hentschel kriči: »Držite se ravno!«

To pomeni: vzravnaj hrbtenico, drži se ponosno in ravno, ko nosiš železne tračnice. Z nepopisno privlačno silo jih vleče zemlja nazaj. Ni se še vdala. Ponovno hoče pridobiti svojo last. Visoko v zraku, nad vzdignjenimi glavami plavajo Hanini vzkliki, kot da jih je nebo brez odgovora pahnilo nazaj:

»Bog v nebesih!...« »Bog v nebesih!...«

In deklinke roke premagajo privlačno moč zemlje. Zdaj nesejo tračnice.

Dekleta so premagale zemljo v boju za tračnice, bog pa je premagal Hentschela v boju za Hanino dušo. Nadzornice vržejo Hanino truplo v Izolacijsko barako, da ne bo v napoto.

KA-CETNIK 135633

Baraka s punčkami

na vrsti bičanje, povabijo vse jetnice na predstavo.

To je pač nemška navada. Oba dela taborišča sta razdeljena z dvema ograjama iz bodeče žice. Na sredi med njima je eksekucijsko dvorišče.

Nadzornice iz Divizije veselja vodijo kakšnih dvajset golih deklet na dvorišče. Vsako izmed njih privežejo na poseben stol — noge na prednje noge stola, roke na zadnje, obraz navzdol. Ob vsakem stolu stoji nadzornica s pripravljeno gumijevko v rokah. Glavna nadzornica molče vodi kaznovanje. Vse oči so uprte vanjo in čakajo, da bo dala znamenje za začetek; ona pa čaka, kdaj bo prišla svetlolasa poveljnica taborišča Jaga s svojim spremstvom, da bi si ogledala skrajšnje »očiščevanje grehov«.

Ko se prikaže »Svetlolasa zver«, počí glavna nadzornica z bičem po hrbtu ene izmed nadzornic. To je začetni znak in nadzornice, posebej izurjene za to ubijalsko delo, začno. Gumijevke se dvigajo v kadencah, z nemškim tempom in natančnostjo, ter unisono padajo na gola telesa. Brez odmora, brez počitka. Kriki zlete v nebo, planejo s stolov brez zveze, brez ritma, a zvišeno nebo pokorno molči, kakor na nemško povelje.

Po obeh straneh eksekucijskega prostora so v bodeči žici zapicene oči. Neštete oči. Oči jetnic, ki so z obeh strani taborišča priče zgodovinskemu prizoru »očiščevanja« grešnic.

Crni tovornjak stoji poleg. Nadzornice se zaženejo na razbičana telesa »očiščenih«. Tovornjak zavije potem proti Delovni diviziji in mi-

zaradi sadističnega užitka. Podoben je stroju, ki so ga bili pripeljali sem, da bi ubijal in ubija z zglodno natančnostjo.

Zelo mogoče je, da ima Hentschel ženo in otroke; mogoče je, da hodi vsako nedeljo skrbno v cerkev; nemara je v krogu svoje družine, sorodnikov in prijateljev znan kot prijazen, skromen človek; človek, ki vsakogar prvi pozdravi in v travaju vstane, da ponudi dami prostor. Morda je bil Hentschel pred vojno zmožen, zanesljiv uradnik pri gradbenem podjetju. Vsako jutro mu je žena — vedno ob istem času — pripravila za malico zemljo z gnatjo; in vsako jutro se je ob istem času poslovil od nje s poljubčkom na čelo, preden je odšel delat. A tu, v taborišču »Delo je veselje«, plava Hentschel dan za dnem v morju krvi, v peklu človeške bede, ki zanjo nima noben jezik na svetu pravega izraza.

Z rokami, s katerimi razvije natančno ob desetih dopoldne Butterbrot iz ličnega zavojčka — ki so ga očitno pripravile vestne žene roke —, prav s temi rokami Hentschel dnevno uničuje mlada, trepetajoča deklinška življenja.

Prav mogoče je, da se po takem dnevu vrne domov, kot se je prej vračal iz svojega urada: pripravi si nožno kopal; sosedje pridejo na klop ali na igro z dominami; v kletki na oknu žvrgoli kanarček; na dvorišču se otroci igrajo košarko. Hentschel vstane in zalije cvetlične lončke na okenski polici: cvetlice so kot ljudje, žive so. In prav tako kot morajo imeti ljudje hrano, potrebujejo cvetlice vodo. Če jim je ne daš, bo-

»Seve, seve, ko bi bil za delo, za težko delo! Pa fant ne more s svojo šepavo nogo! Jaz pravim, da bi ga tu pustil — doma in izgovoril bi mu, da bo imel dovolj za živež in potrebo in svoj kot; ženiti pa se mu ni treba!«

»Kaj pa z Metko?« hitel je Topolščak.

»Njo bom pa tukaj omožil, na svojem domu, če dobim pametnega fanta. Pa sedaj je še premlada! In radi jo imamo!«

Rekši, je nalil edini kozarec, ki je stal med njima, in ga porinil pred Miklavža.

Ta ga je prijel in vrtil vnovič med prsti.

»Meni jo daj, Brnot!« vzklikne zdajci, »slabo ji ne bo!«

Janez Brnot, ki je bil sicer že mnogo pil danes, a vendar še prav trdno sedel za mizo, odprl je usta na široko in nekaj kakor — k-a-a-aj? — zadonelo mu je iz grla.

»Tako je — Janez! Meni jo daj! Jaz potrebujem ženo! Sam sem! Urša ne zmora vsega, ljudje me go- ljufajo — saj si pameten in veš, kako gre, kadar ni žene v hiši.«

V Brnotovi glavi se je čudno vrtelo. Na eni strani ta nenadna snubitev bogatega bratranca, ki je bila očitna sreča za rejenko; na drugi strani pa misel, ki se mu je bila že za več let ukoreninila, namreč misel, da omoži Metko doma, šepavemu Gotardu, pa izgovori primeren živež in kot na očetovem domu — vse to si je nasprotovalo, zdaj ni vedel, kam bi se obrnil. Topolščak je čutil, kaj se godi v nem.

»Svojemu sinu boš vendar privoščil dom?« dejal je polglasno. »In kaj, če je slab in šepav? Če ne more naložiti štirih mernikov pšenice ali prevaliti hrastovega hloda? Toliko mu boš pa vendar pustil, da bo plačal hlapce kakor ti? Jaz pa nečem ničesar — vedi, ničesar — še postelje ne, niti skrinje!«

Janko Kersnik: TESTAMENT

»No, postelj in skrinjo bo Brnot tudi lahko dal!« deje oni.

»Vem, da jo lahko daš! Še dve ali deset, kakor hočeš! Pa to se le tako govori — brez zamere, Janez!«

»Pa ti bi lahko drugod pogledal!«

»Kaj pogledal? Kravo pogledaš in vola, kadar kupiš; žene ni treba, žena se potem sama stori.«

»To pa ti pravim, Topolščak, da je ne dobiš boljše od Metke, v vsem Grabnu ne, niti ne daleč naokoli!«

»Zato te vprašam, Janez! Ali hočeš?«

Oni se je ozrl tja po skoro praznem dvorišču, kjer je Gotard ravno v tem trenutku vprezal velikega, iskrega konja, ki ni hotel ubogati. A fant ga je s spretno roko potisnil k vozu, pripel komat ob ojnice in ga pripeljal nekoliko korakov naprej, šepav sin, a vendar pripraven in uren v vsem svojem ravnanju.

»Pa praviš, da ni za gospodarja! Le poglej ga!« rekel je Miklavž.

»No, dobro je, Topolščak! Tvoja naj velja!« pritrtil je Brnot. »Pa ne mudi se ti vendar ne?«

»Čim prej, tem bolje!«

»Tudi tako je prav!«

Segla sta si preko mize v roke in Janez je natočil brž drugi bokal ter ga postavil mednju. Dogovarjala sta se še dolgo in, ko je Topolščak odhajal, iz Gotardovih rok vzel vajeti in s težkim bičem udaril po kobilih, videlo se je, kako ga prevzemata vino in veselje, da mu gre vse tako po volji.

Z Metko pa niti govoril ni.

Baš v istem času, ko je Miklavž snubil Brnotovo rejenko, trčil je Omahnetov Tomaž v majhni žganjariji na drugem koncu vasi ob velikega, krepkega moža, čigar belolični, inteligentni obraz je bil v čudnem nasprotju z razcapano alf le za silo zakrpano obleko, v kateri je bil opravljen. V roki je držal dolgo dre-novo palico kakor vsi mešetarji, in sicer tako, da mu je na gorenjem koncu še za dobre tri prste mohela iz pesti, ako jo je z na pol raztegnjeno roko postavil predse.

»Joj, Klander, duša kosmata, kje se pa ti klatiš, da te človek ne vidi več na nobenem semnju, v nobeni krčmi?« vpil je Tomaž na ves glas.

»Danes me vidiš, prijatelj, in če si tega tako vesel, pa daj tule za malo žganega. Borovničevce se dobi — izvrsten borovničevce!«

Tomaž ni mogel prikriti veselja, da je dobil onega, in je tudi takoj naročil, kar je Klander svetoval. Temu se je ta nenadna Tomaževa prijaznost zdela malo sumljivo in sklenil je opazovati.

Razgovor jima je tekel o mešetariji in kupčiji in Klander je pripovedoval, da je bil nedavno po Ogrskem in Hrvaškem, da se pa tam ne da toliko prisluziti nego doma.

»Ti pač ti,« omenil je Tomaž, »ti lahko podiš po svetu, ki znaš brati in pisati, mi smo pa doma priklenjeni.«

»Tudi s tem ni nič, Tomaž! Srečo mora imeti človek, srečo ti pravim, potem z vinarjem obogati, če je še tako neumen kakor — krompir!«

Klander bi morda ne bil končal svojega govora s tako čudno primero, toda v tem trenutku je bila dekla prinesla gostu pri sosedni mizi veliko skledo z dobro dišečimi ocvirki posutega krompirja in ta duh mu je vplival tudi na jezik.

Tomaž je to opazil.

»Ali bi jedel?« vpraša polglasno.

Zavedajmo se dolžnosti do mlajših!

Milena Borovac, ravnateljica osnovne šole v Ribnici na Dol. in poslanka kulturno prosvetnega zbora Skupščine SRS, o gradnji nove šole v Ribnici

Zdi se mi prav, da občane, starše naših otrok in upravljavce, informiramo o potrebah gradnje nove šole v Ribnici.

Ribnica je imela z okolico pred drugo svetovno vojno dekliško in deško šolo ter gimnazijo. Prebivalcev in šoloobveznih otrok je bilo takrat manj kot danes, ko se je Ribnica razvila v gospodarsko in kulturno središče ribniške doline. Od nekdanjih treh stavb za šolsko dejavnost imamo le še dve. Število šoloobveznih otrok se stalno povečuje, to pa ne samo z doseljivanjem prebivalcev v Ribnico, ampak tudi ob reorganizaciji šolske mreže. Da bi izboljšali kvaliteto pouka po načelih šolske reforme, je bila nujna koncentracija pouka na višje organiziranih šolah. Po sklepu občinskega ljudskega odbora Ribnica iz leta 1962 je osnovna šola v Ribnici postala centralna šola, h kateri so se priključile šole v Vel. Poljanah, Sušju, Dolenji vasi in Grčaricah, ki so se preimenovala v podružnične šole. Te imajo

danes pouk le od 1. do 4. razreda. Vsi drugi učenci iz omenjenih okolišev obiskujejo pouk v Ribnici.

Zaradi navedenega poteka sedanji pouk v nemožnih razmerah. Stavbi nista primerni za reformiran pouk, saj imata le 16 učilnic za 822 otrok. Oprema v njih je neprimerna in pomanjkljiva. Stavbi sta potrebni temeljitih popravil. Deloma so dela iz stekla, ker predvsem sanitarije niso ustrezale higijenskim predpisom. Zaradi prenatrpanosti učilnic, v katerih se stiska celo po 43 otrok in drugih slabih pogojev, pouk zelo trpi. Temu primerni so seveda uspehi. V takih pogojih je pač možen le verbalni pouk.

TREBNJE: Prešernova družba v vsako hišo!

V trebanjski občini že nekaj časa razmišljajo o tem, kako bi dobili čim več naročnikov na knjige Prešernove družbe. Naročnikov je v tej občini že precej, prav bi pa bilo, da bi jih pridobili še več, ker bo letos Prešernova družba zelo popestrila svojo dejavnost, zlasti program knjižnih izdaj. Z namenom, da bi ugodno stekla akcija za nove naročnike oziroma člane te družbe, pripravljajo SZDL v Trebnju širši sestanek s predstavniki posameznih območij. Na sestanku se bodo predvsem pogovarjali o poverljivostih, ker je največ od dela teh odvisno, ali ostane vse pri starem ali pa bodo začele knjige Prešernove družbe prihajati na čim več novih naslovov.

RAFKO OROZEN

»IGRAJ KOLCE...« - pa ni treh milijonov dinarjev

Pred leti je bila folklor v Metliki dobro razvita. Po službi požrtvovalnih posameznikov je bila vsako leto na jurjevanje prireditev, kjer je skupina po večmesečnih vajah prikazala belokranjske plesne in običaje. Metličani nameravajo navado obuditi, tako da, bi postala tradicionalna. Prireditvi so dali naslov »Igraj kolca« po plesu iz metliškega obredja, organizirali pa bi jo vsako prvo majsko nedeljo. Razen domače folklorne skupine in tam-

buršev bi na prireditvi vabili skupine iz drugih krajev, kar bi pridobilo na zanimivosti in pestrosti. Zdaž si Metličani belijo glave s problemom, kje dobi denar za narodne noše. Zbrati bi bilo treba okoli 3.000.000 dinarjev, ker je drago zlasti šivanje noš. Če bi se prireditvi posrečilo spraviti na oder, bi bilo s tem poplačano vse prizadevanje organizatorjev, pridobil pa bi tudi belokranjski turizem.

Kaj hočemo doseči z gradnjo nove šole?

Pridobiti predvsem nove učilnice (18) in dopoldanski pouk — v eni izmeni; specialne učilnice za pouk fizike, kemije, zemljepisa, zgodovine, gospodarstva tehničnega pouka, gospodarskega pouka, risalnico in glasbeno sobo; kabinete za učila; prostore za delo šolskih organizacij; prostore za dnevno varstvo šoloobveznih otrok (da bi se otroci zaposlenih staršev popoldne pod vodstvom strokovnjakov lahko pripravljali na pouk naslednjega dne in se tudi primerno razvedrili, ker mnogi starši nimajo časa, da bi nadzirali otroke pri delu za šolo.) Poleg tega so v ekonomskem izračunu gradnje predvidena tudi sredstva za sodobno opremo in nabavo vseh učnih pripomočkov ter učil ob katerih bo pouk nazoren, razumljiv in snov laže dojemljiv.

Nova staba, ki bi stala v osi severovzhod-jugovzhod za obstoječimi šolskimi zgradbami, bi imela v kletih kotlarno za centralno kurjavo, ki bi ogrevala vse šolske objekte, ki bi bili med seboj povezani s pokritim hodnikom.

Investicijski program gradnje je na pobudo ob-

činske skupščine Ribnica že izdelan. Da ga bodo lahko uresničili, bodo potrebovali okrog 400 milijonov dinarjev. Teh sredstev pa skupščina sama ne bo zmogla, zato pričakujemo večjo pomoč celotne družbene skupnosti.

Gospodarske organizacije, proizvajalci in vsi občani lahko z razumevanjem pripomoremo k temu, da bo Ribnica lahko že kmalu uresničila svoj program. Zagotovimo mladim v Ribniški dolini take pogoje vzgoje in izobraževanja, v katerih jih bomo lahko vsestransko usposabljali za življenje!

MILENA BOROVAČ

20.000 plošč za Sovjetsko zvezo

Produkcija gramofonskih plošč RTV Beograd je poslala sovjetskemu podjetju »Meždunarodnaja knjiga« 20 tisoč plošč, na katerih je posneta skladba »Posvetitev mladim« Igorja Stravinskega v izvedbi beograjske filharmonije in dirigenta Živojina Zdravkovića. To je prva plošča z jugoslovanskimi izvajalci simfonične glasbe, ki so jo plasirali na vzhodni trg. Isči posnetek je kupila firma »Philips« za razpečevanje v Zahodni Evropi.

Sneg, zimsko veselje naših šolarjev, je letos nekoliko bolj skop, kot je bil lani. Samo enkrat ga je nekaj več zapadlo, vendar je že skoraj povsem izginil; v Kostanjevici ga skoraj ni. Smajičeva »Čovjeka i ženu« gotovo zebe, ko takole stojita pred kostanjeviškim kloštrom, kadar zapade sneg... Prav nič se ga ne veselita, saj ga v Smajičevih rodni krajih nad Splitom skoraj ne poznajo.

Kaj pa sredstva za šolo v Brestanici?

O gradnji nove šole v Brestanici se govori že nekaj let sem domala na vseh sestankih, še posebej pa je bila podčrtana potreba po novi šolski stavbi na letni konferenci krajevne organizacije SZDL v decembru lani. Staro šolsko poslopje je bilo zgrajeno pred 104 leti, prav gotovo pa takrat niso vzeli v zakup dejstva, da bo moralo sprejeti pod svojo streho kar 326 učencev in 15 učiteljev, kot je to danes. Da so se izognili pouku v tretji izmeni, gostuje en razred šole v dotrajani leseni stavbi Termoelektrarne v Brestanici.

Niti staro šolsko poslopje, niti stavba, v kateri gostuje en oddelek, pa nista primerne za pouk kakršnega zahteva šolska reforma. Ze v letu 1963 so se pričele prve resne razprave o gradnji nove šole. Prebivalci iz okoliških vasi so obljubili prispevati precej lesa, množične organizacije pa pomagati s prostovoljnimi delom. Temeljitejša priprave za gradnjo so se začele lani. Na pobudo krajevne organizacije SZDL je bil ustanovljen gradbeni odbor. Ta je zbral vso potrebno dokumentacijo in je svojo nalogo dobro opravil. Izbrana je bila lokacija, teren je bil pregledan po strokovnjakih in 3. septembra lani so bila na licitaciji gradbena dela oddana najugodnejšemu ponudniku, podjetju »SAVA« iz Krškega. Dogovorjeno je bilo, da bo gradnja

potekala v treh stopnjah, na enak način pa bi se stekala sredstva za gradnjo. Ko je izdal odobritev še urbanistični inšpektor pri Okrajni skupščini Celje, je občinska skupščina v Krškem izdala gradbeno dovoljenje.

V upanju, da bo buldozer kmalu začel ravhati zemljišče, so se zastopniki investitorja, izvajalca del in občinske skupščine napotili k Službi družbenega knjigovodstva po potrdilo, da je 50.000.000 za prvo stopnjo gradnje zbranih in da lahko z deli začno. Sredstva so že na žiro računu, toda služba družbenega knjigovodstva po zakonitih predpisih in navodilih zahteva, da morajo biti zbrana sredstva, potrebna za celotno gradnjo, ali vsega 270.000.000 din. SDK ima sicer prav, toda kako naj občinska skupščina v Krškem takoj zagotovi 270.000.000, ko so potrebe tudi drugod tako velike: graditi je treba most, rekonstruirati ceste itd. itd. Tega prav gotovo ne zmore, četudi bi poklicala na pomoč okraj in republiko! In še nečesa ne smemo po-

zabiti. Stara šolska stavba je tako dotrajana, da se nevarno maje, če otroci med odmorom le malo poskočijo v učilnicah. Kdo bo odgovarjal, če se zgodi nesreča? Upamo, da se bo letos le našel izhod iz zagate in da bomo lahko začeli z gradnjo prepotrebne šole v Brestanici!

RAFKO OROZEN

Moj oče

Ko opazujemo otroke na cesti in v šoli, se nam zdi, da vsi nasmejani in vedri živijo povsem brezskrbno življenje. Pa vendar to ne velja za vse otroke, saj znajo nekateri dobro opazovati in tudi presojati napake odraslih. To nam pove tudi šolska naloga, ki jo je napisala otroška roka v enem izmed razredov metliške osemletke:

»Moj oče je prav takšen kot so drugi očete, mogoče še bolj dober. Skrbi zame in za mojo sestro. Dela od jutra do mraka. Njegove žuljave roke zvečer pozabijo, da so ves dan delale. Večer je v naši družini prijeten, posebno tedaj, ko oče s svojima žuljavima rokama boža svoja otroka.

Toda vedno ni tako. Včasih se zgodi, da očeta prevarijo kozarci vina. Tedaj pride domov z drugim obrazom. Samo gleda, kje bi našel vzrok za prepir. Takrat se mi oče zasmili. Gledam ga, kako reven je, saj ga je pijača tako zmedla, da je pozabil na dom, na svoja otroka in ženo.

Da, oče, če bi ti bral te vrstice, bi se gotovo zdramil. Ne zameri mi! Vseeno te imam rad, zelo rad saj si moj oče!

To je napisal eden izmed belokranjskih otrok, ki bi rad pomagal očetu. Toda, kam vleče očeta v gled?

— dn.

Aktualna enciklopedija Študijske knjižnice 3

(Nadaljevanje in konec)

V spomin Hypolitu, Pugnju, Vrhovcu in Se!

V serijo razstav te vrste namerava knjižnica vključiti najprej razstavo slovenskih slovnice z osrednjim poudarkom na delih novomeškega rojaka očeta Hypolita. Letos bo namreč poteklo 250 let, kar je Hypolit izdal prirejen in dopolnjen slovnico več kot stoletje starejšega Adama Bohoriča. Leto 1965 pomeni važno obletnico nekaterih pomembnih novomeških študentov, zato bi, menimo, kazalo prirediti razstavo njihovih del, kakor tudi razstavo o delu in pomenu novomeške gimnazije. Če bodo v jubilejnih letu v Novem mestu odkrili spomenike pisatelju in pesniku Milanu Pugnju, zgodovinarju Ivanu Vrhovcu in prirodoslovcu Ferdinandu Seidlu, bo knjižnica v istem času priredila razstavo del teh mož. Med

načrti in željami je še več drugih, za jubilejno leto primernih stvari. Poleg želje, da bi v počastitev 600-letnice Novega mesta slovenski knjižničarji zborovali v Novem mestu, naj bi se uresničila tudi dolgoletna želja, da bi ob tej priložnosti Študijska knjižnica Mirana Jarca začela izdajati svoje glasilo podobno, kot sta to storili kranjska in goriška knjižnica.

Premalo sredstev za pestro dejavnost

Potreb in želja je navadno vselej preveč, vsekakor pa več kot možnosti in denarja. To nujno privede do krčenja dejavnosti in pogojnega planiranja. O stanju v Študijski knjižnici je Bogo Komelj takoga mišljenja: »Dejavnost moramo pač planirati v takem obsegu, kot dopuščajo sredstva, ki jih dobimo od družbe. Kakor se zavedamo in občutimo, da sredstva niso zadostna, prav

tako vemo, da bi jih dobili več, če bi jih občina imela.« ... in v tej odvisnosti je pogoj, ki igra tudi v knjižničarstvu prvo vlogo. Če bi imeli (dobili), bi uredili, oziroma: ko bomo dobili, bomo uredili itd. Tako pravi: »Radi bi: ob 600-letnici že odprli nove prostore, vendar bo to časovno nemogoče doseči. Ko bo to zadovoljivo rešeno, bo knjižnica med drugim občasno prirejala večere klasične glasbe. Sodelovanje je že obljubil komponist, akademik Marjan Kozina, novomeški rojak, in morda ni daleč dan, ko se bo knjižnica predstavila tudi s poustvarjanjem glasbenih del domačega in morda tujega izvora.«

Matična knjižnica pomaga

Te in druge, res pestre in obsežne načrte, namerava knjižnica uresničiti kljub temu, da ni dovolj denarja in

da ima kot matična knjižnica čez mero skrbi za vrsto podeželskih knjižnic.

Naloga, ki jih je Študijska knjižnica dolžna opravljati v tej smeri, niso lahke. Zadolžena je, da na svojem območju skrbi za razvoj knjižničarstva v celoti. Knjižnica daje strokovno pomoč pri urejanju in vzgoji kadra. Finančne pomoči ne more dati. Posega izven meja novomeške občine in nudi pomoč vrsti knjižnic v drugih občinah na Dolenjskem. Do zdaj je sodelovala pri ureditvi matične knjižnice v Trebnju in Krškem.

V Novem mestu je odprla Pionirsko knjižnico in doseglja, da bodo ljudske knjižnice v Dol. Toplicah, Žužemberku in Straži dobile s pomočjo sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti SRS za 1 milijon dinarjev novih knjig. Navedene knjižnice bodo še letos urejene v smislu dogovora z matično knjiž-

nico. Ljudski knjižnici v Novem mestu je matična knjižnica dobavila 800 knjig iz letošnjega nakupa.

Doklej samo prostori za depoje?

»Največ težav imamo s prostori,« pravi upravnik matične knjižnice. »Ustanova nima primernih delovnih prostorov, ker so vsi prostori, razen čitalnice, namenjeni za knjižne depoje (skladišča). Ob tem trpiša kvaliteta in kvantiteta dela. Čas je, da bi stavba že končno začela služiti svojemu namenu, se pravi knjižničarstvu. Zaradi pomanjkljivo opremljenih stanovanj strank, ki še stanejo v hiši, je ves knjižni fond ogrožen (slabi dimniki, kuhinjska sopara itd.)«

In predlog za izboljšanje: »Rešitev bo na obzoru šele čez leto dni, ko bo knjižnica dobila novih 500 kv. metrov uporabne površine. Do takrat se bodo morale izseliti tudi stranke. Na ta način bo knjižnica pridobila še 500 kvadratnih metrov koristne površine,« zaključuje upravnik Bogo Komelj.

IVAN ZORAN

Za poezijo sušno leto?

V programu knjig, ki bodo izšle letos pri mariborskih Obzorjih, je samo ena pesniška zbirka. Delo ima naslov »Nebo za žejne ljudi«, napisal pa ga je Lojze Filipič. Ista založba pa se lahko pohvali, da bo letos poslala na knjižni trg nekaj proznih »ekstrov« za znanih avtorjev. Pastov že znanih avtorjev. Pastov vle Zidar bo objavil roman Sodrca, Janez Švajncer Ulice brez ljubezni, Matevž Hlaci pa ljubezen in orožje. Prvi prozni tekst, bo objavil tudi pesnik Kajetan Kovič in sicer pod naslovom Božja žival.

POESIA

Na Reki so nedavno izdali knjigo pesmi v Jugoslaviji živčih Italijanov. Antologija ima naslov »Poesia«.

Rezultati dela preteklih dveh let

Odborniki obeh zborov občinske skupščine, občinski odbor SZDL in plenum občinskega sindikalnega sveta Črnomelj so se 18. januarja sestali na skupni seji. Obravnavali so predvsem razvoj občine in delo občinske skupščine v minulih dveh letih ter priprave na volitve polovice novih odbornikov v občinsko skupščino in poslancev v republiško in zvezno skupščino.

V preteklih dveh letih mandatne dobe občinske skupščine je bil napredek v razvoju občine Črnomelj očiten tako na področju gospodarstva, kot pri negospodarskih dejavnostih. V tem času je med gospodarskimi panogami najbolj porasla industrija, in sicer za 107,5 odstotkov (izračun po plačani realizaciji), v kmetijstvu pa se je medtem uspešno uveljavil družbeni sektor proizvodnje, medtem ko je zasebni sektor nazadoval.

Med negospodarskimi dejavnostmi je v minulih dveh letih posebno napredovalo zdravstvo, šolstvo in tudi socialno varstvo. Pri reševanju celotne problematike v obdi-

ni je bilo področje komunalne dejavnosti, družbene prehrane in borbenskih zadev zastavljeno, toda ne zaradi podcenjevanja teh problemov, marveč samo zaradi pičlih finančnih sredstev občinskega proračuna, ki ni mogel zadovoljiti vseh potreb.

Občinska skupščina si je prizadevala upoštevati vse predloge občanov na zborih volivcev, ker pa so bili ti največkrat usmerjeni v rešitev komunalnih zadev, za katere ni bilo denarja, so nepoučeni ljudje mislili, da občinska skupščina nima poslušna za želje in predloge svojih občanov.

Kaj so delali odborniki?

Iz zapisnikov sej občinske skupščine je razvidno, da se je k razpravam oglašalo 78 odstotkov odbornikov in da se je 13 odbornikov na občinskih sejah ni oglašilo. V delu odbornikov z volivci je bilo ugotovljeno, da je bila večina odbornikov aktivnih in da so bili redki tisti, ki s svojimi volivci niso imeli dobrih stikov.

Nekateri odborniki preozko gledajo na svojo funkcijo v občinski skupščini in so marsikdaj zastopali le področje, na katerem živijo in delajo, ne da bi pri tem upoštevali širšo politiko celotnega družbenega razvoja in problematiko vse občine.

V splošnem pa so bili vsi odborniki občinske skupščine delavni, saj je 31 odbornikov članov raznih odborov in komisij, 24 odbornikov je članov v posameznih svetih, kot predstavniki javnosti pa so odborniki sodelovali v 26 organih samoupravljanja.

Doslej 27 evidentiranih kandidatov

Ker ima v pripravah na bližnje volitve v občinsko, republiško in zvezno skupščino Socialistična zveza pomembno vlogo, je na seji o tem poročal predsednik SZDL Franc Stajdohar.

Letos spomladi poteče mandat 29 odbornikom občinske

skupščine, 2 republiškima poslancema in vsem 5 zveznim poslancem. Občinski odbor SZDL je imenoval 13-člansko občinsko volilno komisijo, ki je že organizirala pot, preko katere bo od občanov, družbenih in delovnih organizacij dobivala predloge za nove kandidate.

Doslej je občinska volilna komisija prejela 15 predlogov za občinsko skupščino, 8 predlogov za nove republiške poslance in 4 predloge za zvezne poslance. Vse predloge pa občani predlagajo žensk in mladino med 18. in 25. letom, če upoštevamo, da živi na območju občine 800 žensk več kot moških in da je v občini okoli 1600 mladih ljudi!

Po poročilu dosedanjih priprav na volitve se je razvila razprava, iz katere pa je bilo videti, da ljudem ni znan novi način volitve in da bo treba na tem področju še precej delati z občani.

Na območju občine 6 krajevnih skupnosti

V posameznih volilnih enotah so se občani odločili za krajevne skupnosti v Adlešičih, v Črnomlju, Dragatušu, Semicu, Starem trgu in na Vinici. Odborniki občinske skupščine so k ustanovitvi navedenih krajevnih skupnosti dali soglasje na zadnji seji in sprejeli tozadevne odloke. Tako bodo krajevni odbori na teh področjih prenehali delati, krajevna skupnost pa bo v prihodnje reševala vsa drobna komunalna problematika ter vse druge zadeve na pod-

ročju stanovanjske, gospodarske, zdravstvene, socialne, prosvetne, kulturne, vzgojne in druge dejavnosti.

»S tem se ne strinjamo!«

so dejali odborniki pri obravnavi 7. točke dnevnega reda, v kateri bi morali sprejeti sklep o določitvi stopnje osnovnega prispevka in višino dodatnega prispevka za zdravstveno zavarovanje. Ker se je seja zavlekla vse od jutranjih ur tja do sredi popoldneva, ni bilo več časa za natančnejšo obrazložitev. Odborniki so se odločili, da bodo to stvar obravnavali na prihodnji občinski seji in zahtevali, naj jim pred odločitvijo o stopnji osnovnega in dodatnega prispevka predstavnik socialnega zavarovanja problematiko razloži.

Odborniki so po daljši razpravi potrdili sklepe prejšnje seje občinske skupščine s področja kmetijstva, potrdili zaključno likvidacijsko bilanco za Mizarško delavnico na Vinici, sprejeli nekatera poročila ter obravnavali volitve in imenovanja.

S takimi lepaki je Lovska družina Loka vabila občane na zabavo, ki jo je preteklo soboto priredila v gostišču Grad v Črnomlju. Baje je lovski ples lepo uspel, dekoracijo — številne lovske trofeje in nagajene živali pa so si lahko ogledali vsi, ki na lovski ples niso mogli, še nekaj dni po prireditvi v Gradu.

Tudi 40 frizur na dan

Tiste dni okoli novega leta, ko ženske ne morejo »hiti« brez frizurja, pa tudi pred drugimi večjimi prazniki, je v vseh frizerskih lokacijah huda navala, tako tudi v salonu brivsko-frizerskega podjetja v Črnomlju, Stefka Keber je že 13 let pomočnica v tem podjetju in pravi, da naredi na dan tudi 40 frizur, če je treba. Če računamo, da je tolikšen promet samo 3 dni pred novim letom in da frizerka Stefka že 13 let opravlja poklic, tedaj je doslej naredila že 1.560 novoletnih frizur. To pa je še lepa praksa! Sicer pa so delovni pogoji normalni, kakor nam je povedala:

— Po trajnih je že malo povpraševanja. Črnomeljke so

rade lepe in po modri se ravnaajo. S topiranjem las smo že skoro prenehali. Ni več moderno! Pa je kar prav, saj so si nekatere pokvarile lase z vsakodnevnim topiranjem in lakiranjem. Nova moda je bila res potrebna.

— Kaj pa barvanje las, tmale v Črnomlju mnogo dela z njim?

— Zelo veliko barvamo! Trenutno se ženske najbolj navdušujejo za lesnikovo barvo las in za nove mešane tone rjave barve. Za povsem svetle ali črne lase, ki so bili včasih najbolj priljubljeni, se danes malokatera odloči.

— Lahko tudi pri izdelovanju frizur steahte zahtevam svojih strank?

— Lahko, saj se vseh novosti naučimo na posebnih tečajih, ki so nekajkrat na leto v Ljubljani.

R. B.

Živahen 10. januar v Starem trgu ob Kolpi

V nedeljo, 10. januarja, je bil v kraju letni občni zbor Združenja borcev NOV, ki je ugotovil, da je bila organizacija v preteklem letu zelo aktivna. Največ si je prizadevala za ugodno rešitev priznanj posebne delovne dobe zaslužnim borcem, ki so s tem pri-

dobili pravico do upokojitve. Mnogim borcem in borkam je krajevna organizacija posredovala priznavalnino. Nerešene borčevske zadeve so v preteklem letu tako napredovale, da je na področju te krajevne organizacije že okoli 90 odst. rešenih socialnih problemov. Po poročilih se je razvila živahna razprava, v kateri se je oglašil še marsikateri tovariš, češ da nima urejene priznavalnine ali pokojnine.

Novoizvoljeni upravni odbor organizacije naj kot eno najvažnejših nalog smatra reševanje vseh problemov svojih članov, tudi teh, ki so jih tovariši na konferencah povedali. Za predsednika novega odbora ZB je bil izvoljen Jože Šterbene iz Starega trga.

Isti dan je bil tudi občni zbor krajevne organizacije ZROP. Tudi ta organizacija je bila v preteklem obdobju delovna, saj so se člani redno udeleževali predavanj in tečajev. Pri izvolitvi novega odbora so upoštevali načelo

rotacije. Organizacija ima sedaj novega predsednika.

Tretji sestanek, ki je bil ta dan, je bil roditeljski sestanek v šoli. Obiskalo ga je lepo število staršev iz vse Poljanske doline. Z učitelji svojih otrok so se lepo pomenili o vseh vzgojnih in učnih problemih. Sestanek je bil zelo koristen in so bili vsi z njim zadovoljni.

K. R.

BO KRAJEVNA SKUPNOST ZAŽIVELA?

Prejšnji četrtek je bila v Črnomlju prva seja sveta krajevne skupnosti, izvoljenega konec preteklega leta. Za predsednika je bil izvoljen Franc Magister, za podpredsednika pa Anton Malerič, oba iz Črnomlja.

Na seji so imenovali 5 komisij za posamezna področja dela, ki bodo morale do prihodnje seje, konec meseca, pripraviti delovni program na osnovi predlogov, zbranih na zborih občanov.

Svečan sprejem mladine Petrove vasi v članstvo SZDL

Preteklo nedeljo je krajevna organizacija SZDL v Petrovi vasi organizirala razgovor z mladino in svečan sprejem mladine v Socialistično zvezo. V lepo urejeni sobi družbenih organizacij je predsednik KO SZDL Jože Butala mladini najprej spregovoril o nalogah in vlogi Socialistične zveze, nato pa pohvalil prizadevanja mladinskega aktiva pri reševanju raznih družbenih nalog. Mladina je v tej vasi že doslej aktivno pomagala vsem organizacijam in društvom, pa tudi samostojno je organizirala več razprav in akcij.

V razgovoru so se nadalje pomenili o delu mladinskega aktiva, o sodelovanju s SZDL, zlasti pa o pripravah na volitve v občinsko skupščino ter o dokončni ureditvi družbenega prostora v vasi.

Zelali so, da bi jim v prihodnje občinski komite ZMS nudil še več pomoči pri delu, predvsem pa pri dopolnilnem izobraževanju kmečke mladine. Predstavnika ObO SZDL in občinskega komiteja ZMS iz Črnomlja sta rekla, da je bil to eden najlepšíh sprejemov mladine v Socialistično zvezo. (17)

Skrb za mlade občane

Prejšnji četrtek so se sestali predsedniki sveta za šolstvo, za zdravstvo in sveta za socialno varstvo s predstavnik občinske zveze DPM in RK, ter se dogovorili za skupno sejo vseh treh svetov v začetku februarja.

Na skupni razširjeni seji, na katero bodo povabili še predstavnike družbene političnih organizacij in vodstva osnovnih šol, bodo obravnavali zdravstveno stanje šolskih otrok, podatke o zdravstvenih pregledih, stanje v mlečnih in šolskih kuhinjah, letovanja in taborjenja šolskih otrok, kategorizacijo defektnih otrok in vzgojno varstveno problematiko v dijaškem domu.

Namen skupne seje vseh naštetih organov je, da bi v bodoče posvetili več skrbi mlademu človeku in da bi s

skupnimi močmi odpravili vse pomanjkljivosti pri reševanju naštetih vprašanj.

-jd

Stari trg dobi bencinsko črpalko

Te dni je krajevna skupnost v Starem trgu pričela obnavljati prostor, v katerem bo skladišče bencina. V kratkem bodo dela končana, nakar bo podjetje PETROL dalo kmetijski zadrugi potrebne črpalke in goriva v prodajo. Prodajali bodo vsa goriva in maziva za motorna vozila, črpalka pa bo odprta vsak dan od 7. do 14. ure. To pridobitev ni pomembna samo za domačine, temveč tudi za turiste, ki jih pričakujemo v letošnji turistični sezoni v našo »malo Svico«. K. R.

OBČANI PREDLAGAJO KANDIDATE

Priprave na volitve občinskih odbornikov in poslancev potekajo v črnomaljski občini dokaj dobro. V delovnih organizacijah in na terenu razpravljajo občani o delu dosedanjih odbornikov in poslancev, o načinu evidentiranja in kandidiranja ter o kriterijih za bodoče kandidate glede na naloge skupščin. Povsod izražajo delovni ljudje zadovoljstvo nad novim načinom kandidiranja, v katerem lahko vsakdo predlaga in izbira kandidata za občinsko skupščino in za ljudske poslance.

Razprave na konferencah in na sestankih odpravljajo še poslednje nezaupljivost do novega načina kandidiranja. Pri zbiranju predlogov so zlasti aktivne krajevne organizacije SZDL, ki sproti pošiljajo vse predloge občinski volilni komisiji. Doslej je najaktivnejša krajevna organizacija Petrova vas s predlaganimi štirimi kandidati.

Pri izbiri kandidatov pa občani premalo upoštevajo kandidatovo starost in tudi ženske, saj doslej nihče ni predlagal ne žensk in ne mladine. Tudi pri prejšnjih volitvah smo to premalo upoštevali, saj je bilo v občinsko skupščino izvoljenih le 8 žensk, mlajšega od 25 let pa med odborniki ni bilo. Zato bi morala mladina na zborih volivcev predlagati svoje kandidate, sposobne občane, saj jih je precej v delovnih organizacijah in po vaseh.

Občinska volilna komisija meni, da bodo občani izkoristili možnost pri izbiri kandidatov in da bodo predlagali res delovne in sposobne občane. Pričakujejo, da bo v tem mesecu v vsaki volilni enoti evidentiranih več predlogov, na zborih volivcev v februarju pa bodo občani med temi predlogi izbirali kandidate. LOJZE ŠTERK

NOVICE
črnomaljske komune

V Kočevju: sedem prijav in še nad 60 šušmarjev

Dopolnilna dejavnost le z vednostjo delovne organizacije — Zadovoljevanje potreb občanov ali le pretirana skrb za dvig lastnega standarda? — Šušmarstvo je še vedno močno razvito — Poslej odločnejši ukrepi tržne inšpekcije — Na vprašanja o odzivu na zakon o dopolnilnih delovnih razmerjih v občinah Kočevje in Ribnica odgovarja medobčinski tržni inšpektor Matija Praznik

Lani sprejeti zakon o obrtnih delavnicah samostojnih obrtnikov je precej spremenjen od prejšnje uredbe o obrtništvu. Po tem zakonu lahko vsi, ki so vključeni v delo, upokojenci in gospodinjne opravljajo dopolnilno storitveno dejavnost, treba jo je le prijaviti na občini ter o tem obvestiti delovno organizacijo, v kateri je obrtnik zaposlen. Pudariti pa je treba, da je hotel zakon predvsem urediti, izpopolniti kritične, pasivne obrtne storitvene dejavnosti. Dopolnilna obrtna dejavnost torej ne more biti proizvodna niti ne usluge gospodarski organizaciji, pač pa izključno usluga občanom.

In kako je v občini Kočevje in Ribnica? Protij pričako-

vanju je bil odziv na novi zakon precej slab, nasprotno pa je šušmarstvo še močno razvito. Do nedavnega je bilo v kočevski občini izdanih le sedem potrdil, od tega dve za šivilje, drugi pa izdelujejo nekakšne etikete. Se pravi: obrt, ki z novim zakonom nima nobene zveze, torej tudi z uslugami občanom ne! Po približnih podatkih pa je v občini še nad 60 šušmarjev v najrazličnejših strokah. Malo boljše je v Ribnici, kjer so izdali 19 potrdil — vodovodnim inštalaterjem in kleparjem, največ pa izdelovalcem ga/bic. Tudi izdelovanje gajbic ni v skladu s predpisi o dopolnilni obrtniški dejavnosti; zanje uporabljajo dober tehničen les, ki ga v lesni industriji in drugod tako primanjku-

je. Dve potrdili so v ribniški občini izdali za opravljanje frizerske obrti, vendar so ju kasneje razveljavili. Posebna uredba namreč določa, da je treba za opravljanje frizerske obrti urediti primerne lokale, nikakor pa delo ni dovoljeno v zasebnih stanovanjih, kuhinjah int.

Zanimiv oje, da je zelo malo storitvenih obrti za zadovoljevanje potreb občanov (šivilje, krojači, čevljarji), veliko več pa takih, pri katerih se lepo zaslužijo. Gledano s te strani, novi zakon ni dosegel željenega uspeha, v kolikor je na tak način sploh mogoče urediti težak položaj obrti. Šušmarstvo zidarjev (znano je, da so vse privatne gradnje opravili šušmarji), saj doslej

ni še nihče od zidarjev prijavil dopolnilne obrti. Inšpekcija bo v tem letu veliko ostreje in bolj dosledno ukrepala proti šušmarjem, saj ne bo nihče mogel trditi, da za novi zakon ne ve!

V kočevski občini pripravljaj odtok o prispevkih na osebni dohodek iz dopolnilnega delovnega razmerja, ki bo znašal glede na kategorijo obrti od 10.000 do 35.000 dinarjev na leto. Niške obdavčitve bi morale vplivati tudi na boljše kvaliteto in cenečnost uslug, kaže pa, da ostajajo klub občutno nižjim davčvam cene enake kot pri ostalih obrtnikih. (VEC)

Razgovor s člani vodstev organizacij SZDL

Prejšnji četrtek je bil na občinskem odboru SZDL v Kočevju seminarski sestanek novih vodstev krajevnih organizacij Socialistične zveze. Na sestanku so govorili med drugim o jesenskih konferencah krajevnih organizacij in o predlogih in pomanjkljivostih, ki so jih občani na konferenci povedali. Veliko so razpravljali še o vlogi in krepitvi organizacije, o pomladanskih volitvah in pripravah nanje, o družbenem delu v klubih, razširjanju knjig Prešernove družbe in Dolenjskega lista in drugem. Izmenjava izkušenj in mnenj o delu krajevnih organizacij SZDL bo novim vodstvom v nadaljnjem delu precej pomagala.

Milijoni za ribniško področje

Uredništvu Dolenjskega lista!

V Dolenjskem listu 7. januarja 1965 ste na 15. strani objavili članek z naslovom »Zavod za zaposlovanje delavcev tudi v Ribnici«, ki je poln napačnih dejstev, neutemeljenih trditvev in hipotez. Zato želimo, da v smislu zakona o tisku objavite naš popravek.

Najprej o trditvi, da bi ribniški občini zaposleni delavci prispevali zavodu do konca leta približno 8.100.000 dinarjev! V enajstih mesecih lani so isti delavci prispevali 7.164.121 dinarjev, kar da povpreček 651.282 dinarjev in bi

dal ta, prištet za dvanajsti mesec 7.815.403 dinarjev, kar je 300.000 dinarjev manj in je samo približek. Članek navaja, da iz sklada za pripravo delavcev za zaposlitev (45% zbranih sredstev) lani v ribniški občini zavod ni porabil ničesar. Zavod je v letu 1964 porabil 2.750.000 dinarjev, to pa je vsota, ki se ne da označiti kot nič. Rečeno je tudi, da zavod ni nudil namenskih sredstev za odpiranje novih delovnih mest in za strokovno polkvalifikacijo delavcev. Tudi ta podatek je popolnoma netočen. Zavod za zaposlovanje delavcev Kočevje je vložil v obrat »Torbičev« v Sodražici 2.500.000 dinarjev, s čimer so lahko odprli 14 novih delovnih mest. Prav tako je prispeval zavod 250.000 dinarjev za opremo invalida, ki bo zaposlen v ribniški občini, po ključu razdelitve med zavodi pa je šlo 1.210.000 dinarjev kot prispevek za ustanovitev okrajnega centra za rehabilitacijo invalidov. Zadnji podatki o višini osebnih dohodkov zaposlenega v izpostavi in o materialnih stroških ter denarju, ki ostaja zavodu za zaposlovanje delav-

cev v Kočevju kažejo, da je pisec članka neinformiran o načinu finančnega poslovanja zavodov in da ne ve, iz kakšnih sredstev se plačujejo osebni dohodki in materialni stroški in iz katerih sredstev priprava delavcev, strokovna polkvalifikacija in druge dejavnosti zavoda. Iz navedenih dejstev pa, seveda brez dodatnih pojasnil, trditve prvega odstavka, da Zavod za zaposlovanje delavcev v Kočevju ni opravljal na področju ribniške občine svojih nalog Neosnovana je tudi n.poteza, da bi bilo delo zavoda v Ribnici uspešnejše, če bi v Ribnici sam razpolagal s sredstvi, kar pa bo moral zavod šele dokazati.

Objavljena dezinformacija je upoštevana tudi v predloži svetu za delo in delovna razmerja pri občinski skupščini v Ribnici, ki je ugotovila, da se sredstva, ustvarjena na območju ribniške občine, ne vračajo nazaj. Dezinformacije je svet posredoval skupščini, ki je na osnovi tega potrdila ustanovitev zavoda. Kaže, da sta isti netočni informaciji nasledila svet za delo in občinska skupščina.

Sklep o ustanovitvi zavoda je presenetljiv zlasti zato, ker izvršni svet SRS prav te dni razpravlja o podrobnih analizah, ki jo je izdal Zavod SRS za zaposlovanje delavcev o številnem znanjšanju in teritorialnem zaokrožanju zavodov za zaposlovanje.

ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE DELAVCEV — KOČEVJE

(Pripis uredništva: V odgovoru Zavoda za zaposlovanje delavcev Kočevje na članek »Zavod za zaposlovanje delavcev tudi v Ribnici« smo črtali vse tiste uvodne vrste, kjer je govora o kodeksu novinarjev. Menimo, da to pisanje ne spada v odgovor, s katerim Zavod za zaposlovanje v Kočevju posreduje bralcem točnejše informacije.)

Za 22. marec — spel v Adlešiče

V Livold pri Kočevju in drugam na Kočevsko se je v prvih povojnih letih naselilo precej Belokranjcev iz okolice Adlešičev. Kljub temu, da je od njihove naselitve minilo že precej let, pa domala vsi vzdržujejo tesne zveze s sorodniki in prijatelji v Beli krajini. Razen občasnih obiskov pa največkrat ob občinskem prazniku Adlešičev — 22. marca — prirede skupen izlet v domači kraj. Če bo le mogoče, ga bodo priredili tudi letos.

Predlogi za republiške poslance

Volilna komisija pri občinskem odboru SZDL v Kočevju je na zadnjem sestanku prejšnje sredo med drugim obravnavala tudi doslej zbrane predloge za poslance v republiškem gospodarskem in prosvetno kulturnem zboru. Dosedanji poslanci v gospodarskem zboru je Ignac Karničnik, v prosvetno-kulturnem pa Boris Mikoš. Za prosvetno kulturni zbor republiške skupščine so doslej evidentirani naslednji kandidati: Matija Cetinski — upravnik delavske univerze Kočevje, Danica Kaplan — učiteljica, Tone Sercer — predsednik ObSS, Franc Volf — ravnatelj osemletke iz Fare, Marija Volf — učiteljica iz Fare ter Stane Repar iz Ljubljane. Za gospodarski zbor je komisija zbrala naslednje kandidate: inž. Milan Bračič — direktor Snežnika iz Kočevske Reke, Franci Korelc — direktor Rudnika, Viktor Ožura — direktor AVTA, Rudi Rauh — direktor Trgoprometa ter inž. Savo Vovk — direktor KGP Kočevje. Na seji komisije so razpravljali tudi o zveznih poslancih in menili, da je pri tem potrebno sodelovanje vseh volilnih komisij osmih občin, ki tvorijo skupno volilno enoto. V torek je že bilo podobno posvetovanje v Dolenjskih Toplicah.

Še 12 evidentiranih kandidatov

Po novem letu so se v kočevski občini intenzivneje vključile v priprave na volitve tudi sindikalne podružnice. Na vseh občinskih zborih sindikata precej govori o volitvah in tudi predlagajo kandidate za posamezne volilne enote.

V zadnjem tednu je volilna komisija prejela seznam še za 12 evidentiranih kandidatov za občinsko skupščino, vendar to še ni vse, ker nekateri predlogov in spiskov še niso poslali: Volilna enota 10 — Zidar in Gradbenik — obrat Kočevje: Franc Boje, Tone Butina in Franc Hočevar. V VE 2 — Rudnik so v zbor delovnih skupnosti predlagali Franceta Ahaca ml., Dušana Figarja in Franceta Marinčiča, v VE 16 — Rudnik (občinski zbor) pa Justo Novak. Za občinski zbor so evidentirali kandidate še v VE 20 — Zeljne, Klinja vas: Jožeta Štambergarja in v VE 24 — Koprivnik z okolico: Vlada Oberstarja in Antona Zagarja. Za zbor delovnih skupnosti so evidentirali tudi v VE 2 — KGP, obrati Čvišlerji, Koprivnik itd. dva kandidata: Nagu Mihaela in Franceta Viranta.

Pred občinskimi zbori Partizanovih društev na Kočevskem

Za telesno kulturo porabimo veliko sredstev, zato bi pričakovali boljše rezultate. Poslanci zvezne skupščine so v razpravi poudarili, da imamo premalo otroških igrišč, šolskih telovadnic in šolske telovadbe, ter aktivne rekreacije v delovnih organizacijah. Mnogočnost v telesni kulturi ni zadovoljiva, čeprav so bila tudi v ta namen porabljena znatna sredstva.

Medtem ko brezskrbno trošijo sredstva klubi in društva, pa za razvoj šolskih športnih društev ni sredstev. Na istem so tudi tista društva, ki se bavijo pretežno s telesno vzgojo otrok in mladine. Ugotovljeno je bilo tudi, da so klubi, ki prejema sredstva ne le od dotacij občinskih proračunov, pač pa tudi od podjetij, ker so dali svoji dejavnosti tudi vlogo kulturne zabave. Stališče pa je, naj se šport, ki služi za zabavo, financira sam. Odlično stališče o telesni kulturi je sprejel tudi VIII. kongres ZKJ. Zdad smo na najboljši poti, da pridemo do te prave pojmovanja o telesni kulturi, temveč da odpravimo napačno prakso.

To so ugotovitve, ki jih je potrebno ugotoviti, da bi spoznali, kako smo ravnali v Kočevju — smo se prej omenjenim stališčem

približali ali se od njih oddaljili? nju sredstev upoštevali še, kje so pretežno pionirji in mladina ter upoštevali vse prej omenjeno, se bomo lahko daleč ogotovitvam o slabostih v športu. Na nas je, da na občinskih zborih športno in odlično spregovorimo o tem ter dokončno uredimo v Kočevju tudi ta vprašanja.

A. ARKO

V Dragi so predlagali prve kandidate

V kočevski občini so o pripravah na pomladanske volitve govorili že na nekaterih konferencah socialistične zveze, še več pa na sindikalnih občinskih zborih. Občinska volilna komisija je iz Drage že dobila seznam prvih evidentiranih kandidatov za občinski zbor: Franc Kalič, Blaž Kovač, Milan Pajnič, Jože Kojec, Ivan Volf in Franc Zagar. Kandidate za odbornike so evidentirali tudi v Oslinici, na Rudniku, v nekaterih delovnih organizacijah, njihova imena pa bomo objavili takoj, ko jih bo dobila volilna komisija. V občini so zbrali tudi nekaj predlogov za poslance.

Za vstop v republiško ligo premalo kegljev

Po splošni kvalifikaciji v conski ligi so se kočevski kegljari pomerili v disciplini 8 krat 200 lučajev z 8 klubi iz ljubljanske, goranske in štajerske cone (mariborske). Na kegljišču Maksa Percusa so podrl 6407 kegljev, na Gradisu pa 6293, skupaj 12700 kegljev in tako so bili za 153 kegljev prekratki, da bi prišli v republiško ligo. Najboljši posamezniki so bili: Henigman 841, Krapež 839, Vidmar 837, Koston 832, Kočevar 807 kegljev.

Na domačem kegljišču je bilo tudi končano prvenstvo posameznikov v disciplini 200 m lučajev. V disciplini 200 lučajev si je priboril prvo mesto Šeap z 2448 keglji v treh nastopih, drugo mesto Sajerec — 2442, in tretje mesto Kočevar s 2427 keglji. V disciplini 300 lučajev se je najbolj izkazal Henigman z 2513 keglji v dveh nastopih, Drobnič — 2389 in Sercer — 2464 kegljev. Sedaj se je pričelo medsebojno tekmovanje za pokal kluba v disciplini 6 krat 100 lučajev in nastopa 11 seketj. Za to tekmovanje vlada med seket-

jami veliko zanimanje; kako bo potekalo, bomo še poročali. J. S.

Javni razpis za gradnjo hiš

Zadnje čase je v Kočevju vedno več posameznikov, ki si želijo zgraditi družinsko hišo. Zaradi spremembe predpisov o oddajanju in urejanju mestnih zemljišč pa so imeli precej težav, dokler niso dobili pravice za gradnjo. Zdad je OS Kočevje sprejela odlok o urejanju in oddajanju zemljišč za gradnjo. Pred dnevi je z javnim razpisom Stanovanjski sklad občine Kočevje ponudil v prodajo gradbeno zemljišča na Travi v Kočevju. V razpisu so navedeni tudi pogoji, ki zanimajo zainteresirane.

Vlado Lamut: BAKLJA

BREZ DOBREGA PROGRAMA SVET NE MORE DELATI!

Odgovarja Draga Lovšin, predsednica sveta za družbeni plan in finance

— Kaksne so naloge sveta za družbeni plan in finance, s čim se je ukvarjal v preteklem obdobju in kakšne naloge ga čakajo v novem letu? Vprašanje je bilo namenjeno predsednici sveta za družbeni plan in finance pri občinski skupščini Ribnica DRAGI LOVSINOVI, sicer računovodkinji v trgovskem podjetju »Jelka« v Ribnici.

— Predvsem mislim, da bi moral svet takoj po izvolitvi sestaviti podroben program dela za daljše obdobje, morda kar za celo mandatsno dobo, sprotne zadeve pa bi bile sestavni del tega programa. Iz lastne izkušnje vem, da se predsednik sveta precej časa »lovja«, predno se znajde v tem postu, posebno se, če ni ma niti pojma, kako sveti skupščine delujejo. V času, ko postane res »dober« predsednik, pa mu že počez mandat. Program dela člani sveta seveda ne morejo sami sestavljati, pač pa jim morajo pomagati uslužbeni občinske uprave, kjer pa morajo seveda tudi imeti program dela vseh svetov.

Občutek imam, da so zdaj svet več ali manj prepustili sami sebi, njihovo delo pa je suho, občasno, kakor se pač pojavljajo problemi. Marsikatera stvar je šla včasih kar mimo sveta. Večkrat smo dobivali že »obravnavane« stvari med sejo skupščine itd. Lanskega družbena plan občine npr. svet za družbeni plan in finance — da bi jaz vedela — sploh ni obravnaval! Svet je doslej obdelal nekaj pomembnejših davčnih odločkov, bistvo njegovega dela pa je reševanje zadev splošnega ljudskega premoženja.

Skupščina je sprejela tudi odlok o prenosu zadev skupščine na posamezne svete, delo pa gre še kar po starem. Konkretno: zadeve SLP, ki jih že obravnava svet za družbeni plan in finance, po da o njih svoje (pozitivno ali negativno mnenje) potem po novno obravnava celotna skupščina. Ker se za vsako

zasedanje skupščine nabere veliko tega materiala, v bistvu drobnarij, postane točka dnevnega reda »Zadeva SLP« navadno najvažnejša. Ob posameznih zadevah SLP se razvija živahna razprava, medtem ko skupščina veliko pomembnih stvari obravnava in sprejema v glavnem z manjšo zavzetostjo. Če je skupščina že prepustila dolo-

čene pristojnosti svetom, naj zadostuje, da sveti o njih razpravljajo in sklepajo, ne da bi o istih stvareh govorilo ponovno še vseh 52 odbornikov. Je potemtakem svet sploh še potreben, če nekaterih stvari ne more dokončno rešiti? Skupščina naj bi obravnavala le pritožbe na odločitve sveta.

Na vsaki seji sveta razprav-

ljamo o davčnih občanov, ki niso več pridobitni, ne morejo plačevati davkov, imajo pa v drugih krajih dediče. Davkov jim ni moč odpisati, pa smo predlagali, naj bi jih plašali na zemljo (hipoteka). Sicer pa bo davčna politika letos v precejšnji meri ugodno rešena.

Naj ponovno poudarim, da bi se moralo odvijati delo vseh svetov skupščine po podrobnem dolgoročnem programu, ki je eden najvažnejših pogojev za uspešno delo.

F. G.

Kadri, stanovanja, nagrajevanje

Z obiska v ribniškem gostinskem podjetju

Pobudo za obisk pri ribniških gostinčih je dal nedavno sestanek predstavnikov podjetja in občine, na katerem so obravnavali težko stanje gostinstva. Gostinstvo je bilo vsem vrsto let kamen spotike: neurejeni, zastareli lokali, vedno je bilo kaj narobe. Na tem sestanku so obdelali vrsto problemov, ki so jih že ali pa jih je treba urediti.

Trenutno je največji problem pomankanje kvalificiranih gostinskih delavcev. V novi restavraciji je kadrovska zasedba sicer zadovoljiva, v vseh drugih obratih pa razen poslovođij nima nihče kvalifikacije. Težka kadrovska situacija ni nova, pač pa je posledica pomankljive kadrovske politike iz prejšnjih let. Kolektiv se tega sicer zaveda, toda nikdar ni imel dovolj sredstev za štipendiranje. In ker vedo, da tako ne bo šlo naprej, so sklenili, da bodo vsi ne kvalificirani postopoma pridobili polkvalifikacije, štipendirajo pa še kuharico in eno dekle za strežbo.

S kadri je tesno povezano stanovanjsko vprašanje. Še do nedavnega je 11 nastakaric stanovalo v eni sami sobi, skupaj z dvema otrokoma! Razumljivo je, da taki nemogoči življenjski pogoji niso najugodnejše vplivali na delovno vnaemo, kar so gostje lahko opazili. Ker podjetje nima stanovanj, bodo v prihodnje prisiljeni zasedati vse sobe, namenjene prehodnim gostom. V teh sobah je 10 ležišč. Razumljivo je tudi to, da tak način reševanja stanovanjske krize za gostinske delavce ni najboljši.

Z dograditvijo restavracije je bila zaključena prva faza gradnje; po eni varianti je v sklopu restavracije predvidena gradnja manjšega hotela (če bodo sredstva, seveda), po drugi pa dokončna adaptacija starega dela gostišča »Ribničane«. Vendar, so poudarili v podjetju, sredstev za nadaljevanje gradnje nimajo, saj bodo komaj zmogli amortizirati dosedanjih investicij za gostišča pri Cenetu in restavraciji. Lani so namreč

adaptirali gostilno Cene, kjer so se stroški povečali od predračunskih 11 na 15 milijonov (v tem pa je vračunanih 5 milijonov za opremo), gradnja restavracije pa se je podražila za 8 milijonov. Vendar naj ob tem povemo, da je bil predračun za restavracijo narejen 1962. leta in da so cene od tedaj močno poskočile. Če pa pomislimo, da bi bila restavracija dograjena eno leto prej — in to bi verjetno bilo lahko! —, tudi stroški ne bi tako narasli. Kot ilustracija pa še to, da so od projektanta še zadnje dni pred končanimi deli dobivali načrte za podrobniosti!

Na sestanku s predstavniki občine je teka tudi beseda o nagrajevanju, ki še ni dokončno urejeno, je pa eden osnovnih pogojev za uspešno delo tako podjetja kakor tudi posameznika. Spodbudno nagrajevanje po opravljenem delu oz. po prometu vsakor ugodneje vpliva na delovno zavzetost kakor stalen osebni dohodek, s katerim lahko dosežemo prav nasproten učinek.

Kolektiv se je vsa zadržja leta zavedal, da v starih prostorih ni napredka, zato so pričeli načrtovati — dejoma tudi pod pritiskom inspekcije — urediti lokale. Najprej so v gradu uredili kavarno, nato gostilno Pri Cenetu in še novo

restavracijo. Priznati je treba, da je šlo marsikaj takega na račun njihovih osebnih dohodkov, da so si marsikaj pritrkali od ust. Za osebne dohodke porabijo le 85 odstotkov in 15 odstotkov za sklade; so pri 130 milijonih letnega prometa ustvarili kar pet milijonov čistega dohodka. Plan za letošnje leto so povečali za 11 odstotkov, računajoč, da bodo med letom uknili en obrat. Zdej bi se radi, da občina končno le sprejme odlok o plačevanju davka od litra prodanih pišč, kakor imajo že urejeno marsikje, in ne od prometa. Podjetje bo tako ostalo več sredstev, ki jih bodo s pridom uporabili za nadaljevanje ureditve gostinstva. To pa je potrebno.

(VEC)

Samoprispevek za ribniško šolo je že potrjen!

Na četrtim zboru občanov v Ribnici se je zbralo veliko volivcev. Najprej so poslušali poročilo o dosedanjem delu stanovanjske skupnosti in o nalogah bodoče krajevne skupnosti. Nato so izvolili 21-članski svet, KS v Ribnici je po pomenu in številu prebivalstva največja v občini, zato bo imel njen svet odgovorno nalogo. Volivci so izvolili še tri člane v nadzorni odbor.

Daljša so govorili o gradnji nove šole. V Ribnici so bile pred vojno tri šole in manj, solarjev, zdaj pa sta le dve s 16 učilnicami in 822 otroki! Pouk se zdaj odvija v dveh izmenah, grozi pa že tretja. Oprema je dotrajala, primanjkuje učil, temu primerani pa so tudi učni uspehi. Zato je nujno treba zgraditi novo šolo s potrebnimi kabinetni in opremo.

Nova šola bo predvidoma trinadstropna in bo z opremo stala 400 milijonov. Te investicije občina sama ne zmore. Zboru občanov je bilo predlagano, da bi prispevali letos posestniki iz vasi, od koder njihovi otroci hodijo v šolo, les v vrednosti 10 milijonov. Zaposleni delavci in uslužbeni v občinah, ki imajo dodatnega proračunskega prispevka od svojih dohodkov. To bi dalo okrog 25 milijonov, podjetja bi dala še deset milijonov, skupaj torej 45 milijonov, kar bi omogočalo, da bi občina najela kredit v višini 60 milijonov. Šola bi gradili tri leta, ker letos ni mogoče zbrati vsa sredstva, ki so potrebna za gradnjo.

Ta predlog je bil soglasno sprejet. Obveznosti bodo morale potrditi še gospodarske organizacije, vendar smo prepričani, da bodo istih misli kot so bili ljudje na zboru občanov.

Pogovor je tekel tudi o bližnjih volitvah v občinsko, republiko in zvezno skupščino. Soglašali so s predlogom krajevne organizacije SZDL Ribnica z evidentiranimi kandidati ter predlagali še nekaj novih imen. Za republiko skupščino so evidentirali v splošni zbor Matijo Maležiča, dosedanjega republikanskega poslanca, Ležeta Kersniča, direktorja republikanske investicijske banke iz Ljubljane in Franeko Stančiča, predsednika okrajnega odbora SZDL Ljubljana.

Volivci so bili seznanjeni s problematiko, težavami in v občini ter z nekaterimi značilnimi odloki o prispevkih in davkih državljanov, davčnih olajšavah kmetovalcev, udeležencem NOV itd. Razprava pa ni prinesla jasnih sklepov o teh davčnih, pa tudi mnenja o določitvi proizvodnih okolišev (ribniško področje je v drugem) so bila deljena in različna.

Občani so bili informativno seznanjeni z nalogami in perspektivami gospodarskih organizacij in njihovi problemi v letu 1965.

KAREL ORAZEM

Občinska konferenca ZK: 29. I.

Minuli petek so se sestali člani občinskega komiteja ZK Ribnica in razpravljali o zadnjih konferencah osnovnih organizacij ter o pripravah na občinsko konferenco, ki bo v petek, 29. januarja, ob 8. uri v novi restavraciji. Sekretarjev referat bo obravnaval med drugim tudi probleme samoupravljanja, nagrajevanja in delitve, notranjih odnosov, kadrovske politike in delo komunistov itd. Na plenumu so govorili tudi o izboru kandidatov za novi občinski komite in delegatov V. kongresa ZKS. Dogovorili so se, da bo v petek, 22. januarja, seminar za sekretarje osnovnih organizacij in za kandidate za novi komite.

Ribniški upokojenci

Končno so tudi upokojenci dobili svoj urad. Zdej gostujejo v prostorih SZDL, glavna njihova naloga pa je osamovoljitev. V dosedanjem privatnem brezplačnem lokalu pri »Anka« so uradovali vsi mogočni funkcionarji celih 13 let. Na zadnji seji smo se od Debeljakove Anke prisrčno poslovili in se ji zahvalili, ker nam je kot blagajničarka in kot organizator izletov tako pomagala. Upamo, da nam bo še vedno rada pomagala. Od 1. januarja uraduje blagajničar Marko Logar ob torkih in sobotah od 9. do 11. ure v sobi 15, to je na sekretariatu SZDL v stari občini.

V vsaki hiši: DOLENJSKI LIST!

Pogled iz pličje perspektive izpod zasneženih vej: SODRAŽICA pozimi. (FOTO: Drago Mohar, Ribnica)

V Sodražici ni stanovanj za prosvetne delavce

Osnovna šola v Sodražici je letos kar dobro zasedena s prosvetnimi delavci, vendar se bo stanje poslabšalo, če občina ne bo zagotovila stanovanj za učiteljsvo. Od poročenih ima primerno stanovanje v Sodražici le ena prosvetna delavka, tri družine pa žive v nemogočih stanovanjih. S samskimi prosvetarji ni veliko boljše. Ti žive kot podnajemniki pri zasebnikih, v neprimernih sobah in le stežka opravljajo tisto delo, ki ga mora prosvetni delavec opravljati še doma.

Kolektiv šole je o tem že velikokrat razpravjal in tudi občinska skupščina je obveščena o stanovanjskih težavah, pravega razumevanja pa doslej ni bilo. V stavbi, ki jo grade v Sodražici, bo več družinskih stanovanj, toda nikakor ne moremo dobiti zagotovila, da bo kakšno izmed stanovanj namenjeno prosvetarjem. Tudi eno komfortno stanovanje, last družbe, je v Sodražici. V njem stanujeta dva uslužbenca, ki sta zaposlena v Ribnici. Morda pa bi se le dalo tema dve stanovanja zagotoviti v Ribnici, stanovanje, ki ga zasedata zdaj, pa dodeliti učiteljsvu?

Ob koncu šolskega leta bodo zaradi nemogočih stanovanjskih razmer zapustili šo-

lo 3 predmetna učitelji, štiri učna mesta pa bo treba razpisati za predmetni pouk. Novih učiteljev ne bo, če ne bo stanovanj! Nizki osebni dohodki že tako odvrčajo mladino od tega poklica. Če občina ne bo zagotovila stanovanj, bodo šole ostale brez kadrov! Šola v Sodražici že leta in leta plačuje prispevek v stanovanjski sklad, vendar ni bilo doslej v Sodražici do-

grajeno še prav nobeno stanovanje za učitelje. O tem, kakšen odnos mora imeti do šolstva in učiteljev družba, je bilo povedanega veliko tudi na VIII. kongresu ZKJ, zato bi bilo prav, ko bi to upoštevali!

MAJDA IVANC

Inventura v ribniški knjižnici

Inventura je pokazala vrsto slabosti. Iz zapisnika komisije je razvidno, da je treba prenehati s samopostrežnim načinom vse dotlej, dokler ne bo knjižnica nameščena v dovolj velike prostore. Treba bo urediti konsignacijo knjig, inventuro oštevilčenja ter razdelitev po namenu. Uvesti bo treba bolj sproščen in praktičen sistem, ki bo dopuščal hitrejši pregled. Izločiti bo treba dotrajane knjige, okvare pa sproti popravljati. In končno: občina mora z dotacijo pomagati pri nakupu novih knjig. Bralci so med inventuro nestrpno čakali, da se bodo vrata knjižnice spet odprla.

Turistični zbornik pripravljajo

TD Ribnica namerava letos s sodelovanjem ostalih turističnih društev v občini in gospodarskih organizacij izdati turistični prospekt, v katerem bi bile prikazane kulturne, zgodovinske, etnografske in druge turistične znamenitosti in lepote ter zanimivosti krajev. V prospektu naj bi bili razen osrednjih turističnih postojank Ribnice, Sodražice, Travnice, Grmada in nastajajoče turistične točke Bela voda v Loškem potoku tudi vrsta drugih fotografij krajev in zanimivosti kot na primer ortneški grad s kapelico, ki je zaščiten, zanimivi slap Kadlice pod Boncarjem, Jelenov žleb s spomenikom

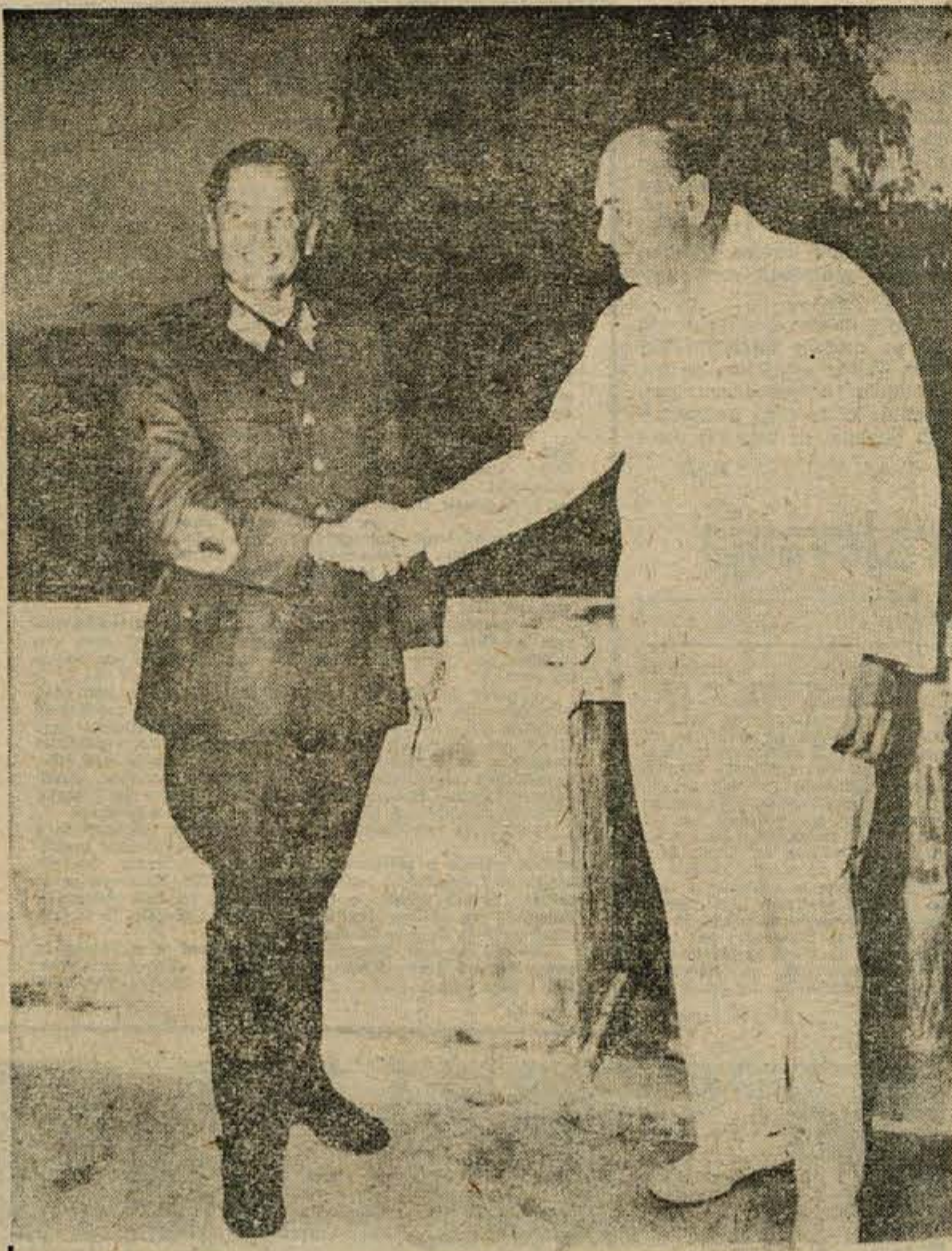
in breznom, Franceova jama s kočjo itn. Kot zanimivost naj navedemo, da bo del prostora v prospektu namenjen za posnetke in opis dejavnosti gospodarskih organizacij. Prospekt bo razdeljen na tri dele. V prvem bodo v sliki in besedi prikazane zanimivosti krajev, drugi bo prikazoval domačo obrt s spominkarsko dejavnostjo s fotografijami, tretji pa bo obsegal dejavnost gospodarskih organizacij. Pripravljalni odbor pri TD je že začel zbirati slikovno gradivo in tekste. Vsekakor bo prospekt velikega pomena za afirmacijo znamenitosti in lepote krajev v ribniški občini.

Razumevanje za potrebe borcev

V ribniški občini je 1105 članov ZR, od tega je 135 borcev kmetov. Nekateri živijo v neurejenih, socialnih razmerah in so potrebni družbene pomoči. Drugi imajo slaba stanovanja. Komisija je lani do delila 22 priznavalnin od 4 do 20 tisoč dinarjev. Podjetja razen redkih izjem niso podprla te humane akcije. Pomoc v višini 160 tisoč so skladu prispevala le Lekarna Ribnica, Dom Ljubljana in ZTP Novo mesto. Menimo, da je tak odnos podjetij do borcev nepravilen. Priznavalnika je ena izmed oblik material-

ne pomoči tistim udeležencem NOB, ki nimajo dovolj sredstev za preživljanje. Letos, ko se predvideva porast priznavalnin, bo treba zagotoviti najmanj 7 milijonov.

Borce vsako leto sistematično pregledajo. Tiste, pri katerih ugotovijo slabo zdravstveno stanje, pošljejo na zdravljenje. Zdravljenje zavarovanih borcev plača socialno zavarovanje, za ostale pa sklad. Podjetja naj bi v bodoče pokazala večje razumevanje tudi pri zaposlovanju bivših borcev in aktivistov.

Bliza se osmi zlet Bratstva in enotnosti

Se pol leta in spet bomo pričeli tradicionalne manifestacije mladine iz 35 občin. Spet se bomo srečali športniki iz Banja Luke, Bihača, Karlovcva, Novega mesta in Siska. To bo osmi zlet Bratstva in enotnosti, ki bo po Veliki Kladuši, Stunuju, Cazinu, Virginu mostu, Bihaču, Sisku in Novem mestu lokrat v Karlovcu. Ti zleti so iz leta v leto postajali vse večja manifestacija mladine, tovaršstva in bratstva ter enotnosti. Pod to zastavo se bo v Karlovcu zbrala mladina Bosanske in Bele krajine, Dolenjske, Like, Korduna, Banije in Mevlavine. Lahko rečemo, da so po organiziranosti, številu športnikov in prebivalcev mesta, kjer je bil zlet organiziran, zleti presegali drug drugega, pa je tako do zdaj na njih sodelovalo že 23.860 športnikov.

Lani so bile organizirane tri medletne akcije v Drvarju, Trnovcu in na Triglavu. Prva je bila v Drvarju na dan mladosti, druga v počastitev 20-letnice zleta v Trnovcu, pohod na Triglav pa je pomenil lep zaključek letošnjih priprav. Vse tri letošnje akcije so bile le priprave na osmi karlovaški zlet. Stalni sekretariat je že sestavil program tekmovanj. Program predvideva, da se začne letošnji zlet Bratstva in enotnosti 5. maja. Telega dne bo namreč tek osvoboditve. Nadaljeval se bo 6. junija, ko bo revija folklorne, naslednji dan pa bodo peli pevski zbori. Telega dne bo tudi aeromiting in tekmovanje gasilskih društev. Neposredno pred glavnim nastopom, ki bo 13. junija, bo pohod na Petrovo goro, svečana akademija, ognjemet in polaganje vencev.

Poseben del zleta bo predstavljala štafeta Bratstva in enotnosti, ki bo začela pot v Karlovcu 1. junija in bo obšla vsa zletna področja ter ponovno prišla v Karlovcu na dan zaključnih svečanosti. Športni program, ki bo za gledalce prav gotovo najbolj privlačno, predvideva nastope v petnajstih disciplinah. Sodelovale bodo ekipe iz vsega zletnega področja. Za športna tekmovanja so predvideni trije dnevi: 6., 11. in 12. junij. Mesta, kjer bodo teklice borbe so: Karlovac, Ogulin in Duga Resa. Stalni sekretariat je medtem že pripravil prozopozicije za vsa tekmovanja, tako da bodo športniki lahko čimprej začeli s pripravami za to veliko športno in mladinsko manifestacijo. Poudariti velja še to, da vse, kar je bilo narejenega in kar se upajo, da bodo adaj naredili, vse bolj in bolj krepi bratstvo in enotnost med mladino iz zletnih področij. To obenem tudi pomeni, da je Titova misel: »Bratstvo in enotnost je ključ naših uspehov, čuvajte jo kakor zeno svoja očesa!« vedno živa ter da pomeni in bo tudi v bodoče pomenila osnovo zletnih aktivnosti. Zato pa so tudi tekmovanja zanimiva in privlačna in pomenijo posebno doživetje za tekmovalec in tudi za gledalce.

Ze od petka popokne vsa Britanija z zadržanim dihom pričakuje vsako novo vest o zdravstvenem stanju bivšega ministrskega predsednika sira Winstona Churchilla. Njegova največja zasluga je, da se je v času najhujše preizkušnje svojega naroda in človeštva postavil po robu Hitlerju in njegovi ideji. Se pred nekaj tedni, ko je praznoval svojo devetdesetletnico, je bil videti čil in zdrav, ta, zadnja bolezen pa staremu levu počasi in vztrajno jemlje moči. Ljudje, matere, vojaki, solarji, ki tiho stoje in čakajo zdravniških poročil pred Churchillovo hišo, se ne morejo sprizniti z neizogibno resnico, da jih veliki državnik za vedno zapuša.

Odlčni borec proti fašizmu in nacizmu je bil vseskozi tudi prijatelj Jugoslavije. Na sliki ga vidimo pred dobrimi dvajsetimi leti, 12. avgusta 1944, s predsednikom Titom, ko sta se v Neaplju pogovarjala o koordinaciji operacij proti silam nemškega fašizma in o drugih problemih, ki so bili zanimivi za obe deželi.

Avtomobilska cesta skozi Saharo

Na nedavnem sestanku strokovnjakov iz Alžirije, Tunizije, Malija in Nigerije so sklenili, da bodo čimprej skušali uresničiti že 30 let star načrt o gradnji ceste skozi Saharo. Avtomobilska cesta naj bi bila dolga več kot 3000 km. Tam, kjer so danes karavane kamel edino prometno sredstvo, bodo čez deset ali dvajset let drveli avtomobili.

Stroški gradnje bodo po približnih ocenah znašali najmanj 127 milijonov dolarjev. Avtomobilska cesta, ki bi pomenila za te afriške dežele velikanski gospodarski napredek, bi peljala od Alžira skozi južno Alžirijo in bi se nato razcepila — ena proga proti Nigeriji in druga proti Maliju.

14 poškodovanih pri Brežicah

16. januarja ob 10. uri se je na avtomobilski cesti v Skopju pri Brežicah primerila huda prometna nesreča. Voznik SLAVNIKOVEGA avtomobila KP 56-24, Milan Persić, je dohitel med vožnjo proti Ljubljani neznan fiat 600 in pri tem zavrl. Ker je zaradi snežne brozge avtombus zaneslo v desno, je voznik zavil v levo. V tem mu je pripeljal nasproti TAM-1500 KP 57-39 s priklopnikom. Prišlo je do hudega trčenja, pri tem pa je tovornjakov motor iztrgalo iz okvira in ga vrglo na cesto. Voznik tovornjaka Albert Bertoh je dobil pretres možganov ter rane po desni roki in glavi. Pripeljali so ga v brežički bolnišnico. Sovoznik Kavrečić je dobrih 6 ur po nesreči podlegel poškodbam. Med 29 potniki v avtomobusu sta bila dva teže poškodovana, 7 pa le toliko, da je bila potrebna zdravniška pomoč, nakar so zapustili bolnišnico. Na avtomobusu je škoda za 5 milijonov, na tovornjaku, ki je TOMOSOV in je vozil njegove izdelke, pa za 7 milijonov din. Škoda na tovoru še niso ocenili.

Neapeljčanka je prodala otroka

Pod obtožbo, da je prodala svojega sedem mesecev starega sina Domenica, so pred kratkim priprili Neapeljčanko Tereso Piscopo. Karabinjerje so pripeljale na sled temu neznane primeru govoric mnogih žena.

Teresa Piscopo, žena plačljive vdanega prodajalca zelenjave in mati štirih otrok, je svoje ga najmlajšega otroka prodala kmetu Giuseppeju Novielu za 50.000 lir. Pri predaji otroka je mati prejela polovico dogovorjene vsote, preostalo pa naj bi dobila, ko bi Novielovo malega Domenica adoptiral.

Zakonca Piscopo, kupca in nekoga posrednika, so ujeti in pripriji, otroka pa so dali v varstvo dečjemu domu.

Neprijavljen (in nenavadna) „gostja v Trebnjem

Skoraj mesec dni so bli Trebanjci v gosteh — lisico

»Tu bom stanovala, na hrano bom pa hodila čez cesto,« si je najbrž mislila zvitorepka, ko si je nekako v začetku lanskega decembra izbrala Trebnje za zimovanje. Da, Trebnje in prav središče Trebnjega! Nastanila se je pri Zupančiču (brez njegovega dovoljenja, seve), s sobo pa si je izbrala globoko pod podom. Ne verjamete? Saj tudi jaz najbrž ne bi, če...

V pecek, 8. januarja, je ravno odbila dvanajsta ura, ko sva s kolegom Rihardom v prelepem sončnem dnevu stikala za motivi okoli postaje Trebnje. »Na, poglej jo! Kaj? Lisico vendar! Kje neki? Tam, na strehi Zupančičeve šupe se sonči. Res, gotovo je udomečena. Nad njo se je namreč sončil domači maček, pod njo pa sprehajala jata perutnine.« Stopim bliže, da bi jo fotografiral od blizu. Jok, ne boš brate, kdo ve, kaj imaš v tisti škakljici. Predno sem siklenil, je zdrsnila s strehe in izgnila.

»Kaj je bila morda lisica? Za nama se je ustavil mož v železničarski uniformi in ko sva mu potrdila vprašanje, je prišel: »O, da bi jo sto zlomkov in petdeset, po vrhu! Ni udomečena! Divja je, Tu se je nastanila in nas izživa, lovce namreč. Ne pridemo in ne pridemo ji do žilve. Vedno se izmuzne. Se dobro, da ne krade kokoši,

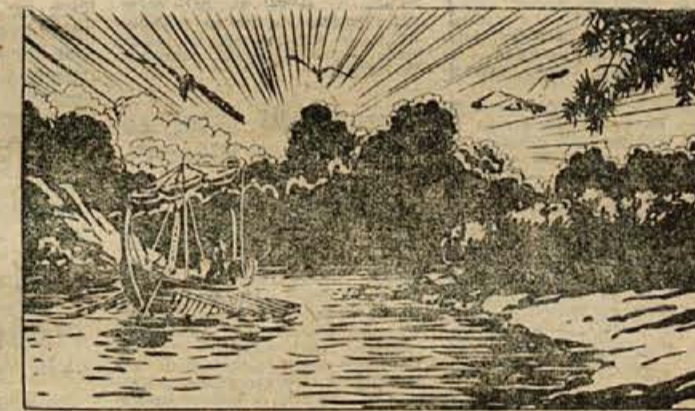
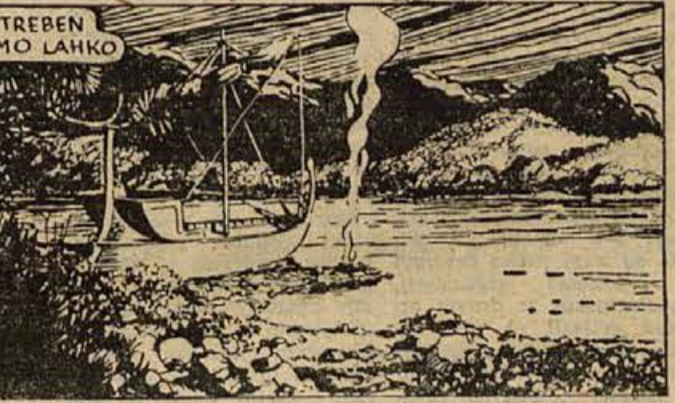

»preklemana duša, pa sem te le...« je dejal lovce in uplenjeno lisico, ko jo je privlekel izpod Zupančičeva poda sredi trga

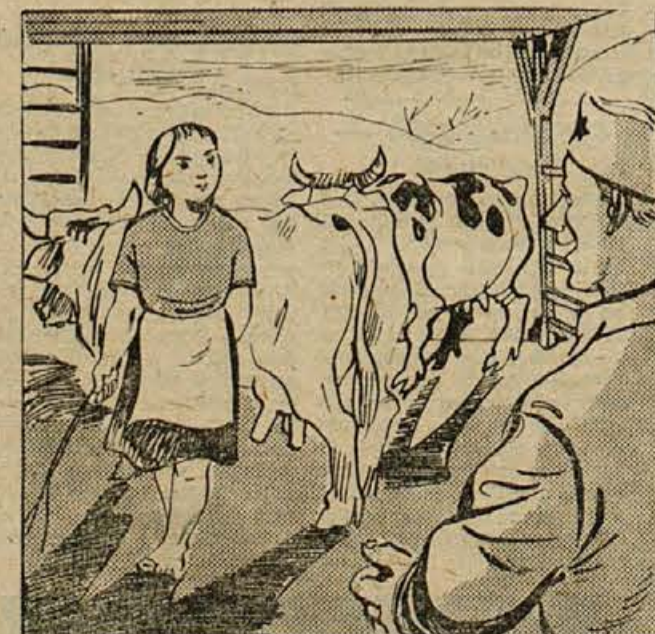
kaj sicer z nami lovci? Ni dovolj slisimo. Kar nov grem po pusko in gorjava in šuššana. Da se ni dotaknila domače perutnine, je za lovce razumljivo. S'ara resnica je, da lisica ne dela škode v bližini, kjer stanuje, Zupančičovo »gostjo« so ljudje česlo videli ob vsakem času, pred lovci pa se je vedno pravočasno in dovolj skrbno umaknila, da ji niso mogli do zvega. Ponoči so jo videli zunaj, ko je hodila po hrano na Sprigerjevo dvorišče, kjer je pobirala odpadke in kosti v turističnem jeziku bi se to reklo, da je »stanovala« pri zasebniku, hranila pa se je v gosti... Tovarš S'rajnar, ki je spet prišel mimo, je menil, da jo je bilo pravzaprav škoda, saj je bila to »najbolj poštena lisica«, kar se jih spominja. Prej, ko je šlo za »časte lovce«, si je unival roke. No, tako čisto nedolžno »poslanstvo« lisice v naseljenem kraju v celoti pa vendar ni. Ne gre pozabiti, da je bila močno garjeva in »bi lahko zanesla garje med domače živali. Med drugim je to razlog, da so se lovci lovci čimprej iz nastanila sredi Trebnja.

Saša Dobrila:

ARGONAVTI

VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★

9. — Nekega večera, ko je Tineta bolničarka prevažala pod skednjem, se je spet oglasilo tisto petje. Drobnja, dvanajsetletna deklica je priglasila krave s paše in jih segnala v hlev. »Kako ti je ime?« je vprašal Tine. »Francka.« — »Lepo poješ, Francka. Kadar poješ, sem brez skrbi, tedaj gotovo ni Svabov blizu.« Francka je zardela. — In odteje je pela vse dneve, da je bila že vsa hripava.

10. — Z vrhov so izgubile poslednje lise snega. Sadovnjaki so odcveteli in zeleno žito je visoko pogrnalo. Francka je posla na pobočju nad domačijo, ko jo je nekdo poklical iz gozda. »Hej, pastirica! Stikla je na rob lesovja. Izmed vejevja je stopil partizan v lepi, novi uniformi. »Si kaj videla Srabe?« — »Ne, nisem. Ta teden jih ne bo blizu.« — »Kako to veš?« se je začudil partizan.

11. — »Obveščevalka sem. Tu smo otroci obveščevalci in mladinska kurirska linija vodi iz Kamnika v Gornji grad tu čez.« je ponosno dejala Francka. Partizan se je nasmehnil. »Obveščevalci... Glej jih, junake! Potem se je obrnil proti gozdu in zažvižgal na prste. Iz gozda so stopile tri ženske v raztrganih vojaških oblekah. »Zdjes nada ždat,« je rekel partizan in pokazal na kmetijo.

12. — Čevo ždat?« je vprašala ena izmed žensk. Partizan je počohal za usesom. Očitno mu je zmanjkalo tujih besed. »Kagda noč budjet, pojdmom vperjot.« je potegnil dejal. Spustil se je po bregu in ženske za njim. Tedaj se je Francka spomnila, da je partizana že prej. Večkrat je prihajal ponoči tod mimo in se vrtel pri njih. Klicali so ga Noč in je bil poseben kurir.

SMEH STOLETIJ

Grški filozof Demonaks s Cipra je prišel Atena, kjer se je začel mešan Agatokles pred njim bahati, da je edini in najboljši govornik v mestu. Demonaks ga je kmalu pomiril:

»Če si edini govornik v Atenah, kako moreš biti najboljši? Če pa si najboljši, ne moreš biti edini.«

V središču četrtega stoletja se pokaže na severnih mejah Grčije nov, nevaren sovražnik — Makedonci. Ti dosežejo silen razmah pod vlado Filipa Makedonskega, ki se na vse načine trudi, da bi se vmešal v grške razmere, naj bo zlepa ali zgrda. Spartancem pošlje ob neki priložnosti ljubeznivo sporočilo:

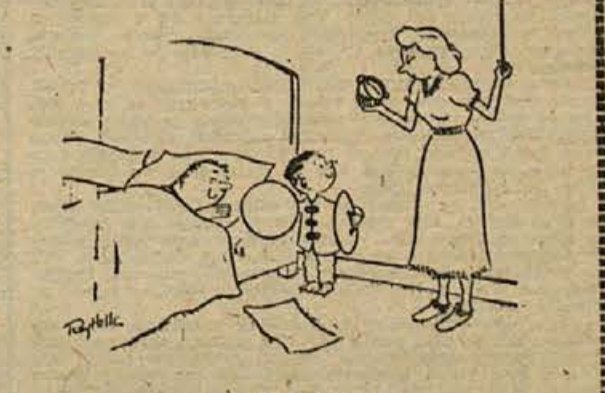
»Če pridem v vašo deželo, bom vse pobil in požgal! Toda Spartanci se tudi to pot ne izneverijo stari navadi in mu odgovorijo: »Če...«

Ko je bil Aleksander, poznejši kralj, še majhen deček, so mu sporočili vest o novi zmagi njegovega očeta Filipa. Stremiljivi deček je žalosten dejal:

»Kaj bom pa jaz delal, če bo moj oče zmagal v vseh bitkah?«

Aleksandar Veliki je imel navado, da je pri posluhanju kake obtožbe vedno zaštil eno uho. Ko so ga vprašali, zakaj to dela, je odgovoril:

»Drugó uho hranim za obtoženega, ko se bo branil.«

BREZ BESED

— Povejte mi, tovariš doktor, ali je kaj resnega?

ZAKAJ ODBORNIKI NISO ZADOVOLJNI?

Premajhna aktivnost svetov in pomanjkanje analiz s strani upravnih organov - Na odločitve in stališča skupščine občani doslej še niso dovolj vplivali.

Pri občinski skupščini v Brežicah dela 12 svetov, ki štejejo skupaj 104 člane. Skoraj četrtina članov je iz vrst odbornikov. Iz analize o delu skupščine je razvidno, da sta bila najbolj delovna svet za družbeni plan in finance ter svet za kmetijstvo in gozdarstvo. Imela sta po 14 sej in pripravila sta veliko predlogov za obravnavo na skupščini. Tudi svet za urbanizem in svet za turizem sta se pogosto sestajala in opravila precejšnje delo. Ostali sveti so bili manj aktivni. Svet za šolstvo je imel le tri seje v zadnji mandatni dobi, svet za kulturo in prosveto dve, svet za delo in delovna razmerja pa se do sedaj sploh ni sestal.

Število sej je bilo odvisno predvsem od dejavnosti uprave, ki je dajala pobudo za sestajanje. Aktivnost služb v upravi je torej bistveno vplivala na aktivnost svetov.

Zanimivi so tudi podatki, ki govorijo o tem, kdo je bil največkrat pobudnik za delo skupščine. V analizi je prikazano, da je dala pretežni del pobud za obravnavo na sejah skupščine občinska uprava z upravnimi organi širših družbeno-političnih skupnosti. Sveti so bili z lastnimi pobudami udeleženi komaj z 12 odstotki, odborniške in skupščinske komisije z 1,5 odstotka, odborniki skupščine z 0,7 odstotka, zbori občanov s 3 odstotki itd. Občani so torej preko delovnih in družbenih organizacij, predstavniških in drugih organov vplivali na delo in oblikovanje stališč skupščine v 39 odstotkih. Večina pobud je izhajala iz državnih organov. Razmerje sicer ni še idealno, vendar se že vidi, da skušajo občani zavestno vplivati na oblikovanje politike v občini.

Veliko premalo so se do-

slej uveljavili sveti, ki bi pravzaprav morali imeti odločilno vlogo. Njihovo pomanjkljivo delo izvira deloma iz neustreznega sestava, deloma pa iz nezadovoljive dejavnosti upravnih organov. Brez ustreznih analiz in strokovnih utemeljitev je težko razpravljati, ker pomeni to osnovo za sistematično delo. Vsi odborniki po vrsti so zaradi tega poudarili, da bo treba v prihodnje delo občinske uprave bolj prilagoditi delu skupščine.

Odborniške in skupščinske komisije na delo skupščine niso bistveno vplivale. Nekatere se niti sestajale niso v celoti. To velja na primer za komisijo za prošnje in pritožbe, ki je bila v celoti sklicana enkrat ali dvakrat v začetku. Potem so se sklicale tudi zadovoljili le z nekaterimi člani. Tako z delom komisije še zdaj niso seznanjeni niti člani, še manj pa odborniki občinske skupščine. Potem se včasih čudimo, zakaj se ljudje obračajo na razne organe v republikli ali celo v zvezi! Največkrat sporočajo prošnje in pritožbe kar predsedniku obč. skupščine, sekretarju komiteja in predsedniku občinskega odbora SZDL. Preko njih ali pa preko drugih vplivnih znancev skušajo intervenirati za ugodno rešitev svojih problemov.

Odborniki so v skupščini sicer živahno razpravljali, vendar predvsem o lokalnih problemih posameznih volilnih območij. Manj odločno in izčrpno so posegali v problematiko celotne občine. Njihovo delo se je odražalo tudi v svetih, vendar so bile pobude za obravnavo problematike v skupščini minimalne.

Do svojega dela v skupščini so bili odborniki zelo kritični in so izjavljali, da niso

zadovoljni. Vzrokov so naveli več: da so bili dnevni redi preobsežni in da se v gradivo niso mogli dovolj poglobiti; da so premalo razgledani, da so bile nekatere zadeve podane preobširno, druge, tudi pomembne stvari, spet preskopo; da so v skupščini sodelovali le pri odločitvah, medtem ko jih ob pripravah predlogov ni nihče poklical in se posvetoval z njimi. Marsikdo se je prav zaradi tega umaknil vase, posebno še, če je enkrat ali dvakrat dobil na svoje vprašanje v skupščini zavrnilni odgovor.

Na dnevnem redu vsake seje so bila redno tudi vprašanja in predlogi odbornikov, vendar so odborniki tu načelnjali v glavnem probleme volivcev svojega področja. V širšo problematiko se niso spuščali. Morda tudi ni prav, da je bila ta točka vedno na koncu, kot nameček za zaključek seje. Odborniki so bili tedaj že utrujeni in marsikdo, ki je imel pripravljeno kako vprašanje, ga je zaradi tega raje zamolčal.

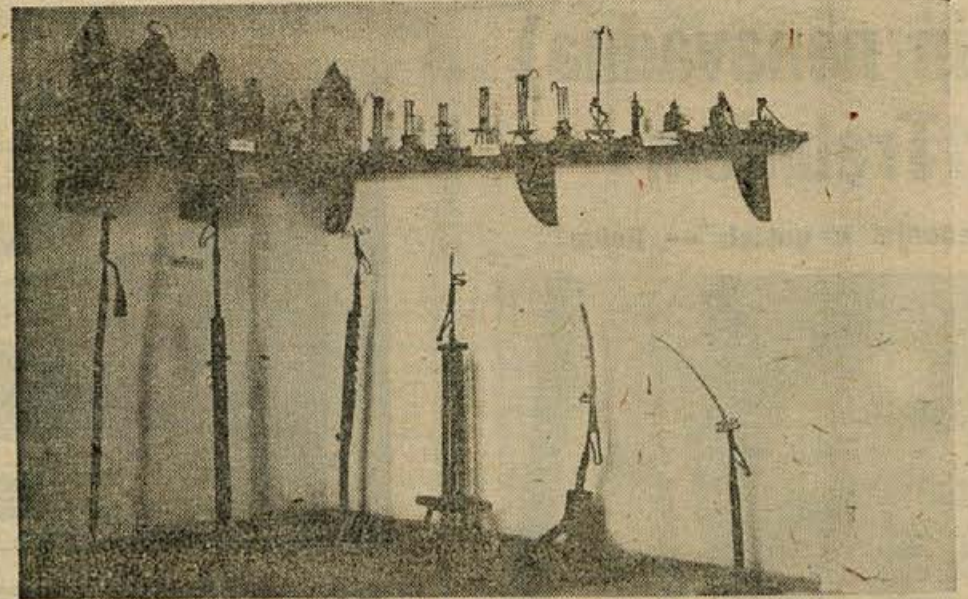
J. T.

Za nezakonskega otroka več kot 10 let ni prispeval niti dinarja!

Soboslikarju Francu Petanu iz Brežic je pristojno sodišče v Novem mestu dokazalo očitovstvo in s sodbo v Brežicah leta 1953 bi moral le-ta od 1. junija 1954 prispevati za nezakonskega otroka po 500 dinarjev, od 1. februarja 1960 pa po 2.500 dinarjev na mesec. Te svoje obveznosti obrtnik Petan ni nikoli izpolnjeval, čeprav za dinar ni bil nikoli v zadregi. Ves ta čas pa je občinska skupščina v Brežicah prispevala za vzdrževanje tega otroka precejšnje vsote.

Najprej je plačevala po 3.000 dinarjev na mesec, od prvega februarja 1952 po 3.900 dinarjev, od januarja 1953 po 5.000 dinarjev, od januarja 1955 po 7.425 dinarjev, v letih 1956 in 1957 po 8.580 dinarjev, v letu 1958 po 9.300 dinarjev, v letu 1960 po 10.800 dinarjev in od 1. marca 1964 celo 27.000 dinarjev na mesec! Oče pa je vsa ta leta v miru registriral svoje račune na občinski upravi in se ni prav nič zmenil za izdatke, ki jih plačuje družba za njegovega nezakonskega otroka. Izpolnil ni niti svojih najosnovnejših obveznosti!

Sodišče v Brežicah ga je zaradi tega obsodilo na 4 mesece zapora,

POSAVSKI MUZEJ V BREŽICAH: kotiček v etnografskem oddelku, kjer lahko vidite ponazorjen razvoj razsvetljave skozi stoletja

Dober zbor volivcev je bil v Artičah

Minulo nedeljo so imeli v Artičah zbor volivcev. Udeležil se ga je tudi predsednik OS 'ov. Šepetavc. Predsednik Vojko Cerjak je poročal o delu sedanjega odbora. V živahni razpravi so veliko govorili o ureditvi in vzdrževanju vaških poti, ki so v slabem stanju. Občanom so končno vrnilo gramoznico. Nato so govorili o centralni ar-

tiški šoli, ki vključuje še podružniški šoli Sromlje in Pečice. Učence iz Sromlje voz avtobus, učencem iz Pečic pa je občina kupila kombi. Solško poslopje je žal občutno premajhno. Potrebno so nove učilnice, na šoli ni kabinetov, ni prostora za knjižnico ne za tehnični pouk. Potrebno bo obnoviti inventar. Ker je pouk v dveh izmenah, se ne da popolnoma prezahtati učilnic. Položiti bo treba nov parket. V Artičah močno pristanjkuje stanovanj za učitelje. Nekateri zdaj stanujejo v zasilnih prostorih, zato ni nič čudnega, če mnogi mislijo na odhod. Ko kaže, bodo letos zgradili stanovanjski blok in problem rešili.

Na zboru so razpravljali še o posojilih za popravilo hiš, o davčnem vprašanju in podobno. Za dozdavno prosvetnega doma bodo uvedli krajevni samoprisevek. Ker pa na zboru ni bilo potrebne večine za sprejetje odloka, bodo o tem podrobneje razpravljali po posameznih vaseh. Po razpravi je predsednik OS razložil pomen krajevnih skupnosti, volivci pa so razrešili dosednji krajevni odbor in izglasovali ustanovitev krajevnih skupnosti, ki se ji pridružujejo tudi Pečičani. Izvolili so 5-članski krajevni svet, za občinsko skupščino pa so namesto odbornika, ki

mu je potekel mandat, evidentirali 5 volivcev, ki bi prišli v poštev za novega odbornika. Nato so izvolili še nov poravnalni svet.

Zbor je lepo potekal, udeležba je bila dokaj številčna, volivci pa so pokazali mnogo zanimanja, kar obeta, da bo delo krajevne skupnosti uspešno.

Občni zbor brežiškega foto kluba

Po daljšem premoru, ki je vladal v brežiškem foto klubu, je neaktiven odbor po dveh letih sklical občni zbor. Zlastno je, da stari odbor ni mogel izvesti novega predsednika, ker je bil stari prenesen iz Brežic. Občnega zbora, ki je bil 10. januarja v prostorih Doma JLA, se je udeležilo 17 članov in predstavnik LT. Iz referata dosednjega dela je razvidna nedelavnost kluba. Prav tako pa tudi člani niso skoraj nič pomagali in le trije so sodelovali na medklubskih razstavah. Članarino sta plačala le dva člana! Prav tako se je pokazalo, da bo treba napraviti pravilnik kluba. Novi odbor čaka težavno delo. Predviden je tečaj za začetnike in ob koncu leta tudi klubska razstava. Člarnina ima ta panoga veliko prisašev, večjih uspehov ne moremo pričakovati toliko časa, dokler foto klub ne bo dobil primernih prostorov.

O. G.

Zimske počitnice pionirjev v Brežicah

Od 22. do 30. januarja bo v Brežicah zimovanje pionirjev. Z vsake polne osemletne šole se ga bo udeležilo po pet pionirjev; vseh bo torej 45. Bivali bodo v dijaškem domu, kjer bodo imeli vso oskrbo. Mladi ljubitelji zimskega športa bodo obiskovali začeti in nadaljevalni smučarski tečaj. Upajo, da jim muhasta vreme ne bo pokvarilo veselja na snegu.

Letos je poskrbljeno tudi za zaposlitev pionirjev v času, ki ga bodo preživeli v internatu po smučanju. V programu so predavanja in razgovori o delu laboriške, mladinske, pionirske ter vseh drugih organizacij, ki delajo z mladino. Pionirji si bodo ob tej priložnosti ogledali tudi več ozko-trajnih filmov.

NOVO V BREŽICAH

■ Javno tribuno prireja Krajevna organizacija Socialistične zveze v Brežicah, v obliki, 23. januarja ob 20. uri v Prosvetnem domu in vabi občane k življivi udeležbi. Na dnevnem redu je razprava o delu občinske skupščine v minulih dveh letih, evidentiranje kandidatov za pomladanske volitve ter ustanovitev krajevnih skupnosti. Udeleženci bodo tokrat dobili odgovore na vprašanja, ki so jih občani postavljali na letnih konferencah podružnic SZDL. Zveželi so želeli predvsem za nekatere komunalne probleme v zvezi z ureditvijo novega naselja, gradnjo nadvoza do ceste 31. maja, gradnjo avtomobilskih garaž ipd.

■ Občinska zveza prijateljev mladine sklicuje danes posvet s predstavniki vseh organizacij, ki so se vključile v program zimovanja pionirjev. Dogovorili se bodo za razpored predavanj, filmov in razgovorov. V programu sta tudi dva smučarska tečaja, eden za začetnike in eden za tiste, ki osnove tega športa že obvladajo. Mladi športniki bodo med zimovanjem nastajali v dijaškem domu.

■ V torek je občinski sindikalni svet povabil na razgovor sekretarja delovnih organizacij. Od tam, kjer sekretarjev nimajo, so se udeležili razgovora direktorji. Prisoten je bil tudi predstavnik zavoda za zaposlovanje delavcev. Udeleženci so se pogovorili o mnogih problemih s področja delovnih raz-

merij, ki so značilni za obdobje pretečlega leta.

■ Delavska univerza prireja v sodelovanju z občinskimi sindikalnim svetom seminar za predstavnike delavskih svetov. Seminar se bo pričel v torek, 26. januarja. Slušatelji se bodo srečali vsak teden enkrat in takrat bodo na seminarju ves dan. Povabilu za udeležbo se je odzvala večina podjetij. Po zaključku tega seminarja bo sledil še seminar za predstavnike upravnih odborov.

■ Danes popoldne bo v mali dvorani Prosvetnega doma pričetek nagradnega žrebanja, ki ga prireja trgovsko podjetje LJUDSKA POTROŠNJA za svoje potrošnike. Zanimanje za žrebanje in večerni nastop povečje je zelo veliko. Zabavni program bo popoldne ob petih in še enkrat zvečer ob sedmih. Dvorana bo verjetno obkraj napolnjena. Ob gostovanju celjskega gledališča obisk ni bil takšen. Zasedenih je bilo le 238 sedežev.

■ Gospodinjje se bodo gotovo razveselile novice, da ribje suhe na brežiškem trgu ne bo več. Od sobote naprej bodo iz Zagreba enkrat na teden rodno dovažali ribe na brežiški živilski trg. Prodajali bodo sladkovodne in morske ribe. Obetajo bogato izbiro. Do sedaj je za goste pripravljala ribe večkrat bivša kavarna, vendar to ni prišlo v poštev za gospodinjstva. Ponudba Zagrebčanov je torej kar umestna.

V SINDIKATIH: VSE PREPOČASI!

Na občne zbore sindikalnih podružnic v delovnih organizacijah so vse prepočasno pripravljamo, čeprav smo s pripravami začeli dovolj zgodaj. Le nekatere podružnice so dosledno izvajale sprejete sklepe s sestanka predsednikov sindikalnih podružnic.

Počasi moramo vzroke sedanjega stanja in jih odstraniti, sicer se lahko zgodi, da bodo občni zbori le gola formalnost. Z zavlačevanjem predvolilne aktivnosti kazimo narazumevanje za nove oblike priprav na občne zборе, ki jih moramo kvalitetno dvigniti. Zato moramo v tistih obratih, ki še niso organizirani, takoj začeti z razgovori. Le na ta način bomo dosegli pravičen odnos do priprav.

Bilo bi nesmotno in kratkovidno, če bi priprave in občne zборе zavlačevali na zadnje dni rokov. Tak način nas sili v površno in praktično obravnavo posameznih problemov. Članom moramo dati možnost, da v pripravah vplivajo in sodelujejo pri analiziranju problemov.

Nekatere pomanjkljivosti v sindikalnih organizacijah, o katerih je govoril sindikalni svet, so že rešene. V kadrovanju za nova vodstva pa ni opaziti poglobljenih razprav. Premalo je analiz dosedanjega dela izvršilnih odborov sindikalnih podružnic, ki bi bile merilo za izbiro novih vodstev. Slabost je tudi v tem, da v glavnem vse naloge ležijo na posameznikih. Res je, da to velja na splošno in so seveda tudi pozitivne izjeme.

Poudariti velja, da so nekatere podružnice že imele občne zборе. To so Krka Brežice, Bel Metlika - obrat Dobova, KZ Bizeljsko, Vodna skupnost Dolenjske - obrat Brežice, Tovarna poljstva Brežice in Obrtno uslužbeno podjetje Brežice. Bel - Dobova in PTT Brežice bosta imeli občni zbor 23. oziroma 24. januarja. Predvolilni razgovori v KZ Brežice bodo po področnih upravah, v KGP pa po revirnih vodstvih.

Januarja bomo tudi evidentirali kandidate za občinske odbornike in poslanke. Ker do zdaj nismo izkoristili različnih oblik sestajanja v delovnih organizacijah (sedanje DS, UO in podobno in ker smo imeli malo predvolilnih konferenc sindikalnih organizacij, imamo evidentirane le 4 kandidate za zbor delovnih skupnosti občinske skupščine in 7 kandidatov za republiško skupščino. Na teh sestankih moramo obravnavati predloge za kandidiranje, ker bomo le tako realneje predlagali take kandidate, ki bodo zagotovili pravilno delo v skupščinah in skupščinskih organih. Ob evidentiranju upoštevajmo, da imamo veliko dobrih in sposobnih proizvajalcev med ženami in mladino, ki bodo kvalitetno delo skupščine še izboljšali!

Organizacije ZMS v delovnih kolektivih IMV Novo mesto - obrat Brežice, Ljudska potrošnja Brežice, Obrtno servisno podjetje Brežice - Posavje in Občinska skupščina so evidentirali kandidate iz vrst mladine kot možne kandidate za zbor delovnih skupnosti brežiške OS.

Lahko torej vidimo, da se moramo intenzivneje pripravljati na občne zборе in evidentiranje kandidatov za odbornike in poslanke. Sindikat v občini in sindikalne podružnice so nosilci predvolilne aktivnosti. Če se tega v pravi meri zavedamo, moramo bolj poglobljeno razmišljati in aktivneje delati.

IVAN ŽIVIC

Pokopališče v Vel. dolini bodo letos uredili

Prebivalci Velike doline so se že več let pritoževali nad neurejenim pokopališčem. Lani so sklenili, da ne sme biti teč tako zapuščen in zane-marjeno. Začeli so graditi mrliško vežico in jo spravili do podstrehe. V kratkem bodo delo nadaljevali, nato pa se bodo lotili obnove pokopališkega obzidja. Prebarvali bodo ograjo in ob zidu uredili lep zelen pas. Zasejali ga

bodo s travo. Za vsa ta dela bodo uporabili sredstva krajevnega odbora. Prebivalci želijo kar najlepše urediti svojo vas, ker zahaja poletja tja veliko tujcev. Ze dolgo si želijo, da bi jim lahko pokazali tudi zanimivo podzemsko jamo s kapniki, ki pa še ni raziskana in tudi nima pravega dohoda. V nekaj letih računajo, da jim bo uspelo tudi to.

V Ponikve bo vodila položnejša cesta

Cesta, ki povezuje vasico Ponikve z Veliko Dolino, je zelo strma. Dohod v vas je zaradi tega izredno težaven. Ljudje bi si pot radi olajšali, zato so predvideli novo cesto, ki se bo izognila strmini. Dolga bo 1.600 metrov in je že trasirana. Zemeljska dela so tudi začeta. Vaščani so pripravljeni še vnaprej za prostovoljne delovne akcije, vendar sami ne bodo zmogli vsega. Prispevali bodo, kolikor bo mogoče. Nekaj bo dala zraven bodoča krajevna skupnost, nekaj pa kmetijsko gozdarsko podjetje iz Brežic, ki

Matični urad Dobova

Decembra ni bilo rojstev izven bolnišnice. - Poročili so se: Jože Stanič, soboslikar iz Zupeleca, in Franciška Veble, fotografka iz Sel pri Dobovi; Anton Domitrovič, strojni ključavničar iz Zagreba, in Marija Bogovič, delavka iz Rigone. - Umrli je Jože Cvjetkovič, kmet iz Sel pri Dobovi, 78 let.

Sevniška in šentjanska zadruga pred združitvijo

Oba zadružna sveta sta že glasovala o tem — Namen združitve: enotnejše gospodarjenje

V sevniški občini so pred meseci spet oživele razprave o združitvi obeh kmetijskih zadrug v enotno kmetijsko organizacijo. Za združitve so se nekateri zavzemali že leta 1962, ko jih je na to napeljala reorganizacija gozdarske službe. V občini so bile tedaj tri zadruga: sevniška, tržiška in šentjanska. Združili sta se takrat le KZ Šentjanž in KZ Tržišče in pri tem je ostalo. Ko je občinska skupščina na eni izmed zadnjih sej razpravljala o kmetijstvu, je odločila, naj bi posebna komisija proučila, kakšne so možnosti za združitve KZ Šentjanž in KZ v Sevnici. Delo komisije je zdaj opravljeno. Sestala sta se že oba zadružna sveta in glasovala za združitve. To vprašanje bosta obravnavala še svet za gospodarstvo in svet za kmetijstvo ter pripravila

15 milijonov za stanovanj borcev

Na občnem zboru Zveze borcev v Loki, ki je bil pred dnevi, je zastopnik iz Sevnice poročal, da je sevniška občina dobila od republiškega odbora Zveze združenj borcev 15 milijonov dinarjev, ki jih bodo uporabili za popravila stanovanj borcev-kmetov. Nadalje so razpravljali o tem, da bi letos nabavili svoj prapor, v najkrajšem času pa izvedli srečanje borcev, zlasti vojnih ujetnikov. Polde Novak je pripomnil, da bi borci predvideno anketo o svojem življenju izpolnjevali brez pretiravanja z resničnimi podatki. Na koncu so se pomenili tudi o tem, kako se bo ZB pripravila na proslavo 20-letnice osvoboditve.

S. SK.

vila ustrezen predlog za sejo občinske skupščine. V kmetijski zadrugi v Sevnici menijo, da bi bilo treba sklepati o združitvi čimprej, da ne bodo nastopile prevelike težave pri poslovanju.

Namen omenjene združitve je predvsem enotnejše gospodarjenje ter uspešnejše reševanje kadrovskih vprašanj. Za tako majhno področje sta dve zadrugi res preveč in stroški uprave se bodo z združitvijo lahko kar precej zmanjšali. Odslej bo veliko

Sevniški »ŽELEZNI-NI« več prostora!

Železina v Sevnici je nedvomno eden najbolj obiskanih lokalov v občini. Pravi naval je predvsem dopoldne ob uradnih dneh. Poslovodja Simončič je povedal, da najtežje dobavijo cement, okenško steklo in vodovodne cevi, to pa so predmeti, po katerih povsod veliko povprašujejo. Glede na tolikšen promet bi kazalo trgovske lokale rekonstruirati. Zdej, ko je trgovsko podjetje kupilo še sosednje prostore, bo to možno urediti. Začeli bi lahko že letos. Lokal je videti še starejši, ker stoji nasproti trgovskemu domu, ki je bil lani obnovljen.

S. SK.

manj težav tudi pri planiranju. Začetek skupnega gospodarjenja najbrž ne bo lahek, ko pa bodo premagane vse organizacijske težave, bo delo steklo in se usmerilo v okviru enotnega perspektivnega načrta za območje sevniške občine.

V kmetijski zadrugi ZASAVJE menijo, da geografski

Lani v sevniški občini 215 tujih turistov

Lansko leto je obiskalo sevniško občino 215 tujih turistov. Največ jih je bilo iz Zveze republike Nemčije, Avstrije, Francije, Združenih držav Amerike, iz Holandije in Italije.

Tudi občani so to leto precej potovali. Izdanih je bilo 357 potovalnih dovoljenj. Večina je odšla v tujino na obiske k sorodnikom in znancom. Predvsem so potovali v zapadno Nemčijo, Avstrijo in Italijo. Na delo sevniški občani ne odhajajo v tujino. Verjetno zaradi tega, ker imajo doma lepe možnosti za zaposlitev. Delovne šile primanjkuje, posebno ženske. V bližnji okolici so skoraj vse zastavljene in podjetja bodo morala zaposlovati žene iz oddaljenih krajev.

Razbijači so prekinili občni zbor ribičev

Izrekli so se proti združitvi ribiške družine iz Sevnice z ribiško družino iz Radeč — Radi bi ribarili po svoje, toda zakaj?

Ribiči iz Sevnice in Radeč so lani navezali sodelovanje in delali kot skupno društvo. Formalno združitve so odložili do rednega občnega zbora, ki je bil v decembru v Sevnici. Prisotni so bili

tudi predstavniki ribiške družine iz Radeč. Občni zbor žal ni potekal v normalnem vzdušju. Nekaj članov je prišlo optih in ti so nastopili proti združitvi obeh družin. Razbijači so dosegli

svoj namen in zbor prekinili. Gostje iz Radeč so odšli. Po njihovem odhodu je nadaljevala občni zbor sevniška družina in spet sprejela sklep o združitvi. Iz obeh upravnih odborov naj bi ustanovili skupni upravni odbor. Potem je sledil občni zbor v Radečah, na katerem so bili prisotni sevniški ribiči. Med njimi je bilo spet nekaj takih, ki jim združitve ne gre v račun, zato so s ponovnim neumestnim nastopom razbili tudi ta skupni sestanek. Na dan so prišli z utemeljitvami, da treba združitve ni zakonita, da je treba o tem ponovno sklepati v vsaki družini posebej ipd.

Po zaslugi teh ljudi do formalne združitve še zdaj ni prišlo, čeprav si od tega lahko oboji obetajo samo koristi. Takšno sodelovanje podpirata tudi obe občinski skupščini — Sevnica in Laško — in celo Trebnje se pridružuje. Ribiči sevniške družine imajo na svojem območju dovolj čistih voda. Radečani pa so zanje prikrajšani, zato pa imajo na razpolago več finančnih sredstev. Tako so v lanskem letu vložili v sevniške vode rib kar za 3,5 milijona dinarjev. Ob vsem tem je res nerazumljivo, zakaj želijo nekateri Sevnčani ribariti po svoje.

Po zaslugi teh ljudi do formalne združitve še zdaj ni prišlo, čeprav si od tega lahko oboji obetajo samo koristi. Takšno sodelovanje podpirata tudi obe občinski skupščini — Sevnica in Laško — in celo Trebnje se pridružuje. Ribiči sevniške družine imajo na svojem območju dovolj čistih voda. Radečani pa so zanje prikrajšani, zato pa imajo na razpolago več finančnih sredstev. Tako so v lanskem letu vložili v sevniške vode rib kar za 3,5 milijona dinarjev. Ob vsem tem je res nerazumljivo, zakaj želijo nekateri Sevnčani ribariti po svoje.

Po zaslugi teh ljudi do formalne združitve še zdaj ni prišlo, čeprav si od tega lahko oboji obetajo samo koristi. Takšno sodelovanje podpirata tudi obe občinski skupščini — Sevnica in Laško — in celo Trebnje se pridružuje. Ribiči sevniške družine imajo na svojem območju dovolj čistih voda. Radečani pa so zanje prikrajšani, zato pa imajo na razpolago več finančnih sredstev. Tako so v lanskem letu vložili v sevniške vode rib kar za 3,5 milijona dinarjev. Ob vsem tem je res nerazumljivo, zakaj želijo nekateri Sevnčani ribariti po svoje.

Po zaslugi teh ljudi do formalne združitve še zdaj ni prišlo, čeprav si od tega lahko oboji obetajo samo koristi. Takšno sodelovanje podpirata tudi obe občinski skupščini — Sevnica in Laško — in celo Trebnje se pridružuje. Ribiči sevniške družine imajo na svojem območju dovolj čistih voda. Radečani pa so zanje prikrajšani, zato pa imajo na razpolago več finančnih sredstev. Tako so v lanskem letu vložili v sevniške vode rib kar za 3,5 milijona dinarjev. Ob vsem tem je res nerazumljivo, zakaj želijo nekateri Sevnčani ribariti po svoje.

Po zaslugi teh ljudi do formalne združitve še zdaj ni prišlo, čeprav si od tega lahko oboji obetajo samo koristi. Takšno sodelovanje podpirata tudi obe občinski skupščini — Sevnica in Laško — in celo Trebnje se pridružuje. Ribiči sevniške družine imajo na svojem območju dovolj čistih voda. Radečani pa so zanje prikrajšani, zato pa imajo na razpolago več finančnih sredstev. Tako so v lanskem letu vložili v sevniške vode rib kar za 3,5 milijona dinarjev. Ob vsem tem je res nerazumljivo, zakaj želijo nekateri Sevnčani ribariti po svoje.

Po zaslugi teh ljudi do formalne združitve še zdaj ni prišlo, čeprav si od tega lahko oboji obetajo samo koristi. Takšno sodelovanje podpirata tudi obe občinski skupščini — Sevnica in Laško — in celo Trebnje se pridružuje. Ribiči sevniške družine imajo na svojem območju dovolj čistih voda. Radečani pa so zanje prikrajšani, zato pa imajo na razpolago več finančnih sredstev. Tako so v lanskem letu vložili v sevniške vode rib kar za 3,5 milijona dinarjev. Ob vsem tem je res nerazumljivo, zakaj želijo nekateri Sevnčani ribariti po svoje.

V Sevnici je podrl dva pešca

6. januarja je voznik Ivan Špoljar iz Bukovja v občini Zapršič v Loki nakladal deske na tovorni avtomobil. Približno 3 m jih je bilo. Ker jih je slabo zavaroval, mu je med vožnjo en kratec zlezal na stran in štrlel kak meter od karoserije. Voznik je dejal, da tega ni opazil in je peljal kar naprej. V Sevnici je v ulici heroja Maroka podrl pešca Vinka Korena. Krajevce ga je z zadnje strani udaril po glavi, da je padel po cestišču. Dobil je manjše poškodbe.

Voznik je nemoteno peljal dalje. To se je zgodilo ob 19. uri in 10 minut. Tedaj je šla po pločniku mimo doma TVD Partizan sestra iz zgrajenega doma Ivanka Peternelova in ko je pripeljal mimo omenjeni tovornjak, jo je krajevce zadrl v obraz na nosno korenino. Peternelova je padla po tleh in bila huje poškodovana. Zdej leži v celjski bolnišnici. Sofer je vozil spet kar naprej in šele na trgu v Sevnici je ustavil in popravljal deske. Nato je nadaljeval vožnjo, vendar so ga kmalu dohiteli. Zagovarjati se bo moral, ker ni dobro zavaroval tovora.

Za 19 milijonov manj davkov v sevniški občini

V tem tednu bo posebna komisija občinske skupščine v Sevnici pregledala četrti davčni okoliš, ki bo oproščen plačevanja davčnih obveznosti. Nekaj posestnikov bo verjetno priključila zraven, nekaj pa jih bo prisodila tretjemu okolišu. Spremembe bodo malenkostne. Kjer bo komisija ugotovila, da kmetovalci lahko še nekaj plačajo, se bodo ta sredstva stekala v blagajno krajevne skupnosti in jih bodo porabili izključno za zadovoljevanje krajevnih potreb.

Zaradi oprostite davkov v četrtem okolišu bo občinski proračun prizadet za 19 milijonov. Tako so pokazali približni izračuni. Dohodki iz kmetijstva se bodo znižali skoraj za četrtino. Doslej se jih je nabralo 80 milijonov.

Delo Akademskega kluba v Sevnici

Se v času obstoja bivšega okraja Novo mesto so bili sevniški študentje vključeni v Studentski klub, ki je zajemal študente več občin. Po mnenju sevniških študentov pa taka organizacijska oblika ni odgovarjala potrebam študentov.

Zato je bil v Ljubljani sklican občni zbor sevniških študentov, na katerem so ustanovili klub, ki je zajemal samo sevniške študente. Predstavniki družbeno političnih organizacij bivšega okraja Novo mesto so sicer smatrali, da tako dejanje sevniških študentov ni bilo umestno in so zato predlagali razformiranje kluba in vključitev sevniških študentov v širši klub. Prizadeti se s takim načinom niso strinjali, zato so postali pasivni in nedelavni.

V letu 1964, ko je postala problematika študentov posebno pereča, so sevniški študentje ob podpori občinskega odbora SZDL Sevnica, ponovno sklenili poživiti delo Akademskega kluba Sevnica. V tem klubu so vključeni vsi, ki imajo akademsko izobrazbo, ter vsi redni in izredni študentje višjih in visokih šol. Klub je pričel intenzivno delati. Organiziral je posvet s predstavniki delovnih organizacij, kjer so se pogovarjali o kadrovski problematiki v občini, o štipendijah, o stikih med štipendisti in štipenditorji ter o drugih problemih. Akademiški klub je uspel v relativno kratkem času preiskrbeti štipendije socialno najbolj ogroženim študentom in se povezati v politično, kulturno in športno življenje z občino. Studentje so zlasti sklenili, da se redno seznanjajo z vso občinsko problematiko, da organizirajo razgovore o raznih nejasnih vprašanjih, kjer jim bodo odgovarjali predstavniki družbeno političnih organizacij in oblastnih organov. Sodelovali bodo pri raznih predavanjih, ki jih organizira Delavska univerza v Sevnici ali druge organizacije. S svojim predstavnikom sodelujejo v komisiji za štipendije pri občinski skupščini, s svojimi predstavniki pa tudi v kulturnih in športnih programih občine ob proslavah pomembnih obletnic.

Akademiški klub je s svojim delom doslej že v precejšnji meri realiziral svoj program. Pred kratkim so študentje organizirali kvaliteten akademski ples, s katerega so vsi udeleženci odhajali zadovoljni. Odbor kluba se redno sestaja in skuša izvajati svoj program. Bistveno pri vsem tem pa je, da so se študentje povezali z občino, da spoznava njeno problematiko, ker bodo le na ta način lahko lažje razumeli celotna družbena dogajanja.

Smrt ga je doletela na cesti

Mizarski mojster Alojz Juntež iz Dolnjega Boštanja je 11. januarja dopoldne odšel od doma proti Sevnici. Verjetno je bil namenjen k zdravniku. Ko je prišel na nadvoz v Smarju, je nenadoma padel po tleh in obležal na cestišču. Poklicali so zdravnika in ta je ugotovil smrt zaradi srčne kapi. Pokojnik je bil star 60 let. Zaposlen je bil v mizarski zadrugi.

Družbeni plan pred sveti občinske skupščine

Družbeni plan občine Sevnica za leto 1965 je v glavnem pripravljen. Do konca februarja ga bodo temeljito pretešli vsi sveti, nakar bodo o njem razpravljali še zbori občanov. Predlog bo z vsemi dopolnitvami v začetku marca obravnavala občinska skupščina. Zelja Sevnčanov je, da bi bil družbeni plan za letos kar najbolj realen. Časa za obravnavo je dovolj in zlasti naloga svetov je, da pri tem aktivno sodelujejo

DIJAKI PRI SAMOUPRAVLJANJU V ŠOLI

Z devete letne občinske konference ZMS v Brežicah

9. letne občinske konference ZMS se je 15. decembra v Brežicah udeležilo 96 delegatov iz 37 mladinskih organizacij. Ciril Baškovič je v poročilu o delovanju šolskih aktivov poudaril, da slednji ne sodelujejo dovolj v življenju šole in v učno vzgojnem procesu. Znani problemi v šolstvu prav gotovo vplivajo tudi na dejavnost šolskih aktivov, vendar samo posredno, zato lahko rečemo, da smo se v mladinski organizaciji vse preveč omejevali na ugotovitve, da »ne moremo pomagati« in smo v resnici tudi zelo malo naredili. Ko govorimo o aktivnosti učencev in dijakov na šolah, ne moremo mimo štirih neresenih vprašanj, ki so značilna tudi za široko družbeno skupnost.

■ Zasedba učnih in predavateljskih mest na šolah je

pomanjkljiva in še zdaleč ni primerna. Večina profesorjev na brežiški gimnaziji na primer opravlja tudi do 60 odst. več učnih ur kot normalno. Od kadrovskega sestavka pravešnih delavcev na šoli pa so odvisni: kvaliteta pouka, širina učnega in vzgojnega procesa, idejnost pouka, pa tudi sodelovanje dijakov in učencev v družbenem življenju.

■ Materialno stanje naših šol ne omogoča tega, da bi uvedli svobodni pouk, saj nimamo ne dovolj kabinetov, ne laboratorijev, ne sodobnih pripomočkov in niti telovadnic ne. V vsej občini je samo ena telovadnica, ki zasluži ta naziv, šolske stavbe so stare do 100 let, pouk poteka v več izmenah itd. Po drugi strani pa so prosvetni delavci slabo stimulirani za svoje odgovorno in tudi zelo naporno delo.

■ Družba zahteva od šole, naj izboljša vsebino pouka in naj da mlademu človeku široko splošno izobrazbo, strokovno znanje ter mu privzgoji čut za lastno pobudo in posluš za dogajanja v družbi. Na kratko, šola mora mladega človeka usmerjati v aktivno družbeno udejstvovanje. Šolska reforma, ki naštetje izpremembe združuje, pa si zaradi materialnih težav, v kakršnih je šolstvo, zelo težko utira pot. O novi vsebinski plati pouka ne moremo govoriti tako dolgo, dokler učenci v učnem procesu ne sodelujejo aktivno in dokler niso kot subjekt vključeni v lastno vzgojo in izobraževanje. Tu se že dotikamo vloge, ki jo mora v šoli opravljati aktiv Zveze mladine.

■ Izmed osmih aktivov v osemletki in enega na gim-

naziji, je dejavnih samo tretjina. Zakaj? Aktivni so imeli redne sestanke, športna in kulturna dejavnost je razvita, tudi programe so povsod sestavljali, toda delo aktivov je bilo največkrat usmerjeno preveč navzven in ni učencev pritegnilo.

Ko ocenjujemo delo šolskih aktivov ZMS, bomo najbolj pogrešali sodelovanje učencev v samoupravljanju na šolah. To je še vedno nerešeno na vseh osemletkah, le malo boljše je na gimnaziji. Tudi sodelovanje aktivov ZMS s pionirsko organizacijo ni najboljše, pomanjkljiva je pomoč mentorjev, odnos šolskih vodstev do aktivov ZMS ni najboljši in podobno. Problem zase so pri tem šolski učenci. Kar precej govore o učencih, o njihovih pravicah in dolžnostih, o tem, kje je prostor njihove politične organizacije in kako naj sodelujejo v samoupravi. Samo mrtve črke v statutu pa za vse to niso dovolj, saj je čutili pri uveljavljanju pravic in dolžnosti učencev v šolskem samoupravljanju ozkost, ki duši delo in razmah družbene aktivnosti. To je opaziti celo v gimnaziji, saj dijaki tam niso sodelovali pri sestavljanju statuta in pravilnikov, čeprav so to želeli. Statuti šol so bili sprejeti pred nedavnim. Kot vse kaže, so nastajali v ožjem krogu sodelavcev, o njih pa niso nikjer razpravljali učenci. Novi občinski komite bo zato moral odpraviti posledice tega, da učenci in dijaki niso sodelovali pri sestavljanju statuta in doseči, da bodo o tem statutarnem dokumentu učenci in dijaki boljše obveščeni.

OSKAR GERJEVIČ

Spričevalo malomarnosti

Tudi podjetja so dolžna skrbeti za prometno varnost!

Po ugotovitvah statistike se pripeti veliko nesreč na poti na delo in na poti domov. Tako je tudi v sevniški občini. Število teh nesreč bi se ob boljši prometni vzgoji prav gotovo zmanjšalo. Zaradi tega je v vsakem podjetju postavljena komisija za prometno varnost. Njene naloge so poučevanje in seznanjanje članov kolektiva s prometnimi predpisi ter ugotavljanje stanja vozil, s katerimi prihajajo ljudje na delo. Tu gre predvsem za mopede in kolesa.

Pred dnevi je bila v Sevnici sklicana seja predsednikov komisij za prometno varnost, vendar se ni nihče odzval. Niti eno podjetje ni bilo zastopano, čeprav je bila na dnevnem redu razprava o delovnem programu komisij za to leto! Ze samo to dokazuje, kakšna je v delovnih organizacijah skrb za prometno preventivo. Koliko zgubljenih ur zabeležijo vsako leto zaradi prometnih nesreč, pa kljub temu nič odziva. Razen tega so izračunali, da so dnevni izdatki za človeka, ki se je na poti ponesrečil, 33.000 dinarjev. Ali v podjetjih s tem niso seznanjeni? Morda res ne, saj o teh problemih nikdar ne razpravljajo na sejah delavskih svetov.

-EY

O volitvah, turizmu, šolstvu, štipendijah in marsičem

Delovni program občinskega odbora Socialistične zveze v Krškem za prvo četrtletje je zelo pester in posega na mnoga področja družbenega življenja — čeprav so priprave na letošnje volitve osrednja naloga, ne kanijo zanemarjati ostalega.

Izvršni odbor občinskega odbora Socialistične zveze v Krškem, je na seji 8. januarja razpravjal o programu dela za prvo četrtletje 1965. Pomenili so se o gradivu, ki ga bodo potrebovali štirje plenumi ObO SZDL, seje izvršnega odbora ter razgovorji in posveti, ki so v načrtu. Tokrat posredujemo bralcem nekaj podrobnosti, ki smo jih zvedeli ob nedavnem obisku.

Dva plenuma ObO SZDL bosta še ta mesec. Na prvem bodo na skupnem zasedanju z obema zboroma občinske skupščine razpravljali o analizi skupščinskega dela v minulem mandatnem obdobju. Analizo pravkar dokončuje posebna komisija, štetj pa jo je v predvolilne priprave, saj je ena izmed pomembnih nalog tudi to: ugotoviti, kakšen je bil sestav dosedanje skupščine in kako je skupščina kot celota ter kako so odborniki kot posamezniki opravljali svojo vlogo. Ugotovitve iz te analize bodo lahko občani koristno uporabili na februarjskih zborih, ko bodo izmed evidentiranih kandidatov izbrali one, ki bodo prišli na kandidatne liste za volitve.

Uredili bodo okolico ribnika v Mačkovcu

Turistično društvo v Brestanici je kmalu po ustanovitvi začelo pridno delati. Več komisij v društvu, ki odgovarjajo za ureditev kraja, za gospodarstvo, za počitniško dejavnost in podobno, se je resno lotilo svojih nalog. Društvo je lani organiziralo silvestrovanje, ki je prav dobro uspelo. Za 1965 so dali v program precej stvari, ki jih bo mogoče uresničiti le s sodelovanjem vseh prebivalcev Brestanice. To velja zlasti za čistočo v Brestanici in za zunanjo podobo kraja, saj lahko o obojem rečemo samo to, da Brestančanom nista v čast. Društvo namerava urediti tudi okolico ribnika v Mačkovcu, ki je postal pri-

Tudi drugi januarjski plenum bo zasedal skupaj z obema zboroma občinske skupščine. Na njem bodo pretresali zadeve iz šolstva v občini.

Največ bo govora o politiki delitve osebnih dohodkov v šolstvu in o tem, kako jo uskladiti z osebnimi dohodki v gospodarstvu. Pri tem bodo uporabili tudi podatke iz podrobne analize o šolstvu, ki jo že pripravlja okrajni odbor Socialistične zveze v Celju.

V februarju bo plenum ObO SZDL Krško razpravljalo o družbenem planu za leto 1965. Razprava o letošnjem družbenem planu se bo letos sicer res začela malce pozno, vendar z njo ni mogoče začeti prej, ker dozdaj še niso znani družbeni instrumenti za 1965. Oddelek za gospodarstvo pri občinski skupščini, ki plan pripravlja, ima že zbrane vse osnovne podatke za plan. Četrty plenum bo razpravljalo o krajevnih skupnostih v občini, saj so v krškem z ustanavljanjem krajevnih skupnosti in z razpravo o njih precej za drugim področjem.

V programu dela za prvo četrtletje so določene tudi naloge izvršnega odbora SZDL. Ta se bo stal pred vsakim plenu-

mom in pripravil gradivo. Konec januarja bo na skupni seji z volilno komisijo pretehtal dosedanje predvolilne priprave in se konkretno pogovoril o kandidacijskih zborih občanov, ki morajo biti opravljeni do 15. marca.

V marcu bo razširjena seja izvršnega odbora s predstavniki turističnega društva in s komisijo za varstvo kulturnih spomenikov. Pogovorili se bodo o tem, kako zaščititi in obnoviti celo vrsto kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini, ki bi jih lahko s pridom uporabljali za poživitev turizma. Večino teh spomenikov bi se dalo z majhnimi sredstvi obnoviti in urediti tako, da bi bili primerni za ogled.

Razen naštetega ima izvršni odbor v načrtu občasne sektorske posvete z vodstvi krajevnih organizacij oz. posvete s posameznimi krajevnimi organizacijami. Na njih se bodo pogovarjali o tekočih nalogah ali pa o vprašanjih, ki so za posamezne

krajevne organizacije posebej zanimive. Izvršni odbor pripravlja z delavsko univerzo vred pogovore z mladimi volilci ter razgovor s štipendisti iz krške občine.

Kako kaže s pošto na Zdolah?

Pošta na Zdolah je dolga leta poslovala z izgubo, zato se je področje PTT podjetje odločilo ustanoviti na Zdolah poštno izpostavo s skrajšanim delovnim časom. Zdolani niso bili v ničemer prikrasani, saj je bil problem rešen na najboljši mogoč način: izpostava jim je posredovala pismenske in denarne pošiljke ter telefonske usluge. Izpostava je delovala v trgovini, v središču Zdol. Zadnje čase pa so ljudje o svoji pošti spet začeli razpravljati: trgovina in pošta sta preveč različni dejavnosti. Dolžnosti uslužbenca poštne izpostave nareč opravljata nesebično in v zadovoljstvo prebivalcev poslovdja trgovine. Tudi ta meni, da je s svojim delom preobremenjen in za novo dolžnost ni preveč navdušen. Občinsko vodstvo SZDL in uprava pošte v Krškem želita prav tako kot prebivalci, da bi bil ta problem zadovoljivo rešen. V ponedeljek, 18. januarja, so se sestali in že našli ugodno rešitev. A. S.

Evidentirani kandidati v Krški občini

Volilna komisija pri Občinskem odboru SZDL v Krškem je doslej prejela od družbenih organizacij in posameznikov naslednje predloge za evidentiranje kandidatov:

v občinski zbor občinske skupščine so predlagani v 11. volilni enoti kot kandidati za odbornike: Karel Kozmus, kmetovalec iz Presladola 24 pri Brestanici, in Matko Abram, obrtnik iz Rožnega 37 pri Brestanici; v 15. volilni enoti: Franc Ivšič, kmetovalec iz Črneče vasi pri Kostanjevici; v 23. volilni enoti: Stane Pajk, logar iz Gornjega Leskoveca pri Blanci, Ivan Zemljak, kmetovalec iz Stranja pri Blanci; Jože Grilc, kmetovalec iz Stranja pri Blanci, Milan Kozole, rudar iz Dobrave pri Senovem, Peter Zupanc, kmetovalec iz Dobrave pri Senovem; v 19. volilni enoti: Marija Urbančič, učiteljica iz Senovega, Meta Habicht, učiteljica iz Senovega, Ivo Kolar, elektrotehnik iz Senovega, Franc Pušnik, knjigovodja iz Senovega, Stojan Sibila, uslužbenec iz Senovega; v 25. volilni enoti: Jože Koštomaj, grafičar iz Krškega, Heda Mikolavčič, uslužbenka iz Krškega, Stane Arnsšek, strojni tehnik iz Krškega in Marija Sketa, učiteljica iz Podbočja

V zbor delovnih skupnosti občinske skupščine je v 23. volilni enoti predlagan Franc Rakar, učitelj iz Brestanice.

Za poslanca v gospodarskem zboru republiške skupščine SRS je v 11. volilni enoti predlagan inž. Edgar Peternel iz Rudnika Senovo, v kulturno svetni zbor republiške skupščine Ciril Plut, učitelj na osnovni šoli v Leskovcu, Marija Urbančič, učiteljica na osnovni šoli v Senovem ter Anton Pleterški, uslužbenec Rudnika Senovo; v republiški zbor republiške skupščine pa Milan Ravbar, sekretar ObK ZKS iz Krškega.

V novem odboru je veliko mladih ljudi

Ze na prvi seji novega odbora krajevne organizacije SZDL v Brestanici, ko so izvolili predsednika in druge člane, se je pokazalo, da je v novem odboru precej mladih ljudi. Razveseljivo je, da so vsi prišli na sejo in resno razpravljali o vsem, kar je bilo na dnevnem redu. Tokrat so se temeljito pogovarjali o pripravah na volitve. Krajevna organizacija SZDL bo sodelovala pri evidentiranju kandidatov za izpraznjeno odborniško mesto in pomagala tudi krajevni organizaciji SZDL Rožno—Presladol, ki ima prav tako izpraznjeno odborniško mesto. Na prvi prihodnji seji bodo razen o pripravah na volitve govorili tudi o komunalnih vprašanjih, predvsem pa o asfaltiranju ceste Brestanica—Krško. O svojih predlogih bodo razen občinske skupščine in občinskih vodstev družbenih organizacij obve-

stili tudi zveznega in republiškega poslanca.

Senovčani se pripravljajo na krajevni praznik

Prebivalci Senovega in okolice bodo letos praznovali 21. obletnico napada enot XIV. divizije na rudniške naprave v Senovem. V noči od 8. na 9. februar 1944 so borci XIV. divizije uničili rudniške naprave in onesposobili rudnik do konca vojne ter hkrati uničili tudi policijsko postajo na Senovem. V spomin na nepozabni dogodek praznujejo Senovčani in okoličani tega dne krajevni praznik. Proslavljajo ga z delovnimi uspehi in z mnogimi kulturnimi prireditvami, saj je kulturna dejavnost v okviru DPD Svobode na Senovem zelo razvejana. Tudi za letošnji praznik pripravljajo obširen program. A. S.

KOMISIJA ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDOVANJE DELOVNIH RAZMERNI PRI

SGP »PIONIR« NOVO MESTO

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. daktilografa (2 mesti);
2. KV ključavničarja (10 mest);
3. KV avtomehanika (2 mesti).

POGOJI ZA SPREJEM:

- pod 1. dokončana dvoletna administrativna šola;
- pod 2. in 3. ustrezná kvalifikacija ključavničarske in avtomehanske stroke.

Razpis velja do zasedbe mest.

Pismene ponudbe pošljite na naslov: SGP »PIONIR«
— Novo mesto, kadrovsko-socialni oddelek.

„Radi ustrezemo, če pravočasno naročite ...“

TAKO PRAVIJO V SPLOŠNEM OBRATNEM PODJETJU V KRŠKEM POTROŠNIKOM, KI NAROČAJO POPRAVILA PEČI IN ZAMENJAVO RAZBITIH OKENSKIH ŠIP SELE TAKRAT, KO JE ZIMA ŽE NA PRAGU... — BREZ JEZE BO ŠLO, ČE BOSTE TAKŠNA POPRAVILA NAROČALI SPOMLADI ALI POLETI! — KOLEKTIV JE SVOJO DEJAVNOST LEPO RAZVIL, LETOS PA BODO VREDNOST PROIZVODNIH NAPRAV Z NAKUPI NOVIH POVEČALI ZA VEČ KOT POLOVICO

Splošno obrtno podjetje v Krškem je lani opustilo gramoznico, letos pa kamnolom, ker usmerja svojo dejavnost samo v obrt. Pet obrtnih obratov: kleparsko-ključavničarski in vodovodno instalaterski, pečarsko-keramičarski, slikarsko-pleskarski, steklarski in še gradbeniška skupina se ukvarjajo z obrtnimi storitvami, le kleparska delavnica dela s polovico zmogljivosti za proizvodno obrt, ključavničarska pa v celoti. Polovica zmogljivosti v kleparski delavnici zahteva za potrebe v storitveni obrti, ključavničarsko delavnico pa uporabljajo za proizvodno obrt zato, ker v Krškem obstaja zasebni ključavničar obrtnik.

Ključavničarska delavnica izdeluje v sodelovanju s Po-

slošnim združenjem AVTO-MACIJA iz Ljubljane lakirne kabine in razmastilne naprave za industrijo, kleparska delavnica pa opremlja oboje z ventilacijskimi napravami. Vodovodno instalaterski oddelek tega obrata napeljuje vodovodne naprave v stavbah in jih popravljaja. Ker ima s tem dvojim dovolj dela, bi bilo prav, ko bi komunalna uprava, ki je že prevzela vodovod in polaganje cevodov, prevzela še popravila na cevodih.

Keramičarstvo in pečarstvo se ukvarja z uslugami za potrošnike in s keramičarsko-pečarskimi deli v novogradnjah. Na jesen in zimo se potrošniki večkrat jezijo, ker ni pečarjev, ki jih naročajo za popravilo peč. To je razumljivo, ker imajo takrat

pečarji največ dela v novih stavbah, ki jih gradbena podjetja na jesen navadno dokončujejo. Prav bi bilo, ko bi potrošniki pomislili na popravila peč spomladi, ko ima keramičarsko-pečarski obrat dovolj časa za to.

Slikarsko-pleskarski obrat dela samo usluge gradbenim podjetjem v novogradnjah. Za zasebnike ne dela, ker ni bilo dovolj povpraševanja po teh uslugah, ko so ga ustanavljali. V Krškem sta dva obrtnika slikarsko-pleskarske stroke in tudi šušmarjev je dovolj, tako da ni stiske.

Steklarski obrat se je lani zelo razvil. Imajo vse pripravljeno za brušenje, rezanje in matiranje stekla. Tudi v tej stroki je na jesen, ko se večina potrošnikov spomni, da so šipe v oknih razbite, pre-

cej nepotrebnega razburjanja, ker v kratkem času ni moč vsem ustrediti. Steklarji pa so prav na jesen veliko po novih stavbah in imajo kaj malo časa za popravila. Na spomlad je za usluge potrošnikom dovolj časa, le ljudje se ne spomnijo na to... Lani so imeli precej težko zaradi pomanjkanja stekla. Letos bodo odprli še eno steklarsko delavnico na Vidnu, da bo potrošnikom bolj pri roki.

Gradbena skupina opravlja manjše gradbene preureditve v stavbah, razna popravila in podobno v družbenih in zasebnih stavbah.

92-članski kolektiv Splošno obrtnega podjetja v Krškem je ustvaril lani 244 milijonov din vrednosti. Največji delež imajo pri tem ključavničarska delavnica, ki je ustvarila 38 odstotkov vsega. Lani so bile njihove proizvodne naprave vredne 14 milijonov din, letos pa jih kanijo povečati za polovico. Kolektiv je svojo dejavnost lepo razvil, v občini pa ostane marsikak dinar, ki bi se sicer stekel drugam.

TRANSFORMATOR PRIDE DO SPOMLADI!

Slaba elektrika, neprimerni davki, težave z železnico in drugi problemi so združili vaščane Velike Loke in nekaj okolišnih vasi, da so jih začeli skupaj in javno obravnavati. Velika udeležba na sestanku dokazuje, da je treba s takimi oblikami dela z občani nadaljevati in jih uporabljati tudi v drugih krajih.

V Veliki Loki in nekaterih okolišnih vaseh so se naveličali gledati drog, na katerega bi moral biti že lansko jesen nameščen transformator. Na sestanku, ki ga je 11. januarja sklicala krajevna organizacija Socialistične zveze, so obžalovali, ker se Elektro v Novem mestu še ni spomnilo nanje. Sklenili so, da bodo sami dali povod za akcijo, ki naj bi jim privedla boljše električno razsvetljavo. Električna je na tem koncu občine tako slaba, da skoraj ni mogoče uporabljati električne stroje.

»Transformator bo Velika Loka zagotovo dobila do letošnje spomladi,« nam je tudi pojasnil vodja poslovne enote Elektro Novo mesto Zvonko Čampa. Morali bi ga namestiti že v jeseni, pa ni bilo žice. Toda sredstva so bila zbrana in so pripravljena še zdaj. Transformator z drogom bo veljal 2.500.000 dinarjev, daljnovod in napeljava pa 2.200.000 dinarjev. Od prebivalstva pričakujemo prispevek z drogov in s prostovoljnimi delom. Čampa je še dodal, da so hoteli transformator v Veliki Loki namestiti že pred tremi leti, na pripo-

ročilo takratnega ObLO Trebnje pa ga je dobilo Trebnje, kjer so podjetja potrebovala več električne energije.

Občani na območju Velike Loke tudi z davčno politiko niso povsem zadovoljni in so na sestanku povedali, zakaj predlagajo spremembo. Spremembo narekuje pravzaprav že samo stanje zemljišč, ki so jih obdržali zasebniki po opravljenem podružbljanju in arondaciji na pobočjih in v višjih predelih. Menili so, da bi bilo dobro na podlagi analize predpisati davščine, ki ustrezajo tej zemlji slabše kakovosti.

V imenu zaposlenih in v svojem imenu so se udeleženci sestanka nadalje pogovarili o možnosti, da bi se večerni motorni vlak, ki vozi na progi Ljubljana—Novo mesto, v prihodnje za nekaj minut ustavljal tudi v Veliki Loki. Ugotovili so, da bi se s tem vlakom vozilo okoli 70 ljudi iz Velike Loke in okolice. Motorni vlak se ustavi v Trebnjem, odkoder imajo nekateri potniki do doma po uro hoda in še več. ZTP iz Novega mesta pa je že posredovalo, da bo poslej čakalnica na železniški postaji v

Veliki Loki odprta tudi ponoči, ne samo podnevi.

Zivahna je bila razprava, ko se je začelo evidentiranje odborniških kandidatov. Za odborniške kandidate kmetijske skupine zbora delovnih skupnosti v občinski skupščini so bili predlagani: kmetovalci Emil Kotar, Vladimir Gliha in Karel Klemenčič, inž. Drago Kotar in Vinko Ceglar. Emila Kotarja, Vinka Ceglarja in inž. Drago Kotarja so predlagali tudi gasilec na občnem zboru društva.

Udeležba na sestanku je bila proti pričakovanju zelo dobra. Predvsem velja omeniti, da so k razpravi prišli tudi tisti občani, ki do zdaj niso pokazali kdo ve kakšnega zanimanja za sestanke in niti ne za javno obravnavo skupnih perečih problemov. Sedanji odziv je zato toliko bolj razveseljujoč. Sestanek je bil sklican za obravnavo problemov, ki so skupni za Veliko Loko in nekaj sosednjih vasi in se je posrečil. Morda je to ena izmed oblik dela z občani, s čimer velja vsekakor nadaljevati, druge krajevne organizacije Socialistične zveze pa se lahko iz tega marsičesa naučijo.

Varstvo otrok na berglah

Marija Vranicar, medicinska sestra v trebanjskem zdravstvenem domu, je članica zbora delovnih skupnosti pri občinski skupščini in predsednica sveta za socialno varstvo in varstvo družine.

Ko sem jo spraševal, kako se je znašla v teh vlogah, je pojasnila: »Ko se nečemu privadiš, ni težko biti niti eno, niti drugo. Važno je, da se dovolj potrudiš in da poskušaš biti z vsem seznanjen.«

Če ima stroj samo en brezhiben del, slabo dela ali pa sploh ne dela. Tudi organizaciji ne gre, če si prizadeva samo eden. Zato je Marija dodala: »Če bi ne bilo v svetu, kjer sem predsednica, delovnih članov, bi zdajle ne mogla povedati karkoli dobrega o njem. Tako pa smo vsi zagnani v obdelavo področja, ki slej ko prej ni na zavidljivem položaju. Delamo po programu, ki smo ga sprejeli na začetku mandatne dobe sveta.«

»Bi lahko povedali, kaj je svet obravnaval lani?«

»Če naštejemo po vrsti: socialne probleme, pomoč kmetom, ki oddajo zemljo, alkoholizem v družinah z mladoletnimi otroki, kategorizacija otrok, šolske mlečne kuhinje, rekreacijo otrok in podobno. Svet si je prizadeval, da dobro spozna pereče probleme in nakaže rešitve.«

»Kaj od tega je že rešeno in kaj bo svet potreben letos?«

»Rešenega ni bilo pravzaprav nič, smo pa reševali. Tako so bile pregledane rejniške družine in premenjene socialno zdravstvene podpore. Analiza o socialnem stanju kmetov je bila začeta. Razen tega so bile popisane družine, v katerih gospodarji alkohol, alkoholikom pa pripravljeno zdravljenje. Okoli 20 otrok je letovalo v rekreacijskih krajih, več otrok pa je bilo kategoriziranih. S kategorizacijo je precej težav, ker občina nima svoje komisije in pošiljamo otroke v Novo mesto.

Glede na pereč položaj problemov ni bilo veliko narejenega. Cesar svet ni opravil lani, bo poskušal letos. Med drugim si bo letos prizadeval, da prispeva k izboljšanju otroškega varstva. Tu je po mojem mnenju pre malo narejenega. Otroški vrtec v Trebnjem dela od 7. do 14.

ure in ne more koristiti materam, ki so zaposlene popoldne. Pričakujemo, da bo vrtec lahko dobil dodatne prostore v starem šolskem poslopju, ko bo odprta nova šola. Na Mirni prostora za otroški vrtec ni, čeprav bi bil neobhodno potreben. Zato menim, da bo moral naš svet letos posvetiti pozornosti predvsem temu vprašanju.«

»Kako se je svet pripravil za letošnje?«

»Spet bo sprejel delovni program in po njem delal. Program se od lanskega ne bo bistveno razlikoval, ker bo treba letos nadaljevati z lani pričetim delom. Program bo sprejet na eni prvih letošnjih sej.«

Letos bodo svetu pomagale 5-članske socialno zdravstve-

»Pričakujemo, da bo letos boljše. Svet bo poskušal dati vse od sebe, pravi Marija Vranicar

ne komisije, ustanovljene v decembru pri krajevnih uradih. Da bi vedele kaj in kako delati, je bil za komisije predviden krajši seminar.«

»Kaj je svet obravnaval na zadnji, lanski, in o čem bo razpravljala na letošnji prvi seji?«

»Na zadnji seji je imenoval že prej omenjene krajevne socialno zdravstvene komisije, kaj bo na dnevnem redu prihodnje seje, še ne vem.«

- Otroško varstvo, ki že leta in leta poziva na rešitev, je na ohranjenih berglah. Kaj če se mu letos ne posreči stopiti na noge? Mu bo kdo kupil nove berge?

IVAN ZORAN

TEHNIČNI POUK OBEŠEN NA KLIN?

Ko bo trebanjsko osemletko zapustil Ciril Pungartnik, bodo v šolskem urniku prečrtali pouk tehnične vzgoje. S tem pa verjetno učenci ne bodo veliko izgubili. V starih, neprimernih in še slabo opremljenih prostorih pouk tehnične vzgoje niti ni mogel biti dovolj kvaliteten, ker je bilo nemogoče praktično delo. Kaže, da bo možno tehnični pouk spet ogranizirati v novi šoli, vendar pa bo moralo vodstvo šole dobiti ustreznega predavatelja. Ciril Pungartnik je bil namreč predavatelj za pouk tehnične vzgoje v Trebnjem.

Za 2,256.000 din odpisanih davkov

V trebanjski občini so lani izplačali borcem 4 milijone dinarjev priznavnin. Stalne zavarovalnine je prejelo 16, začasne pa 23 upravičencev. Enkratnih priznavnin so izplačali 105.

Pred novim letom so prvič izplačali priznavnine po odloku, ki ga je občinska skupščina sprejela na svoji seji 26. novembra. V 6. členu tega odloka je rečeno, da znašajo stalne in začasne priznavnine od 10.000 do 25.000 dinarjev, enkratne pa od 10.000 do 40.000 dinarjev. Predvideno je bilo tudi, da bi take priznavnine izplačevali še od 1. oktobra lani dalje.

S povečanimi priznavninami so si borci precej izboljšali svoje socialne razmere, ob povečani skrbi občine za vrsto drugih borčevskih zadev pa so dobili primerno moralno zaostitilo.

Kmetom — borcem, ki se se preživljajo le z dohodki svoje zemlje, je bila ugodnost priznana v drugi obliki, pri davkih. Na predlog občinske Zveze združenj borcev so 115 davčnim obvezancem znižali davke za skupaj 2.256.000 dinarjev. Posameznikom so bili odpisani davki v mejah, v katerih so upravičenci, ki niso kmetje, prejeli priznavnine.

Zakaj tako tihe, skoraj mrtve seje?

Zakaj so seje občinske skupščine v Trebnjem večinoma tako ne razgibane, tihe, kot bi bili odborniki obtoženi pred sodnim tribunalom, ne pa člani najvišjega občinskega predstavniškega organa? Zakaj ni razprave zlasti o področjih, ki so najmanj razvita? Taka vprašanja so se zastavljala domala po vsaki seji.

Odgovori na taka vprašanja so se ponujali predvsem kot ugibanja, ta pa ne zadenejo vedno zebijice v glavo. Na boljše odgovore je bilo treba čakati vse dotle, dokler odborniki niso sami spregovorili, zakaj naj bi bilo tako. To so povedali v anketi, ki so jo izpolnili na eni zadnjih lanskih sej občinske skupščine. Anketiranih je bilo 58 odbornikov, vendar je v celoti izpolnjen anketni list vrnilo le 41 odbornikov.

Okoli 60 odst. anketiranih odbornikov je povedalo, da bi v razpravah aktivneje sodelovali, če bi imela občinska skupščina (gdelane programe sej s predvidenim dnevnim redom. Pretežna večina odbornikov (72 odst.) trdi, da je gradivo, ki ga pripravljajo za obravnavo, preveč okvirno, da je v njem preveč števil in indeksov in premalo preciznih in vsakomur

razumljivih obrazložitvev. Okoli 72 odstotkov odbornikov želi, da bi začel odborniški klub, ki bi dal potrebne informacije o gospodarskih in drugih panogah. 90 odstotkov odbornikov meni, da bi pridobili potrebno znanje na raznih strokovnih predavanjih in seminarjih in trdijo, da bi te tudi obiskovali. Očitno bo treba v tem iskati osnovno pomanjkljivost, sprito katerih se razprav udeležuje le petih 30 odst. odbornikov, pa še med temi so pretežno oni in isti, ki se oglašajo v razpravi.

Verjetno ima tako stanje prizrok tudi na terenu, med občani, saj se kar 37 odbornikov ni poslužilo statutarne pravice, da bi

na lastno spodbudo sklicali zbere volivcev. Po enkrat so zbor volivcev sklicali štirje odborniki, po dvakrat trije, po trikrat pa le dva odbornika. Ne je, da je bilo spodbud za pčilo merico, med odborniki je celo 26 takih, ki na zborih volivcev sploh niso sodelovali. Sedmih zborov volivcev se je udeležil le en odbornik, na petih so bili štirje, na štirih trije, na treh dva, na dveh pet in na enem zboru trije odborniki.

Pred dnevi je skupščina sprejela svoj delovni poslovnik in z njim regulirala delo na sejah. Spregovorili pa bo treba še o ugotovitvah ankete, da bi bil vsak odbornik res dober predstavnik svojih volivcev.

NA ROB OBČNIH ZBOROV RDEČEGA KRIZA

KRVODAJALSTVO TUDI LETOS NAJVAŽNEJŠE

Občni zbori krajevnih organizacij Rdečega križa bi morali biti končani že v decembru, bodo pa šele te dni, ker se je pri dveh zataknilo. Razpravljali so predvsem o izboljšanju zdravstvenih uslug, tečajih in šolskih kuhinjah. Udeležba je bila izredno dobra, zlasti v Dol. Nemški vasi, Trebnjem in na Trebelnem. V Dol. Nemški vasi so omenili za zgled po-zrtvovalnega dela šolske kuhinje, pri kateri je zelo marljiva učiteljica Darinka Japelj. Učenci tamkajšnje šole so med prebivalstvom nabrali precej živeža, tako da jim šolska kuhinja lahko pripravi tudi topli obrok. V Mokronogu in na Trebelnem je v dneh občnih zborov predaval dr. Spiler iz Novega mesta, v Trebnjem pa upravnik tamkajšnjega zdravstvenega doma dr. Malešič.

Na vseh občnih zborih je bilo veliko govora o krvodajalstvu. Lani je bilo v trebanjski občini 686, predlanskim pa 691 krvodajalcev. Za prostovoljni odvzem krvi so se člani Rdečega križa odločili tudi letos. »Krvodajalska akcija bo v trebanjski občini spomladi in poleti in tudi tokrat ne pričakujemo manjšega uspeha kot prejšnja leta.« je te dni rekel predsednik občinskega odbora Rde-

čega križa v Trebnjem Ludvik Slak, ki se je do zdaj zelo zavzemal za to, da bi krvodajalstvo dobilo v občini podpora vseh občanov.

DNEVNIK ORGANIZACIJ

Na občnih zborih krajevnih organizacij ZB v trebanjski občini, ki so bili končani te dni, so razpravljali o socialnih in zdravstvenih zadevah uveljavljanju delovne dobe in drugih borčevskih zadevah.

Letne konference so imele tudi organizacije ZVVI. Vojaški vojni invalidi, ki so precej razpravljali o uveljavljanju svojih pravic, se te dni že pripravljajo na občinsko konferenco.

Občni zbori ZROP še potekajo. Rezervni oficirji obravnavajo predvsem izobraževanje rezervnega starejšinskega kadra.

Trebanjski upokojenci so že nekajkrat na sestankih razpravljali o novem pokojninskem zakonu. Trenutno zbirajo gradivo za občni zbor svojega društva.

SGP „VEGRAD“

VELENJE

VABI K SODELOVANJU NASLEDNJE

STROKOVNE SODELAVCE:

1. VEČ GRADBENIH INŽENIRJEV IN TEHNIKOV

z opravljenim strokovnim izpitom ali brez izpita, z nekajletno prakso. Zaposlitev je možna v operativni v pripravi dela ali v konstrukcijsko-tehnološkem biroju. Osební dohodki po pravilniku in dogovoru. Družinska ali samska stanovanja bodo zagotovljena po dogovoru

2. VK KUHARJA

za šefa kuhinje delavsko uslužbenske restavracije

Prednost imajo moški interesi. Pogoji isti kot pod 1.

Vabimo vas na osebni razgovor zaradi informacije in eventualne sklenitve dogovora. — Pismene ponudbe pošljite na upravo podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Mirna gre v urbanizacijo

Urbanisti so predvideli, da bo leta 1990 živel na Mirni okoli 3.000 ljudi. Naselje bo že pravo mesto, mesta pa so urejena. O tem, kako bi lahko Mirna postala načrtno urejeno mesto, so se pomenili na javni tribuni 7. januarja.

Javna tribuna je bila sklicana z namenom, da Mirenčani sami povedo, kaj mislijo o variantah razvoja, kot so si jih omislili strokovnjaki. S pripombami naj bi zlasti pomagali najti izhodišča za družbene in zasebne gradnje v naslednjem obdobju.

Razprava o razvoju Mirne je bila precej živahna, zlasti ko so se odločali za tako imenovano četrt zasebnikov. Prebivalci so namreč menili, da bi zasebniki lahko gradili tudi na prostoru proti Sv. Heleni, kjer že stoji nekaj zasebnih stanovanjskih hiš. Družbena stanovanjska četrt z novimi bloki naj bi se širila proti Fužini, medtem ko industrijsko poslovni predel ne bi doživel bistvenih sprememb. Vsekakor pa bo moralo pri urbanizaciji naselja prevladati načelo zaokroženosti oziroma grupiranja objektov, ker bo le tako ceneje graditi.

Prostor za novo šolo je izbran na ploščadi jugozahodno od sedanjega šolskega poslopja. Na tem območju bo možno urediti tudi razna igrišča in druge prostore za rekreacijo mladine, kar Mirna tako zelo pogrša. Nekateri so sicer menili, da je primernejši prostor za novo šolo v smeri proti Rojam, češ da je tam bolj sončen predel, šola pa potrebuje zlasti popoldne primerno svetlobo. Vendar tako mnenje za lokacijo nove šole ni odločilno, ker bo imela tudi Mirna slejkoprej samo dopoldanski pouk, torej pouk v eni izmeni, in zato ni važno, ali sije sonce v šolo dopoldne ali ne.

TREBANJSKE NOVICE

STANOVANJSKO NASELJE ZNANČEVE NJIVE

Skoraj deset let dela na projektu STANOVANJSKO NASELJE ZNANČEVE NJIVE - Kdo ve, koliko je bilo porabljenega denarja v ta namen? - Pristojnost in odgovornost organov občinske skupščine - Svet za urbanizem zaradi sveta za urbanizem? - Ali so projektanti res samo tehnični risarji?

Na zadnji seji skupščine občine Novo mesto so odborniki ugotovili, da je urbanizacija tako težak problem, da ga je treba prioritarno reševati. Težave, ki se v tej dejavnosti pojavljajo, res niso majhne - obenem pa primanjkuje (vsaj v ustreznem organu skupščine) primernih strokovnjakov in odgovornih ljudi, ki bi jih reševali v splošni družbeno korist.

»Z najnovejšimi grobnimi očitani prav tem uslužbencem je bilo doseženo to, da bo edini gradbeni referent pri upravi občinske skupščine Novo mesto v nekaj mesecih zapustil svoje delovno mesto, čeprav bi ta odsek potreboval enega urbanista, dva gradbenika in šefa tega odseka, ki bi prav tako moral biti iz iste ali sorodne stroke. Kljub temu, da je za take kadre dala uprava že več razpisov s ponudbo osebnih dohodkov po dogovoru in zagotovitvi stanovanj, ni bilo niti ene prijave, pravi v svojem poročilu pred skupščino predsednik delovne skupnosti občinske uprave Jože Štraus in nadaljuje: »...Urbanistični problemi se v zadnjem času zelo pogosto pojavljajo na različnih konferencah in sestankih in v zvezi s tem v lokalnem časopisu, ker se posplošeno ugotavlja, da je za vse obravnavane pomanjkljivosti in probleme kriva uprava občinske skupščine, kar pa še zdaleč ne drži.«

In kakšen je pravzaprav obseg dela uprave? Poglejmo 216. člen Statuta občine Novo mesto:

Za predel stanovanjskega naselja na Znančevih njivah je bilo narejeno od leta 1957 do danes že precej osnutkov zazidav (vsaj 6). Od tega je realiziranih pet 24-stanovanjskih blokov in vrstne enonadstropne hiše lastne KRKKA. Za ostali del zazidave se prejšnji občinski ljudski odbor ni mogel odločiti iz menj neznanih razlogov, čeprav so variante zazidav vsebovale napredne prijeme, ki so se že uveljavili v svetu in se danes pojavljajo pri nas v raznih natečajnih delih urbanističnih ureditev kompleksov (Arhitekturni bilten 1964). Občinski ljudski odbor je lociranje stanovanjskih objektov preusmeril na več področij, namesto da bi pravilneje naročil kompleten urbanistični projekt z vsemi komunalnimi napravami, tako da bi danes lahko imeli vsaj eno stanovanjsko sosesko do grajeno in zunanje opremljeno.

Oddelek za gradbene in komunalne zadeve pri Občinskem ljudskem odboru Novo mesto je v letu 1962 naročil poleg osnutkov zazidav, ki jih je imel od Projektivnega podjetja Novo mesto, še novi zazidalni načrt za Znančeve njive pri Projektivnem ateljeju Ljubljana in to z vsemi komunalnimi napravami, čeprav se ni bilo znano, ali bo idejni osnutek sprejet (pravilno je, da se najprej naredi idejni projekt razporeditve objektov in cest in šele po sprejetju celotnega kompleksa projekt komunalnih naprav, s čemer bi se izognili dvojnemu delu in znatnim materialnim stroškom). Tudi ta načrt je ležal na občinskem ljudskem odboru neuporabljen, lokacije pa so se izdajale drugje.

29. julija 1963 je svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve na prvi seji določil za blokovo gradnjo Znančevih njiv, Mestne njive ter Bršlin, kjer naj se zazidave kompletirajo, druge pa naj se lokacij ne izdaja.

Na naslednji seji, 18. septembra 1963, je svet razpravljal o vseh predloženih variantah zazidav Znančevih njiv in sprejel osnutek načrta Znančevih njiv, ki je bil razstavljen na urbanistični razstavi (izdelalo ga je Projektivno podjetje Novo mesto). Svet je še sklenil, da je treba načrte čimprej naročiti in izdelati. Iz zapisnika sveta je izpadlo, da se v celoti sprejme spodnji del zazidave, zgornji pa naj se še preuči.

— Upravni organi opravljajo zadeve s svojega delovnega področja samostojno v mejah pooblastil, ki jim jih daje zakon in na njegovi podlagi izdani predpisi ter po smernicah občinske skupščine in njenih svetov.

Svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve je po členu 175 med drugim dolžan:

— Skrbeti, da se urbanistični načrt pravilno izvaja in da se objekti gradijo v skladu z regulacijskim načrtom in zazidalnimi načrti za posamezna območja.

Občani pa po členu 259 na zborih volilcev:

— Obravnavajo in dajejo mnenja... k predlogu urbanističnega načrta in njegovim spremembam... kakor tudi k urbanističnim zasnovam na območju občine.

Morda res vsi navedeni predpisi niso niti polovica urbanistične problematike, toda ko bi se držali vsaj teh! Potem bi bila lahko urbanizacija pri nas komaj tako hud problem kot je v sosednjih občinah. Informacijo o tem, kako na konkretnem primeru rešujemo problem pri nas, nam je ob koncu leta poslal Marjan Lapajne, dipl. inž. arhitekture, ki se je do nedavnega tudi sam, kot referent pri oddelku za gospodarstvo občinske skupščine Novo mesto, ukvarjal z novomeškim urbanizmom:

lokalnih organov in pozneje zbor volivcev prizadetega območja, kjer se je razpravljalo o problematik zazidave. Na te sestanke ni bil nikoli vabljen projektant osnutka, niti referent za urbanizem in gradbeništvo.

9. decembra 1964 je bil na Projektivnem podjetju Novo mesto sestanek med projek-

1. Dostopno cesto iz Resljeve ulice za vrstne hiše spojit s cesto Nad mlini.

2. Resljeva ulica naj se tudi vnaprej predvidi kot prehodna cesta - dvosmerna.

3. Ob Resljevi ulici na strani proti Trdinovi cesti naj se namesto vrstnih hiš locirajo večje enostanovanjske hiše ali dvostanovanjske stavbe (dvojčki) - vse enonadstropne.

4. V zvezi s tem odpade zaledni dohod od vrstnih hiš (prvotno predvidenih) iz Trdinove ceste.

5. Dostopna cesta k »Metuljčicu« iz križišča Trdinove, Kristanove in Resljeve ulice naj se tudi v bodoče predvidi v isti funkcionalnosti kot je danes, s tem da se del zelenice uredi kot parkirišče.

6. Garaže se predvidijo ob Kristanovi cesti severno, tako da njihova streha služi kot pločnik ali prostor za pranje. Po potrebi se lahko predvidijo garaže tudi vzporedno s stanovanjskim blokom »sindikalistni dom« - v isti nivoletni kot prve.

7. Povezava med Kristanovo cesto in Nad mlini naj se predvidi kot pešpot v širini 2,5-3 m, tako da se samo v slučaju potrebe lahko uporabi za motorna vozila.

8. Dostopi do vrstnih hiš Nad mlini naj se izvedejo iz predvidene podaljšane ceste Nad mlini.

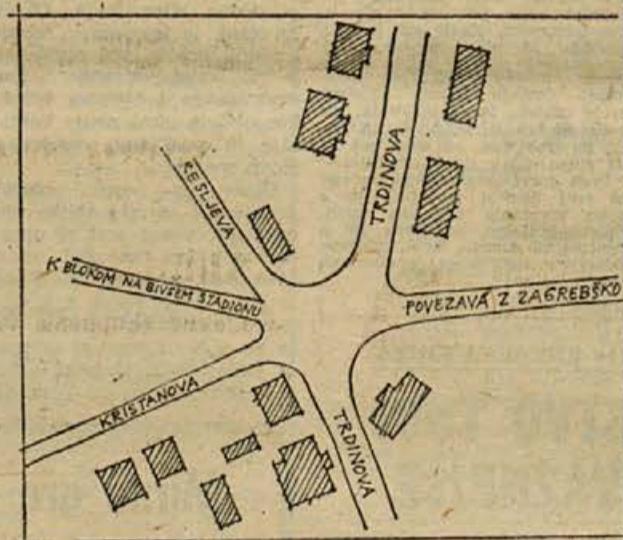
S tem bodo vse vrstne hiše vzporedno locirane. Po možnosti naj se število vrstnih hiš poveča v smeri proti Krki.

9. Namesto dvojčka spode stanovanjsko stvbo tov. Murna naj se predvidi enostanovanjska stavba.

10. Projektant bo podrobno obdelal tudi križišče Trdinove, Resljeve in Kristanove ceste v sodelovanju s Projektom nizke gradnje.

11. Tov. inž. arh. Miloš Lapajne izjavlja in zagotavlja, da bo vsa navedena stališča in sklepe v končnem predlogu zazidalnega načrta tega območja v celoti upošteval in se z njimi tudi v celoti strinja.

12. Tovariš projektant izjavlja, da bo izdelal celoten elar-

Cemu vsiljevanje nesodobnega in prometno nevarnega križišča šestih cest, ko lahko dobimo z ukinitvijo nepotrebnih varno in enostavno križišče?

omrežja, b) zazidava. Po daljši razpravi je svet sprejel naslednji sklep: sprejme se predloženi osnutek zazidave z naslednjimi spremembami:

1. cestno križišče Trdinova-Kristanova-Resljeva in povezava Trdinove z Zagrebško naj se uredi tako, da se sedanji dostop do četvorčkov ukline in uredi dovoz mimo sindikalnega bloka na Kristanovo ulico;

2. zveza med cestami Nad mlini in Kristanovo ulico naj se predvidi, vendar zaradi konfiguracije terena nekoliko drugače, kot je v predlogu zazidave vrisano;

3. predvidena dva bloka UPR in garaže ob Partizanski cesti in Nad mlini naj se ukinita in pustijo možnosti reševanja pozneje;

4. garaže za predel Nad mlini južno in zapadno od te ulice naj se predvidijo na Zurčevem vrtu po predlogu zazidave iz julija 1964, izdanega od Projektivnega podjetja Novo mesto;

5. za stanovanjski predel zazidanega bivšega stadiona naj se predvidijo garaže na severni strani Kristanove ulice tako, da bo dostop vanje možen iz garaže, ki so predvidene v stolpih na južnem predelu tega zemljišča, ostanje kot so projektirane. V severozapadnem delu zemljišča nad potokom Težka voda naj se predvidi nižjega platoja tega zemljišča; največ tri nove stanovanjske hiše (individualne).

Znano mi je, da se bil med tem sestankom predstavnikov

tantom inž. Milošem Lapajnetom, predsednikom sveta za urbanizem Tonetom Valenčičem in načelnikom oddelka za gospodarstvo občinske skupščine Markom Ivanetičem. Kot dokument pogovora je bila pripravljena beležka, ki pravi takole:

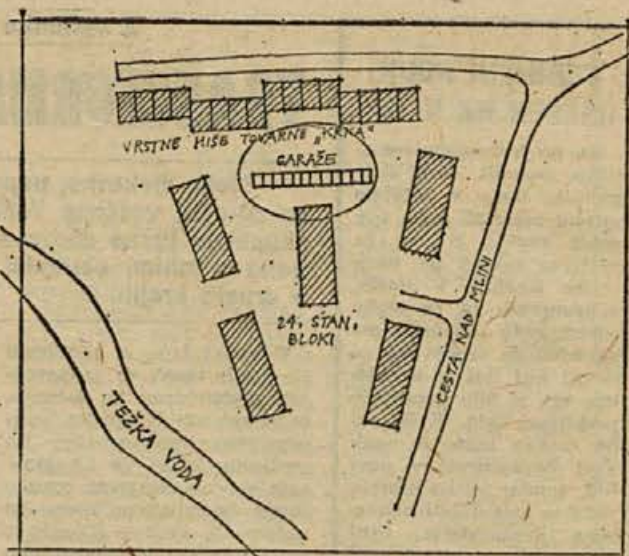
Na osnovi iznešenih variantnih rešitev od strani sveta za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve Sob Novo mesto, sestanka predstavnikov lokalnih organov in organizacij ter zbora volivcev se ugotovi, kot najustreznejša naslednja stališča:

1. Garaže za vrstnimi hišicami se lahko locirajo (10-15 garaž) na nivoju bloka 21/22 (vkopano).

2. Projektant smatra, da naj se zaradi vtičenosti nujno opusti lokacija garaž med stanovanjskimi blokoma 19/20 in 25/26.

3. Individualne hiše pred vrstnimi hišami se dopolnijo v obliki klina proti Krki, t.j. od obstoječega objekta z dvema proti vzhodu in dvema proti zapadu. Ostali prostor se izkoristi za garaže (max. število) 8. Število garaž, ki izpadajo na tej lokaciji, se nadomesti z lociranjem garaž v kletni etapi novih predvidenih blokov.

4. Objekt v trikotju (dvojni) naj bi bil predvsem stanovanjski in eventualno, z garažami v kletni in pritlični etapi (po potrebi).

Zakaj lociranje garaž v že tako zgoščeno zazidavo (tu živi že zdaj pribl. 270 ljudi na hektar!)? Prostor med objekti naj ostanejo za zelenice, kot prostor za rekreacijo in za mlade otroke.

borat zazidalnega načrta do pogodbenega roka.

IVANETIČ I. r.
M. LAPAJNE I. r.
VALENTINČIČ I. r.
P. S. Makrolokacije za garaže in individualne hiše pri tov. Valenčiču se po izjavi projektanta tov. inž. arh. Miloša Lapajne lahko izdajo.

Ce primerjamo sklepe sveta za urbanizem od 18. septembra 1963 in 30. oktobra 1964 in beležko od 9. decembra 1964, najdemo vrsto nasprotij. Svet sklene eno, predsednik sveta in načelnik oddelka za gospodarstvo pa naračata projektantu, naj vnese ta v projekt čisto nekaj drugega. Ali se more potemtakem beležka začeti z besedami: »Na osnovi iznešenih variant rešitev od strani sveta... kot najustreznejša naslednja stališča? Ali niso potemtakem točke beležke zanikanje sklepov sveta? Pri tem se sprašujem, zakaj se svet sestaja in izgublja čas z reševanjem problemov? Ali je sploh potreben, če lahko nekdo sklepe sveta samovoljno prikaže drugače? Pri studiranju beležke so se mi sprožila še naslednja vprašanja in problemi:

1. Problem projektanta in naročnika. Naloga naročnika je dati projektantu jasen program zazidave z željenimi gostoto, obsegom in morda v grobem način zazidave. Pri tem hoče vse prepogosto predstavnik naročnika vsiljevati svoje osebne želje in voljo projektantu (verjetno tudi v našem primeru). Projektantova naloga je program uskladiti oblikovno in funkcionalno in sodobna dognanja urbanizma, ekonomike, tehnike in drugih ved prenesti v zazidalni načrt. Pri tem je v možnih okvirih treba upoštevati želje občanov. Projektiranje ni tehnični izris želja posameznikov, kakor si nekateri to predstavljajo. Tako delo lahko prevzame tudi tehnični risar.

2. Čemu forsiranje Resljeve ceste in dostopa k blokom na starem stadionu (svet se je opredelil za ukinitve tega dostopa), ko na ta način ne moremo dobiti sodobnega cestnega križišča?

3. Zakaj namesto vrstnih hiš ob Resljevi cesti enostanovanjske hiše in dvojčki,

ko s tem dobimo manjšo gostoto na že komunalno opremljenem zemljišču? Isto vprašanje velja tudi za točko 12 beležke.

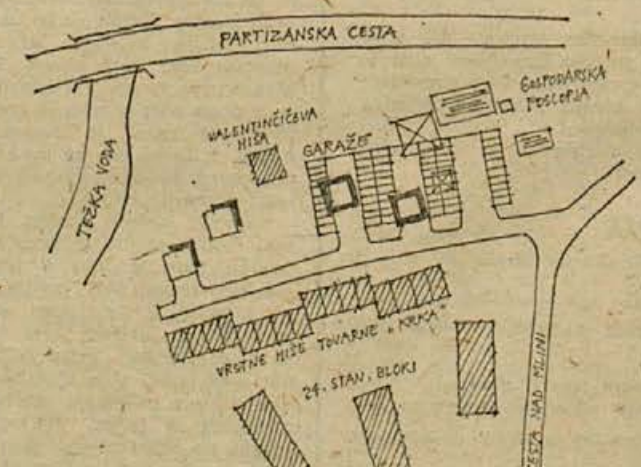
4. Zakaj vsiljevanje individualnih hiš pri vrstnih hišah tovarne KRKA v obliki klina? Posebno vprašanje: 20 metrov stran od prostora, kjer naj bi izdali lokacije za 2 novi enodružinski hiši, naj bi po sedanjem programu podri dve enodružinski hiši, ki nista v slabem stanju. Dve novi enodružinski hiši bi tudi onemogočili lociranje skoraj vseh predvidenih garaž, pri ogledu na terenu pa sem ugotovil, da v prvi fazi ne bi bila možna niti ena lokacija garaže za kompleks današnje zazidave, ki potrebuje večje število le-teh. Kdo bo potem dobil tistih 10 do 15 urbanistično zgrešenih garaž? Priviligirani? Kaj pa vsi ostali? Ti bodo lahko stali brez njih.

5. Problem razlaganja projektantove zamisli. Ali na zboru volivcev in na sestanku organizacij lahko laik razlaga projektantovo zamisel ali pa naj to razlaga projektant sam in brani svoj projekt? Tučja je odgovor jase. Projektanti so se ponudili, da bi prišli na zbor volivcev, vendar jim je bilo pojasnjeno, da niso potrebni.

6. Problem garažiranja. Avtomobilist bi v načelu rad imel garažo čim bližje stanovanju. Določena koncentracija garaž pa povzroča hrup in škodljive pline in prometno nevarnost. Stanovanje naj bo v čim mirnejšem kraju, da si človek po delu lahko odpočije. Kadar na zboru občanov govorimo o garažah in njihovih lokacijah, prisluhnimo tudi tistim, ki nimajo avtomobilov, pa bomo prišli do objektivnega mnenja. Strinjamo se, da garaže morajo biti - samo ne dajajmo lokacij tik ob stanovanjih v že tako zgoščeni zazidavi!

7. In končno: zakaj nista načelnik za gospodarstvo in predsednik sveta za urbanizem povabila na sestanek s projektantom referenta za urbanizem? Opisal sem samo del problematike - vendar je zadnji čas, da napravimo red na področju urbanizma povsod. Z urbanizmom naj se ukvarjajo strokovnjaki, ki so za to šolani, občani pa naj s svojimi predlogi pomagajo rešiti že tako težko problematiko. Novo mesto v urbanizmu po vojni nima kaj pokazati (naselje Majde Silc, Mestne njive, Zagrebška cesta, IMV itn.), dokler pa se urbanizem - kakor je na zadnji seji sveta za urbanizem lepo povedal urbanistični inšpektor - ne bo dvignil nad interese posameznikov in naj enostranske interese določnih skupin, ne bo na tem področju uspeha.

MARJAN LAPAJNE
dipl. inž. arh.

Z lociranjem individualnih hiš v sicer pretežno blokovski zazidavi v obliki »klina« zgrabimo možnost za lociranje vsaj 40 garaž, druge pa ne pridejo v poštev za gradnjo v prvi fazi (na tem mestu stojijo še gospodarska poslopja!)

PRVA VARSTVENA USTANOVA ZA ŠOLARJE

Po letošnjih zimskih šolskih počitnicah bodo v Novem mestu odprli novo varstveno ustanovo: vrtec za šolarje - Novi vrtec bo spadal k osnovni šoli Katja Rupena - Doslej zbranih že 57 prijav.

1. novembra je občinska skupščina dodelila bivšo Režkovo vilo, zdaj last splošnega ljudskega premoženja, novomeški osnovni šoli za varstvene namene. Varstvo šolskih obveznih otrok je postajalo namreč vedno bolj pereče, posebno zato, ker sta oba novomeška vrtca za predšolske otroke polno zasedena in ker za varstvo šolarjev, zlasti pa za pomoč pri učenju, doslej ni bilo poskrbljeno.

Hkrati s stavbo je občinska skupščina iz sklada za šolstvo prispevala tudi 2 milijona dinarjev. Tako je bila ustvarjena osnova, na podlagi katere je osnovna šola Katja Rupena začela urediti čevati svoje načrte.

V tej stavbi sta bili dve večji družinski stanovanji. Eno, v prvem nadstropju, je že izpraznjeno. V njem so te dni že pripravili vse potrebno, da bo vrtec v začetku februarja začel postovati. Kupili so lično, prijazno in sodobno opremo, nekaj iger, priročno knjižnico, v uri zabave pa bosta otrokom na voljo tudi televizor in radijski sprejemnik.

Za začetek: 57 otrok v varstvu

Ko je šola sporočila otrokom zaposlenih staršev, da bodo lahko hodili v vrtec namesto da bi bili sami doma, seveda ni bilo prijavi, ker so otroci raje prosti. Tudi ko so na roditeljskih sestankih seznanili starše s to pridobitvijo, ni bilo odziva. Prijave so zbrali šele na pod-

lagi posameznih razgovorov razrednikov s starši. Precej je bilo organizacijskega dela, preden so starše prepričali, kakšne ugodnosti in koristi se jim obetajo z novo varstveno ustanovo. Doslej je zbranih že 57 prijav.

Vrtec bo posloval v dveh izmenah, tako kot pouk v šoli. Dopoldanska izmena bo v času od 7. do 12.30, popoldanska pa od 13.30 do 19. ure. Kaj bodo otrokom v tej varstveni ustanovi nudili in koliko bodo te usluge veljale, nam je podrobneje obrazložila pomočnica ravnateljice na osnovni šoli Majda Jereb:

Vzgoja, varstvo, pomoč pri učenju in hrana

Prostori bodo opremljeni tako, da bodo imeli otroci v njih prijeten občutek. Za posamezne starostne stopnje otrok in razrede so določene norme, koliko ur naj se otrok uči, koliko časa preživi pri delu v svobodnih dejavnostih, koliko časa naj se ukvarja s telesno kulturo, pa igrati in tudi, kako naj bo porazdeljen otrokov prosti čas. Vse to bomo upoštevali.

Solarjem bodo učiteljice pomagale pri učenju in pisanju domačih nalog in bodo nadzorovale vse njihovo šolsko delo. Ruzen učenja je v

programu branje knjig, igrali bodo razne igre, ukvarjali se bodo s športom, saj je okolica hiše kot nalašč zanj, v prostem času pa bodo gledali televizijske sporede in poslušali radio.

V vrtcu bodo otroci dobivali tudi malico in kosilo. Vse našete usluge bodo stare vred veljale okoli 5 tisočakov na mesec, prav toliko, kolikor plačujejo za vrtec v obeh novomeških varstvenih ustanovah za predšolske otroke.

Starši pa seveda ne smejo pričakovati, da se bo otrok naučil lepega vedenja in da bo na mah popravil vse slabe reče, ko bo prišel v vrtec. Vzgoja in učenje zahtevata čas!

Ko bo stranka, ki zaseda stanovanje v pritličju, dobila drugo, ustrezno stanovanje, bomo tudi te prostore uredili za potrebe varstva in bomo tedaj sprejeli še več otrok.

Glade plačila vzdrževalnine pa je tako: večina staršev je izjavila, da je sposobna plačati na mesec 5000 din. Za tiste otroke, katerih starši ne morejo prispevati več kot polovico vzdrževalnine, bomo skušali manjkajočo vsoto dobiti s pomočjo Centra za socialno delo pri delovnih or-

ganizacijah, kjer so njihovi starši zaposleni. Prav bi bilo, če bi v kolektivnih z razumeanjem reševali take prošnje, saj bo njim samim v korist, če se bo mati lahko povsem posvetila delu, ne da bi ob tovarniškem stroju razmišljala, kaj je z njenim otrokom, kje se polepa itd. Če bi v podjetjih to doumeli, bi se lahko v prihodnje na področju otroškega varstva marsikaj spremenilo.

Socialno-zdravstveni zbor zvezne skupščine je 15. decembra lani razčlenjeval perečo problematiko otroškega varstva in sprejel več sklepov. Pričakujejo, da bodo stališča tega organa o razvoju otroškega varstva upoštevana na vseh ravneh, tako v občinah, kot pri gospodarskih organizacijah.

Ko bodo torej v posameznih delovnih kolektivih odločili o tem, ali naj dajo sredstva za otroško varstvo, predvsem za otroke svojih zaposlenih, ne bi smeli pozabljati priporočil zveznega socialno-zdravstvenega zbora in tudi ne dejstva, da organizirana skrb za otroke ni samo sestavni del standarda delovnih ljudi, temveč je tudi pomemben element delovne storilnosti.

Po šestih mesecih so spet v gozdu

Odbor Ciganov bo odločil, kako ukrepati proti dvema poglavarjema ciganskih družin, ki sta samovoljno zapustili svoje bivališče v Mirni peči

Družini Matije in Bojana Brajdiča sta se v gozdu Zobjaku pri Novem mestu spet naselili po približno polletnem bivanju v Mirni peči, kjer sta stanovali v preurejeni zidanji zgradbi. Za razlog pobeга navajata družinska poglavarja gripo, ki da se je vseh lotila v vlažnem zidanem stanovanju.

Organi občinske skupščine v Novem mestu, ki so si v zadnjem času zelo prizadevali, da bi vsem Ciganom omogočili vsaj primerno, če že ne najboljšo bivališče, so ob tem pobegu precej osupnili. Zadevo so sklenili prepustiti odboru šestih Ciganov, naj o stvari samostojno presodi in ustrezno ukrepa. Brez dvoma se bo odbor že znal odločiti za primerno kazen, že zato, ker je mirnopedski primer precej zavrl reševanje ciganskega vprašanja. To so občutili tudi Cigani sami, ki že nestrpnost čakajo, da bi dobili nad glavo trpežnejšo in toplejšo streho, kot je to lahko šotorsko platno.

Do zdaj je novomeška občina preskrbela Ciganom na svojem območju šest stanovanj. V bližnji prihodnosti bodo dobile primerna bivališča še druge ciganske družine. V ta namen je v Straži že pripravljenih šest železniških vagonov, ki so izločeni iz prometa, na Grmu pa čaka baraka, v kateri bosta lahko dve stanovanji. Stanovanja si bodo preostale ciganske družine začele postavljati, ko bo vreme bolj naklonjeno raznim selitvam.

Na Dvoru smo razpravljali o težavah borcev-kmetov

Na občnem zboru krajevnega v težkem gnetnem stanju zaradi številnih otrok, zaradi slabega zdravja in pomanjkanja delovne sile. Tudi o spoletniku padim na Dvoru smo se pogovorili. Člani ZB so že lani želeli urediti okolje spomenika tako kot bi zavzeli za pomoč otrokom dobiti potrebnih načrtov. V aktivnih sodelavcev iz NOB. Posebej so razpravljali o težavah kmetov borcev, ki so Ludvik Arko pa za tajnika.

AJDOVEC: dedek Mraz nas je presenetil

Na šoli v Ajdovcu smo ves december nestrpnost pričakovali dedka Mraza, ki nas je obiskal 30. decembra. Pionirji smo s pomočjo tovarišic pripravili program, v katerem je imela glavno vlogo Rdeča kapica. Ko nam je dedek Mraz naložil pod jelko daril, smo kar osupnili, kako bogata so bila. Vsak izmed nas je dobil vrečico slaščic in šolskih potrebščin, ves odred pa je kot kolektivno darilo dobil zbirko mladinskih knjig, več žog, orodja za tehnični pouk in razne zabavne igrače. Dedek Mraz se je spomnil tudi predšolskih otrok, vsem pa je v prisrčnem nagovoru povedal mnogo lepega. Sredstva za obdaritev predšolskih otrok je prispevala krajevna organizacija SZDL na Ajdovcu, tako bogato obdaritev pionirjev pa je s svojim prispevkom omogočil Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Novem mestu, kateremu smo zelo hvaležni.

Pionirji iz osnovne šole v Ajdovcu

POJASNILO

K pismu tov inž. Radomira Kalinoviča, objavljenega v zadnji številki Dolenjskega lista pod naslovom »Odlikovanje sem prejel z grenkobo v srečju...« pojasnjuje komisija za odlikovanja pri občinski skupščini Novo mesto, da so bila odlikovanja, ki jih omenja inž. Kalinovič v svojem pismu, izročena mimo komisije za odlikovanja in da ta komisija o podelitvi teh odlikovanih ni bila seznanjena.

Komisija za odlikovanja izročila odlikovancem vsa odlikovanja, ki jih prejme, na svečan način po svojem predsedniku, razen v izjemnih primerih, če se odlikovanec ni odzval vabilu za svečano izročitev odlikovanja.

KOMISIJA ZA ODLIKOVANJA pri Obs Novo mesto

STOKRAT PREKLETE IN STOKRAT POHVALJENE NOVOMEŠKE ARKADE SE NABOLJE OBNESEJO V SLABEM VREMENU, KO VSAK ISČE ZAVETJA POD NJIHOVIMI OBOKI DENAR, DENAR - SICER BI LAHKO IMELE ARKADE VSE HIŠE NA NOVOMEŠKEM GLAVNEM TRGU...

Kritično stanje novomeškega Partizana

Novomeški Partizan, to najmočnejše športno in telesno-vzgojno društvo v novomeški občini, je zdaj v enem izmed najkritičnejših obdobij od svoje ustanovitve! Vzroke za to je treba iskati v dveh neurejenih finančnih situacijah, v kateri se je znašlo društvo za pred dvema letoma, a se še zdaj ni izločilo iz nje, in drugič - v neurejenem vprašanju doma JLA.

Poglejmo stvari pobliže. Najprej: kaj je z domom? Okrog leta 1970 ga je zgradilo Sokolsko društvo. Res, neverjetno se zdi, da ga je bilo takrat moč zgraditi (za tiste razmere je bil naravnost razkošen!), zdaj pa Partizan in sploh vse športne organizacije v Novem mestu že več let zamahnj priškatjo na vse kljuke in iščejo sredstva za gradnjo nove telovadnice, a jih nikakor ne morejo dobiti. Po končan drugi svetovni vojni je dom dobila v najem JLA. Komisije, ki so dom po vojni pregledovale, so določile, da je lastnik doma Partizan Slovenije, njegov upravljavec pa Partizan (Novo mesto). Tako je novomeški Partizan še danes upravni organ tega doma, od katerega praktično nima nobenih koristi. Zaradi visoke starosti doma najemnine ne odgovarjajo. 18 milijonov je dom vreden, za prav toliko ali pa še več pa je potrebno popravil in adaptacij; tako so ugotovile komisije. Drugega povedano:

če bi vsa najemnine zbirali, bi komaj zadostovalo za najnujnejše

adaptacije! Popravljati iz najemnine zdaj praktično nima nobenega smisla, saj dom prav gotovo hitreje propada kakor pa bi ga uprava novomeškega Partizana lahko popravljala. Tega se je uprava Partizana zavedala že pred petimi leti. Takrat je pozkušala izseliti JLA iz teh prostorov in dom prodati katerikoli kupcu. Ta poskus se ji takrat ni posrečil, JLA pa seveda tudi takrat ni hotela niti pomisliti na to, da bi dom kupila, zlasti se, ker so hline in v petletnem perspektivnem planu gradnjo novega doma, ki naj bi bil končan letos. Zdej še vedno: novega doma JLA letos še ne bo.

Na iniciativu JLA je bil sklican sestanek uprave Doma JLA in novomeškega Partizana. Na tem sestanku so postavili več možnosti za rešitev tega vprašanja:

- da se petletna najemнина vnaprej vložil v popravilo;
- da se Partizan odpove 5-letni najemnin;
- da dobi Partizan posojilo;
- da se dom proda JLA;

V začaranem krogu?

Na prvo točko ni pristala JLA, ker je menila, da je nesmiselno vlagati najemninno za 5 let v popravila, ker bi v naslednjih petih letih dom spet dotrajal in bi nova najemнина spet šla za popravilo. Drugo točko je zavrnil Partizan, seveda iz istih razlogov: Partizan 5 let ni dobival najemnine, ta čas bi dom popravil, čez 5 let pa bi bil spet potreben popravila in Par-

tizan bi se moral najemninno spet odpovedati. Tretji predlog je naravnost absurdna. Le kje naj Partizan dobi posojilo, ko ima le 300.000 dotacij na leto in je sploh brez premoženja! Četrto točko so spet zavrnili predstavniki JLA, ker menijo, da jim dom ne odgovarja, razen tega pa imajo še vedno v načrtu gradnjo novega doma. Tako nam ostane le še peti predlog, ta pa je, naj se JLA izseli iz sedanjih prostorov. Partizan je mnenja, da bi bil dom z manjšo adaptacijo primeren, da bi ga uporabljali kot pisarniške prostore. Interesentov bi bilo prav gotovo dovolj, posebno še, ker je dom v središču mesta. Na ta način bi Partizan dobil vsaj nekaj sredstev, da bi začel z gradnjo nove telovadnice, ki je prav gotovo nujno potrebna. Za zdaj pa ne kaže, da bi na kakršnokoli drugo način prišil do sredstev za novo športno dvorano. Le na ta način, da bi prodali dom, bi lahko dobili začetna sredstva in bi s pomočjo občinske skupščine gradnjo tudi uspešno pripeljali h koncu.

Poudariti velja, da Partizan s to najemninno ne more popravljati doma, ker velik del sredstev porabi za tekočo dejavnost, saj drugih podpor nima v zadostni meri. Zato tudi vidi uprava novomeškega Partizana edino rešitev iz zapletene situacije, da dom proda. Prav tako v Partizanu pravijo: zagotovite nam stalen vir sredstev, da nam bo zadostoval za tekočo dejavnost, sicer bomo delali še slabše oziroma bomo prisiljeni prene-

KRAJEVNA SKUPNOST NOVO MESTO

razpisuje delovno mesto

TAJNIKA

Krajevne skupnosti Novo mesto

POGOJI: višja upravna oziroma druga ustrežna višja šola s 3-letno prakso ali ustrežna srednja šola s najmanj 5-letno prakso. Osební dohodek bo v primeru sprejete ponudbe določen sporazumno. Ponudbe z življenjepisom ter opisom dosedanjega dela ter dokazilom o šolski izobrazbi pošljite Krajevni skupnosti Novo mesto. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Kakšna je najboljša rešitev za ureditev tega vprašanja?

MARJAN POTRC, predsednik Partizana: po našem mišljenju je najboljša - in za nas tudi edino ugodna rešitev - izselitev sedanjega najemnika, prodaja objekta; sredstva, ki bi jih ob prodaji dobili, bi lahko vložili v gradnjo nove telovadnice. Druga možnost je, da bi objekt proti odškodnini izročili Zavodu za upravljanje družbenega premoženja, ki bi objekt prav gotovo najlažje popravil in tudi najlažje oddal ponudnikom.

Za obstoj društva pa je tudi samo ena možnost: če bomo prodali dom, bomo izgubili še tista sredstva, ki smo jih imeli z najemnino in s katerimi smo lahko vsaj životariili! Zato nam bo občinska skupščina morala preskrbeti stalen vir dohodkov ali pa bomo prisiljeni prenehati z vadbo.

MILAN IVKOVIČ, načelnik Doma JLA: dom je popolnoma dotrajal; v zelo slabem stanju je. Od 1947, ko smo ga dobili v uporabo, pa do 1964. leta je JLA plačala za najemninno kar 31 milijonov 800 tisoč dinarjev. Marca bo posebna komisija ugotovila, ali je stavba še uporabna in ali se bo lahko uporabljala za kulturno dejavnost. Nekateri so namreč mnenja, da je treba kino v domu JLA uciniti. Po mojem mnenju so tisti, ki dopolne sedijo v kino dvorani, na sejah, konferencah in predavanjih prav v taki nevarnosti kot tisti, ki svercer gledajo film! Naše mišljenje je jasno: doma ne bomo kupili. Po našem mnenju je najboljša rešitev, da se 5-letna najemnina vložil v popravilo.

Poseben komentar za vse to prav gotovo ni potreben. Za obstoj Partizana ki je prav gotovo v kritičnem stanju, je najboljša rešitev prodaja doma. V nasprotnem primeru ostaneta za športnike v tem največjem novomeškem kolektivu le dve možnosti, če hočejo še naprej trenirati in tekmovali:

- - da se jim zagotovi stalen vir dohodkov;
- - da jih posamezna podjetja vzamejo v svoje okrilje.

Trejte možnosti tako vsaj vse kaže - ni!

Krajevna vprašanja in evidentiranje

MIRNA PEČ: v obravnavi program krajevnih skupnosti

Na nedavni konferenci Socialistične zveze v Mirni peči so obravnavali program krajevnih skupnosti. Program je dobro pripravljen, zato navzoči niso imeli pripomb. Govorili pa so o prioritarnem redu, v katerem je gradnja nove šole vsekakor v ospredju. Ob želji, da bi uresničili čim več nalog, so občani rekli, da so pripravljene sami pomagati pri reševanju perečih zadev, to pa naj bi bilo hitreje. Zelo resno so vzeli tudi evidentiranje kandidata, saj so se dobro odzvali pri predlaganju. V volilnih enotah Globedel in Veliki Kal se menjata dva odbornika. Na konferenci so predlagali kar devet kandidatov za odbornike v občinski skupščini.

ni. Ti so: Alojz Krančič, Jože Kos, Ludvik Krevs, Ivan Rozman, Janez Spendal, Janez Opara, Tone Grivec, Anton Kolenc in Anton Grilec. V razpravi je sodeloval tudi predsednik ObO SZDL Slavko Dokl.

OREHOVICA: želja po strokovnem izobraževanju

Na konferenci v Orehoviči je prišla najbolj do izraza želja po izobraževanju. Zlasti v zimskem času želijo občani več strokovnih kmetijskih predavanj, ker bi se radi naučili boljšega kmetovanja. Poleg tega so razpravljali o gradnji kulturnega doma, napeljavi vodovoda in ureditvi vaških poti. Kritične misli so izrekli na račun tistih, ki niso člani SZDL, so pa zaposleni! Tako pa ni samo v tem kraju. Dobro bi bilo organizirati skupno akcijo SZDL in sindikalnih organizacij v podjetjih, kjer bi pridobivali nove člane Socialistične zveze. Občinski odbor SZDL je zastopal Stane Ilc. Izvolili so odbor 9 članov, kateremu spet predseduje Ja-

nez Šiško, tajnica pa je Anica Hočvar.

PODGRAD: kaj je s trgovino

Osrednja razprava je bila o trgovski poslovalnici Standard, ker so nekateri prinesli vesti, da nameravajo prodajalno v Podgradu ukiniti. Na konferenci so bili proti ukinitvi. Zahtevali pa so, da je treba obogatiti izbiro v lokalu, urediti čas poslovanja in podobno. Občani so sami pripravljene pomagati pri napredku.

V Stopičah je postal pereč prevoz otrok. Prizadeti starši so se tega spomnili tedaj, ko je zahteve težko uresničiti.

Na konferenci so se dogovorili, da bodo posvetili večjo pozornost vključevanju novih članov. V razpravi je sodeloval tudi Ivan Hrovatič ter odgovoril na nekaj vprašanj občanov.

DRUŽINSKA VAS: krajevni problemi

V Družinski vasi je v razpravi na konferenci našla svoje mesto avtobusna postaja pri Prešernu, zatem pa pomanjkanje obrtnikov in za-

hteva, da se uveljavi vse tisto, kar je občinska skupščina že ugodno rešila. Nekaj pripomb je padlo na račun proizvodnih okolišev in klasičnejše zemlje, popravil vaških poti in podobnem. Govorila je bilo o slabi aktivnosti mladine, ker ni družbenega prostora. Zato tudi druge družbeno politične organizacije ne more delati ravno zado. voljivo. Na konferenci evidentiranje ni izostalo. Za odbornike "kandidate so bili predlagani: Stanko Janškovec, Lojze Vodopivec in Franc Vidmar. Inž. Niko Rihtar je zastopal ObO SZDL.

Občinska skupščina proti koncu meseca

Odborniki novomeške občinske skupščine se bodo spet sestali proti koncu tega meseca in razpravljali o problematiki strokovnih kadrov v občini, o osnutku odloka o davkih in prispevkih občanov, o davčni politiki in rajonizaciji ter sprejeti odloka o javnem redu in ureditvi prometa na področju občine.

V pripravah na to sejo je bilo v soboto v Novem mestu širše posvetovanje o osnutku odloka o davkih in o rajonizaciji. Razpravljali so tudi o spremembah politike do obrtništvu. O vseh odlokih bodo razpravljali še volilci na zborih januarja in februarja, ustrezni sveti in občinska skupščina.

Sprememba v novomeški lokalni trgovski mreži

Že leta 1961 je bivša Okrajna trgovinska zbornica v Novem mestu s sodelovanjem občine izdelala program reorganizacije in razvoja trgovske mreže na območju mesta in občine.

Tako je v smernicah perspektivnega razvoja bilo predvideno in sprejeto, da se prodajalna »OPREMA« v sestavu trgovskega podjetja »DOLJENKA« izseli iz lokala na Glavnem trgu št. 3, v njem pa zatem Trgovsko podjetje »STANDARD« ustanovi svojo poslovno enoto.

Za prodajalno »OPREMA« pa so omenjene smernice perspektivnega razvoja trgovske mreže določale njeno preselitev v lokal prodajalne »POTROŠNIKA« na Kidričevem trgu št. 1 potem, ko bi se ta adaptiral tako, da bi ustrezal za stroko, katere predmet poslovanja ima prodajalna »OPREMA«.

Preureditev lokala in skladišč na omenjeni lokaciji pa ni bilo iz objektivnih razlogov mogoče izvesti do danes. Začasni lokal prodajalne »OPREMA« je bil po izselitvi iz lokala na Glavnem trgu št. 3 začasno v zelo neprimernem in majhnem lokalu do 31. 12. 1964 v hiši Sokolska ulica 4. Lastnik hiše pa je lokal odpovedal in je bilo nujno potrebno preseliti prodajalno »OPREMA« v lokal, ki je bil za njo predviden že leta 1961, t. j. v lokal prodajalne »POTROŠNIKA« na Kidričevem trgu 1, istočasno pa ukiniti prodajalno »POTROŠNJO«.

Lokal na Kidričevem trgu 1 bo v doglednem času, skupno z lokalom v sosednji hiši adaptiran tako, da bo ustrezal za sodobno urejeno prodajalno »OPREMA« in njena skladišča.

Že leta 1961 — 6b izvajanju reorganizacije — je bilo ugotovljeno, da so v bližini prodajalne »POTROŠNIKA« prodajalne, ki imajo isti predmet poslovanja in tudi zadostne kapacitete, ki morejo nadomestiti usluge ukinjene prodajalne »POTROŠNIKA« in katere bodo potrošnikom, ki so gravirali na ukinjeno prodajalno, dostavljale mesečne nakupe na dom. Tako ukinitve te prodajalne ne bo prizadela potrošnikov.

DOLENJSKI MUZEJ v Novem mestu

razpisuje delovni mesti

HIŠNIKA

Za to delovno mesto se zahteva opravljanje vseh hišniških poslov in kurjenje centralne kurjave. Prednost imajo prosilci, ki so večji predvsem ključavničarskih in električarskih del ter sposobni opravljati tudi manjša hišna popravila.

SNAŽILKE

Zaželjeno je, da obe razpisani mesti zasede zakoniti par. Plača po pravilniku. Nastop službe takoj. Pismene prijave sprejema uprava Dolenjskega muzeja do 31. I. 1965 v Novem mestu, Muzejska ul. 7.

Za zbor delovnih skupnosti je evidentiranih 14 kandidatov

Volilne priprave za volitve odbornikov in poslancev iz vrst proizvajalcev v delovnih organizacijah so v novomeški občini že stekle. Pretekli teden so se pogovarjali o tem na sektorskih posvetih, ki jih je sklical občinski sindikalni svet v Novem mestu, Bršljinu, v Sentjerneju, v Dol. Toplicah, v Straži in v Žužemberku.

Volilna komisija pri Občinskem odboru Socialistične

zveze je prejela doslej 14 predlogov za evidentiranje kandidatov za odbornike v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine. V tem zboru je izpraznjenih 22 odborniških mest. V razgovoru o tem, kako evidentiranje poteka in o tem, koga evidentirati za kandidata so ugotovili, da je bilo dozdaj predlaganih vse premalo neposrednih proizvajalcev, pa tudi premalo mladine in žena. Prav bi bilo, ko bi vsaj v delovnih organizacijah, kjer so žene med zaposlenimi v večini, izbrali kandidate med njimi, ne pa med peščico moških, kot je bilo v navadi doslej.

Predsedniki sindikalnih podružnic so na posvetih predlagali, naj bi se pred volitvami dosedanj poslanci obiskali svoje volivce. Krajevne organizacije Socialistične zveze naj bi sklicale zbere občanov, na katerih bi se v prisotnosti poslancev pogovorili o perečih gospodarskih in drugih vprašanjih dotičnih območij.

Društvo kmetijske tehnike v Novem mestu

Občinsko društvo kmetijskih strojnikov v Novem mestu je konec leta 1964 ob prisotnosti mladih traktoristov, tehnikov in inženirjev ter zastopnikov okrajnega odbora LT, republike in občine sprejelo vrsto sklepov za poživitev dela in za nadaljnjo tehnično rast v kmetijstvu na Dolenjskem. Tako bo novo društvo skrbelo za seminarje, predavanja za člane, za demonstracije z novimi stroji, da bi tudi med mladino vzbudilo zanimanje in jo skušalo privabiti v kmetijsko tehniko. Prav tako bo društvo sodelovalo na zletu LT v počastitev 600-letnice Novega mesta. Sedaj bo na programu tudi tukmovanje traktoristov.

Društvo inženirjev in tehnikov je predlagalo, da se v celoti vključi v društvo kmetijske tehnike. To je zanimiv predlog, ki bi ga kazalo posnemati tudi pri strojnikih, kemikih in drugih. Tako bi v takih organizacijah res našli svoje

Evidentiranje kandidatov v polnem razmahu

Zdaj, ko so začele tudi sindikalne podružnice v delovnih organizacijah načrtno predlagati kandidate za občinske odbornike in republiške poslance, dobiva volilna komisija pri ObO SZDL v Novem mestu vsak dan nove predloge. Začelo se je obdobje širokega evidentiranja. V delovnih organizacijah opravljajo to nalogo dovolj uspešno sindikati, ostalo območje pa zajemajo organizacije SZDL. Zal je doslej med kandidati zelo malo žensk in mladine. Menimo, da to ne ustreza resnični aktivnosti žensk v naših organizacijah, saj jih je čedalje več, ki uspešno sodelujejo v vseh panogah gospodarstva, družbenih služb in

uprave. Vendar ni še nič zamujseno; treba bo le nekoliko bolj temeljito pogledati v vrste delovnih proizvajalk in mladincev ter tudi tam predlagati ustrezne kandidate.

V zadnjem času je občinska volilna komisija v Novem mestu evidentirala naslednje kandidate:

ZA REPUBLIKO SKUPŠČINO:

1. Milan Blatnik, Kovinar, Novo mesto;
2. Jože Padovan, Narodna banka, Novo mesto;
3. dr. Albin Pečavar, upravnik Zdravstvenega doma v Metliki;
4. inž. Jože Kruljac, Gozdno gospodarstvo Novo mesto;
5. prof. Ema Musar, Medobčinski zavod za prosvetno pedagoško službo, Novo mesto;
6. dr. Erna Primožič, Splošna bolnica Novo mesto;
7. Miloš Jakovec, novinar Dolenjskega lista, Novo mesto;
8. inž. Marko Bule, predsednik Okrajne skupščine Ljubljana;
9. Miran Simič, Novoteks, Novo mesto;
10. Jože Udovič, Novoteks, Novo mesto;
11. Zvone Sušteršič, uslužbenec Komunalnega zavoda za soc. zavarovanje Novo mesto;
12. Anton Plut, profesor Osnovne šole v Sentjerneju;
13. Jože Starič, tehnik KZ Novo mesto, obrat Sentjerneju.

ZA ZBOR DELOVNIH ORGANIZACIJ IN OBČINSKI ZBOR:

1. Lojze Hrastar, tekstilni tehnik, Novoteks, Novo mesto;
2. Janez Novak, tekstilni tehnik, Novoteks, Novo mesto;
3. Franc Les, delavec, kmetijski obrat Trška gora;
4. Jože Zura, delavec, kmetijski obrat Trška gora;
5. Robert Dular, delavec v Opekar- ni Zalog;
6. Viktor Staniša, delavec v Opekar- ni Zalog;
7. Anton Čopič, delavec SGP Pionir, Novo mesto;
8. Alojz Legiša, uslužbenec Sekcije za vlek, Novo mesto;
9. Miloš Matko, tehnik, Vodovod, Novo mesto;
10. Milan Pergar, delavec Komunalnega zavoda, Novo mesto;
11. Bogo Komelj,

uslužbenec, Studijska knjižnica, Novo mesto; 12. Ivan Kasesnik, uslužbenec Medobčinskega zavoda za prosvetno pedagoško službo, Novo mesto; 13. Janez Požak, tehnik v ELI, Novo mesto; 14. Franc Kranjc, delavec v Kovinarju, Novo mesto; 15. Leopold Matoh, uslužbenec Vodovoda, Novo mesto.

OTOČEC SPRAŠUJE: kako je s potujočim kinom?

Ker drugega družbenega življenja ni, nam kino v teh zimskih dnevih mnogo pomeni. Lani nas je potujoči kino večkrat obiskal. Prodajalka vijolice, Jazz, ljubezen in pesem, Tonka in drugi filmi so nas navdušili: filme smo radi obiskovali. Upamo, da bo kino Krka spet uvedlo potujoči kino — tudi v Otočcu.

Zelo bi nas tudi veselilo, če bi bile kino predstave v mestu ob 15. uri. Le teh se lahko udeležimo tudi mi iz Otočca, ker za poznejše predstave nimamo avtobusnih zvez. M. GREGORIČ

S Kompasom po Sredozemlju

Pod tem naslovom je TD v Dol. Toplicah priredilo 14. januarja predavanje v mali dvorani prosvetnega doma. Na diapozitivih smo videli Grčijo in Egipt in njune znamenitosti. Poslušalci so se seznanili z življenjem faraonov in z raznim zanimivostmi. Takih predavanj si še želimo.

Letos tri premiere

Prosvetno društvo Dušan Jereb bo imelo svoj občni zbor v soboto, 23. januarja, ob 19. uri v garderobi Doma kulture. Pogovarjali se bodo tudi o letošnjem programu, ko naj bi v počastitev šeststoletnice mesta dali kar tri premiere: eno dramo, eno komedijo in eno ljudsko igro. 12. februarja bodo v okviru Prešernovega tedna ponovili »Samorastnike«.

Novomeška kronika

■ STANOVANJA ZA TRIZISCE na Mestnih njiavah je prevzel in bo prodal z razpisom Zavod za izgradnjo in urejanje naselij Novo mesto. Informativna cena stanovanja je 8 milijonov za trosobno, 6 milijonov za dvosobno in 4 milijone za enosobno. Za nakup stanovanj je med podjetji in ustanovami veliko zanimanje, nekateri so rezervirali kar po deset stanovanj, pa tudi posamezniki so si zagotovili stanovanja na Mestnih njiavah. 24 stanovanjski stolpčiči bodo imeli centralno kurjavo.

■ VOPRAŠEVANJE PO VITAMINIH je te dni v poslovalnici Sadju in zelenjavi na Glavnem trgu čedalje večje. Največ prodajo pomaranč, banan, limon in jabolki, stalno pa imajo na zalogi tudi gra-

pofruit, mandarine in zelenjavo: kartoflo, solato, sveže zelje in drugo. Če zmanjka banan, je pač treba počakati dan ali dva, da dozore v Ljubljani, ker zelenih ne smejo prodajati.

■ ZOPRN MRAZ, ki vam morda silil v stanovanje skozi slabo zatesnjena okna ali vrata, zlahka odpravite, če boete robovo okno in vrat prelepili s »Termobandona«. Poseben lepilni trak lahko kupite v prodajalni USNJE na Glavnem trgu. Štiri metre traku v kolotu stane 300 dinarjev, če pa vzamete enako dolg, nekoliko širši trak, pa stane 420 dinarjev. »Termobanda« lahko uporabite tudi za tesnjenje vrat pra avtomobilu in kot podlogo pri raznih predmetih, ki jih postavljate na mizo, pa z ostrimi robovi pušajo raze v furnirju ali bleščeči površini pohištva.

■ TIK PRED ODCEPOM ceste v naselje Nad milni je nastala velika luža, globoka 30 centimetrov. Skozi to lužo (ali okoli nje) se vsak dan prebija v mesto in domov 150 družin. Nekaj samokolnic gromozna in pot bo spet varna!

■ GIBANJE PREBIVALSTVA: — rodili sta: Maja Milinarič z Nad milni 19 — Kajetana, Lojzka Potrč z Nad milni — 19 — Andrejo. — Poročila sta se: Franc Koren, uslužbenec iz Vrhovca ulice, in Marija Dular, kuharica iz Rogerče vasi. — Smrti ta teden v mestu ni bilo.

Obvestilo Dolenjske galerije

Uprava Dolenjske galerije obvešča šole, ustanove in javnost, da so galerijske zbirke za obiske zaprte, dokler ne bodo spravljene v pogon ogrevalne naprave. Zakasnitev dokončne usposobitve teh naprav je povzročilo to, ker nekateri deli teh naprav še niso mogli biti montirani.

Po Krasu od Triglava do Peloponeza

Pod tem naslovom organizira Turistično društvo iz Novega mesta in Jamarski klub Vinko Paderšič-Batreja predavanje z barvnimi diapozitivi v soboto, 23. januarja, ob 17. uri v sindikalnem domu. Predaval bo dr. Ivan Gams, predsednik društva za raziskovanje Jam Slovenije. Novomeščane in okoličane vabimo, da se zanimivega predavanja udeležijo v kar največjem številu.

Vabilo prebivalcem Kandije

V torek, 26. januarja, bo ob 19. uri v prostoru družbenih organizacij (v Kristanovi ulici, pod otroškim vrtcem) — LETNA KONFERENCA — krajevne organizacije SZDL Kandija. Vse člane organizacije vabi na zbor ODBOR KO SZDL

JUGOSLAVIJA
SPENT 1965

SPLOšno MNENJE:

JUGOSLOVANI SE BODO S ŠVEDI BORILI ZA BRONASTE MEDALJE

Ljubljana, sredi januarja. Samo še trije meseci nas ločijo od največje športne prireditve v letošnjem letu v Jugoslaviji — od 28. svetovnega prvenstva v namiznem tenisu, ki bo od 15. do 25. aprila v Ljubljani.

Tu v Ljubljani postajajo priprave vedno bolj mirljne. Vsi hitijo, da bi pravočasno pripravili vse potrebno, ker želijo, da se prvenstva tako nastopajoči kot gostje ne bi spominjali samo zaradi rezultatov, tega ali onega presenečenja za zeleno mizo, ampak tudi zaradi dobre organizacije.

Organizacijski komite SPENT, ki mu predseduje Mitja Ribičič, dela s polno paro. Enako tudi posamezne komisije — tehnična, sodniška, za propagando, press služba, promet itd. — ne držijo križem rok. Seje, sestanki in posveti so vsak teden. Prostori SPENT na Celovški cesti — poleg bodoče dvorane SPENT, so vsak dan polni. To pa ni nič čudnega, saj v okviru organizacijskega komiteja dela nič manj kot 17 komisij.

Hitro rastoča množična zgradba — v glavnem protivod mario-borske »METALNE« — nas takoj opozori, da je SPENT že zelo blizu, Marsikdo, ki je videl načrte ali vsaj maketo velikanke — bodoče športne dvorane v tivoljskem športnem parku, je v začetku zmaljavil za glavo. Kdo bo uspel v tako kratkem času opravi- tati tako veliko delo?

»Najvidno se tako zgradba gradi več let, sedaj pa se vse hoče napraviti kar čez noč! Ne, nič ne bo, iz te moke, SPENT bodo moral odločiti, ali so za mesec ali dva preložit,« so nekateri mnenja.

Organizacijski komite pa ni mislil tako. Pripravil je vse potrebno za gradbeni podvig. Zakaj bi rekorde postavljali le športniki? Zakaj jih ne bi sedaj posnemali še graditelji? In začelo se je. Dvorana raste kot goba po dežju in lahko rečemo, da se ni bati, da ne bi bila dokončana do predvidenega roka. SPENT ne bo treba odpovedati, ni prلاغati!

Se več. Graditelji, ki jim pomagajo inženirske enote JLA, so doslej presegli vsa pričakovanja. V dvorani, ki je že v celoti pod streho, ponudi in podnevi slišiš udarce kladiv in sikanje varilnih aparatov. Delo teče, čeprav smo sredi zime, brez zastojev. V decembru so graditelji dosegli plan celo 10 dni pred rokom! To daje upanje, da lahko pričakujemo gradbeni podvig — pravi rekord v tovrstnih gradnjah. Velikanka bo lahko sprejela 12.000 gledalcev (Gospodarsko razstavišče — ob največji gneči 5000-6000!), zato uspeh gradilcev ne smemo podcenjevati. 106 m dolga dvorana in 70 m široka z velikimi tribunami — samo v nekaj mesecih — pač ni šala!

Kaj smemo Jugoslovani pričakovati od SPENT?

Ko je zvedel, da je Jugoslavija oz. Ljubljana prevzela organizacijo 28. svetovnega prvenstva v namiznem tenisu, se je marsikdo spraševal, kaj smemo Jugoslovani pričakovati od te prireditve. Za poznavalca položaja v jugoslovanskem namiznem tenisu odgovor ne bo težak. Jugoslavija je namreč že vrsto let predvsem v moški konkurenci med vodilnimi državami na svetu! Naši so osvajali celo naslove svetovnih prvakov! Zadnja leta je sicer azijski namizni tenis napravil pravo revolucijo in prevzel vodilno besedo, toda vseeno — še vedno smo med najboljšimi na svetu.

Stročkovnjaki, tuji in domači, so si edini v tem, da bo naša reprezentanca, če bo solidno pripravljena, poleg švedske — sedanjih evropskih prvakov — najresnejši kandidat za bronaste medalje. Tretje mesto med ekipami bi bila velika oddolžitev organizatorjem. Višje ne moremo »leteti«, ker vemo, da so Kitajci in Japonci še precej pred Evropejci in vsi ostali.

Dolar in Harangozo sta bila svetovna prvaka!

Marsikdo, ki se še dalj časa zanima za igro z belo celuloidno žogico, se bo spomnil, da je zgodovina jugoslovanskega namiznega tenisa zelo bogata — polna pomembnih uspehov v evropskem in celo svetovnem merilu. Kdo se ne bi spominjal uspeha dvojice Dolinar — Harangozo na svetovnem prvenstvu v Londonu 1954. leta? Pa še osvajačena tretjega mesta pri moških ekipah na svetovnem prvenstvu na Dunaju — 1951. leta? In uspeha na enakem prvenstvu 1939. leta v Kairu (drugo mesto po porazu v finalu s Češkoslovaško), na katerem je tedaj 18-letni Zarko Dolinar med posamezniki delil 3.—4. mesto?

(Nadaljevanje sledi)

Taborniki nočejo biti več zapostavljeni

Od občinske skupščine pričakujejo letos izdatnejšo pomoč za nakup opreme in šotorov — Kaj je z okrajno taborniško zvezo v Celju?

Na nedavnem občnem zboru so taborniki iz Brežic sklenili, da se bodo ta mesec sestali in pogovorili o dejavnosti v 1965. letu. Delo tabornikov je vsako leto zelo pestro, lanski obračun za leto je nekoliko slabši od prejšnjih. Zato je več vzrokov. Organizacija je v tem času izgubila prostor za sestajanje, pa tudi finančna sredstva ji niso zadostovala za razmah širše dejavnosti.

Taborniki so se zaradi tega organizacijsko učvrstili in ustanovili samostojno občinsko zvezo. Upajo, da bodo zdaj lažje prišli do potrebne denarne pomoči in do prostorov, v katerih se bodo sestajali in seznanjali z delom in nalogami v tej sezoni. Občinska zveza tabornikov bo skušala nabirati več sodelovanj z ZMS in drugimi organizacijami. Vključevala bo predvsem vajeniško in kmečko mladino.

Trenutno je vključenih v taborniških vrstah 147 mladincev. To je mnogo pre malo, če upoštevamo, da je vseh članov ZMS nekaj nad 1400.

Tudi s sestanki na prostem se taborniki v prihodnje ne bodo več zadovoljili. Računajo, da bo-

do dobili ustrezne prostore v Prosvetnem domu v Brežicah oz. da si bodo z dotacijo občinske skupščine zgradili taborniško hišo. To so že imeli, a je zdaj podrt in jo bo treba postaviti na novo. Predračun zanjo znaša okoli milijon dinarjev.

Za letošnje taborenje potrebujejo taborniki tudi nove šotore, kajti sedanjih ni več mogoče uporabljati. Lani so jih za silo še pokrpal, vendar prepuščajo vodo in so primerni samo še za lepe sončne dneve. Razen tega nameravajo taborniki kupiti tudi 30 postelj z žimnicami. Za vse to pa bo potrebno precej denarja. Organizacija bo skušala zbrati nekaj sredstev tudi na zabavnih prireditvah, ki je napovedana za 6. februar. To bo taborniški ples v Narodnem domu, na katerega vabijo vse občane, predvsem pa svoje članstvo.

V poletnih mesecih so člani taborniškega odreda »Matije Gubca« iz Brežic lani že petje zapovrstvo imeli samostojni tabor v Bohinju. V I. izmeni je bilo 31 članov, v II. pa jih je bilo 30. Nekaj tabornikov je bilo tudi iz Dobove in Sevnice. Taborniki iz Cerklja se niso odzvali vabilu, verjetno zaradi tega, ker so bili stroški za kmečko mladino previsoki. V prihodnje bodo to drugače uredili. Kmečki mladinci bodo prispevali živila, kar bo zanje mnogo lažje.

Brežičani si obetajo precej novih članov med delavsko mladino. V razgovoru z njo so dobili precej priprtih odgovorov in v podjetjih še ustanovljajo klube tabornikov. Povezava z mladino na vase, v kolah in delovnih organizacijah bo po ustanovitvi občinske zveze tabornikov mnogo lažja.

Taborniški organizaciji v Brežicah bi bila dobrodošla večja po-

moč okrajne zveze. Lani je skorajda ni bilo in zaradi tega se taborniki v Brežicah čutilo zapostavljeni. Noben predstavnik iz Celja se ves čas ni odzval niti na pismeno niti na ustno vabilo, da bi se v Brežicah seznanil z delom in težavami odreda. Taborniška organizacija razvija pomembne oblike dela z mladino in zaradi tega zasluži več podpore tudi od občinske skupščine. Ubada se s številnimi materialnimi problemi, ki jih sama ne more rešiti.

ISKRA in BELT neporažena

V nadaljevanju drugih delavskih športnih iger v Črnomlju so se že pričele ostre borbe za najboljša mesta. Tekmovanje bo zaključeno do 18. februarja, ko bo občinski praznik. Do zdaj je zman le en zmagovalci: v ženski kroglaški konkurenci vodi ekipa so zmagale tekmovalke Iskre. V moški konkurenci vodi kolo pred koncem ekipa Občine pred Rudnikom III., Iskro in Komunalo. V streljanju z zračno puško vodi Pavlin pred Fabjanom in Mirtičem (vsi Elektro), pri ženskih pa Plutova pred Črnico (obe Iskra). Med ekipami je zdaj v vodstvu Elektro* (737 krogov) pred Iskro, in Elektro II. V šahu so se zadnja srečanja končala takole: Iskra I.: Elektro I. 4:4, Iskra II.: Elektro I. 5:3, 5., Občina I.: Iskra II. 4:0, Občina II.: Iskra II. 3:2, Občina III.: Iskra I. 3:2, Občina I.: Elektro 3:2, Občina II.: Elektro 2:3. Dva kolo pred koncem vodi Belt v odbojki, ki je med najrazburjivejšimi panogami je Iskra razenigala Občino s 3:1 in Elektro s 3:0 in vodi pred Beltom, ki je tudi neporažen. M. K.

Brežiški športni teden

Namizni tenis: zaključeno je neuradno občinsko prvenstvo. Med 14 tekmovalci je zmagal Simič, ki je v odličnem srečanju premagal Kromsčeka. Presenetila sta Smajgel in Brožnik, ki sta zasedla 3. in 4. mesto. Tem štirim sledijo Vahčić, Suša, Merslav, Bric, Vidmar, Setine, Kostanjek, Deržič, Dolenc in Hrbar. Tekmovanje je bilo organizirano na pobudo ObZTK Brežice z namenom, da pritegne čimveč mladih igralcev v novo ustanovljeno sekcijo pri Partizanu. Največje težave povzročila pomanjkanje prostorov za vadbo. V februarju bo organizirano še občinsko prvenstvo pionirjev ter članov v dvojicah. Prijave za vse interese sprejema Peter Simič.

Košarka: košarkarska sekcija je do zdaj le životarila, ker ni imela ne igrišča in ne rekvizitov. Letos je ObZTK omogočila tudi tej panogi uspešno delo. Nabavila so nove koše, konstrukcije pa dela s Kovinarstva v Dobovi. Košarkarji se pripravljajo pod vodstvom Pavleta Bajde. Vodstvo kluba vabi mladino, naj se vključi v sekcijo in prične redno vaditi.

Rokomet: ObZTK pripravila občinen plan prijateljskih srečanj

z ekipami sosednje Hrvatske, da bi ekipi rokometne sekcije čim bolj izkoristili prosti čas pred začetkom spomladanskega prvenstva. Trenerja Drago Ples in Darko Setine sta z doseženo udeležbo in uspehom treniranja prav zadovoljna. ObZTK je ustanovila 3-letno rokometno šolo za mladince, ki jo vodi Setine, obiskuje pa jo okrog 30 rokometišev — začetnikov. Oskar Gerjevič

V nedeljo si oglejte smučarske skoke na Mirni

V nedeljo, 24. januarja, ob 14.30 prireja smučarska sekcija TVD Partizan z Mirne na Dolenskem medobčinsko tekmovanje v smučarskih skokih na 40-metrski skakalnici. Pomerili se bodo pionirji, mladinci in člani. Prireditelj so s prispevki omogočila podjetja: Tovarna šivalnih strojev na Mirni, Destilacija alkoholnih pijač Dana na Mirni in Industrijski obrat Pohorje z Doba. — Obiščite Mirno, ki je zlasti pod snežno odejo tako lep kraj, da se boste še in še vračali k nam!

Šport minulega tedna v Kočevju

17. januarja je bilo v Kočevju košarkarsko srečanje mladincev in mladink TVD Partizan — Jelica iz Ljubljane in ustreznih ekip TVD Partizan Kočevje. Mladinke iz Jelice so premagale kočevske mladinke s 23:3 (9:1). Igra je bila nemakna in nezanimiva. Domačinke so premalo resno igrale, poznalo pa se je tudi to, da niso dobro trenirale. Bolj izenačena je bila tekma mladincev, kjer so gostje zmagali s 43:39 (18:14). Domači so slabo igrali na koš od daleč, pa tudi osebnih napak je bilo preveč. Več resnosti tudi njim ne bi škodilo!

Po jesenskem tekmovanju so začeli nogometaši NK Kočevje to dni trenirati v telovadnici doma. Kaže, da vodstvo kluba nima pravega programa za pripravljanje igralcev, ker telovadnica ne more biti prostor za razvedrilo igranje sezonskih športnih panog, za kar so potrebni stadioni! V telovadnici so na voljo vsi pripomočki za dopolnilno vadbo in neomejeni meri ni tega bi se morali bolj posluževati.

Razveseljiva je oddolžitev klubskega odbora, ki namerava pričeti s pionirsko nogometno šolo. Oddolžitev je vsakogar lepa spodbuda za nogomet, ker se bo moštvo lahko je tako pomladilo in športno vzgojilo. A. A.

Svetovna prvaka v moških dvojicah V. Harangozo in Zarko Dolinar sprejemata pokal IRAN CUP

Akutni bronhitis

V zimskem času, pa tudi takrat, ko nas najde prepih ali pa slabo vreme, govorimo, da smo staknili bronhitis. Akutni bronhitis je bolezen bronhov, to je cevi za dihanje, po katerih se izmenjava zrak. Te cevi so, kot vsi notranji organi, opete s sluznico. Akutni bronhitis je vnetje te sluznice, ki zateče, se pokrije čez mero s sluzjo in včasih tudi rani. Za nastanek te bolezni, posebno za pogostne ponovitve, je zelo važna osebna nagnjenost k tej bolezni. Torej ni vsak človek enako dovzeten zanjo.

Bolnik, ki je obolel za akutnim bronhitisom, čuti praskanje v grlu zaradi vnetja v grlu, potem bolečine pod prsnico, ker se je vnel sapnik, glavobol, utrujenost in draženje na suh kašelj. Kašlja je vedno več, ta pozneje preide v moker kašelj. Bolnik izkašlja sluz. Pozneje je izpljunek lahko gnojen. Ves potek bolezni spremlja vročina. Pri starejših ljudeh, pri srčnih bolnikih, pa tudi pri slabotnih osebah se lahko pozneje razvije iz te bolezni pljučnica.

Če smo zboleli za akutnim bronhitisom, potem moramo v posteljo ali pa ostanemo vsaj doma dobro oblečeni v topli sobi. Piti moramo vroč čaj ali vročo limonado. Od zdravljenja zadošča acisal. Bolnik se mora naučiti izkašljevati in izpljuniti odvečo sluz.

Dr. B. O.

O nekaterih problemih kočevske atletike

Z novim letom je atletska sekcija kočevskega Partizana izgubila še mladega srodnjeprogaja Oštro, ki je po zgledu mnogih

drugih pristopil k Ljubljani. Kočevje tako še nekaj let izgublja svoje atlete in človek se sprašuje, kje so vzroki za to. Nekateri pristopijo k drugim klubom, drugi pa sploh prenehajo s atletiko. Pred leti je bila kočevska atletika zelo močna. Čihal, Tokkar, Pucelj in drugi so prestopili v ljubljanske klube, ker so v Ljubljani študirali. To je bilo razumljivo, lani pa je k Ljubljani pristopil Možina, ki je bil za Vivodom najboljši slovenski skakalec v soku v višino. Možina živi in je zaposlen v Kočevju! Kje so vzroki za to na videz nenavadne oddolžitve?

Značilen je komentar onega izmed njih: »Dovolj mi je onega tekmovanja na leto, nisem še upokojen!« Na žalost je ta izjava utemeljena. Kočevski Partizan nastopi le na Dolenskem prvenstvu in morda na kakem internem mitingu. Oboje je na precej nižji kvalitetni stopnji. Prav tako verjetno tudi doner ni največja ovira vsaj odbojkarji, košarkarji in drugi redno tekmujejo. Dejstvo je tudi, da kočevski atleti že dve sezoni niso imeli trenerja. Prof. Bižal je namreč prevzel odbojkarje. Trenerja so dobili spet letoš-

njo zimo: upajmo, da ne samo začasno. In spet se poraja vprašanje: zakaj tekmovalci prestopajo v druge klube? O Možini je nekoliko izjavil: »Dovolj je izkušen in dober, da lahko sam trenira. Po tej logiki vrhunski športniki sploh ne bi potrebovali trenerja; vemo pa, da je ravno obratno. Tudi metalce kroglice Murovič, ki je imel velike možnosti za uspeh, je prenehel trenirati samo zato, ker ni imel trenerja.

Značilno je, da je v Kočevju mnogo mladih, nadarjenih atletov — kočevski osemletniki sta v atletiki med najboljšimi v Sloveniji —, vendar skoraj nihče od njih ne doseže nitišev, če ne prestopi v drug klub. Ali sploh kdo pomisli, kako je škoda, da mlade talente dobesedno mečemo proč, medtem ko jih drugi klubi iščejo?

Kdaj bodo funkcionarji kočevskega Partizana uvideli, da s takim načinom ni mogoče priti nikamor in se nehali čuditi, da tekmovalci prestopajo v druge klube? Dajmo fantom in dekletom vsaj priložnost tekmovali, saj je to najmanj, kar od kluba pričakujemo! J. MELJO

Smučarski teki in skoki v Sadržici

TVD Partizan iz Sadržice je 17. januarja pred približno 500 gledalci priredil v Sadržici tekmovanje v tekih in skokih. Sodelovali so: SK Enotnost iz Ljubljane, SK Logatec, TVD Partizan iz Kočevja, TVD Partizan iz Loškega potoka, TVD Partizan iz Ribnice in TVD Partizan iz Sadržice. Doseženi so bili naslednji rezultati:

TEKI: pionirke na 2000 m: 1. Tatjana Samsa (22,04) Sadržica, 2. Nada Mate (24,23) Ribnica; pionirji na 2000 m: 1. Franc Lovšin (14,58) Sadržica, 2. Zdenko Mikulčin (19,20) Ribnica; 3. Franc Lešnjak (19,41) Sadržica; mladince na 2000 m: 1. Erna Sedej (14,36) Ljubljana; 2. Anita Zonta (15,25) Ljubljana; mladinci na 4000 m: 1. Ernest Zamida (27,35) Ljubljana; 2. Janez Rotar (35,09) Ljubljana; članice na 4000 m: 1.

Marjana Grintar (31,44) Ljubljana; člani na 6000 m: 1. Pavel Jan (34,06) Ljubljana; 2. Franc Bartol (38,06) Loški potok; 3. Tone Šega (40,15) Loški potok.

SKOKI: pionirji na 25 metrski skakalnici: 1. Janez Šostrec (15,5 in 17 m) 184,6 točk, Logatec; 2. Janez Marc (15,5 in 16,5 m) 179,7 točk, Logatec; 3. Edo Marolt (15,5 in 15 m) 176,3 točke, Logatec; mladinci na 40 metrski skakalnici: 1. Dušan Bižal (21 in 21,5 m) 89,2 točki, Kočevje; 2. Anton Arko (17,5 in 16 m) 56,5 točk Sadržica; člani na 40 metrski skakalnici: 1. Oto Giacomelli (34,5 in 33 m) 205,8 točk, Ljubljana; 2. Janez Jurman (32 in 33 m) 193,3 točke, Ljubljana; 3. Andrej Nahtigal (31 in 31,5 metra) 189,5 točk, Ljubljana. Celotna prireditelj je zelo uspeša.

»KOLPA« na novi poti

Športna sekcija »Kolpa« iz Ostlinice je že v začetku leta pokazala, da je stopila na novo pot, ki vodi k afirmaciji osliniškega športa. Notranji spori in nesoglasja v sekciji, ki so privedli do odstopa predsednika in zastaja v delu, so urejena. Na pomoč jim je spet prišlo bivši predsednik in tako se sedaj ni bati nedelavnosti. Izobljajalo se je tudi finančno stanje, ker jim je SZDL Ostlinica dala 20.000 din dotacije. Denar je prišel ravno ob pravem času. Veliki želji osliniških športnikov sta še vedno igrišče in mliza za namizni tenis.

Prvi so letos začeli s tekmovalni namiznoteniški igralci. Na slovenskem prvenstvu se jim je poznalo, da niso trenirali, v dvoboju z domom TSS v Ljubljani pa so bili povsem enakovredni. Le za las jim je ušla zmaga, potem ko so Kvaternik, Mozetič in Mate izgubili s 5:4. Škoda je, da je slednji izgubil dve že skoraj dobljeni igri Ostlinčani so postali tako enakovredni tekmeec DTSS, ki jih je lani izločil iz Jugokupa. Oboji želijo, da bi se večkrat srečali.

Da se je stanje izboljšalo, pove še en podatek: »Kolpa« je organizirala v Ostlinici tudi silvestrovanje, ki so se ga razen članov udeležili tudi drugi. Pri tem so

jim pomagali zlasti šola, gostilničar Kvaternik in drugi. 31. januarja bodo osliniški športniki pregledali delo v prejšnji sezoni. Ob praznovanju petletnice obstoja bodo sprejeli nove naloge. Občnega zbora se bodo udeležili tudi predstavniki krajevnih in drugih organizacij in društev. J. OZURA

Konferenca strelcev ELEKTRO Črnomelj

V prostorih Elektro Ljubljana okolica — Črnomelj je imela prejšnji teden strelška družina Elektro tedensko konferenco. Iz poročila podpredsednika družine Zvoneta Planinca je razvidno, da se s strelstvom ukvarja 61 odst. vseh zaposlenih. V letu 1964 so zelo uspešno nastopali na vseh občinskih tekmovaljih. Predsednik ObZTK Črnomelj Franc Moljk jih je pohvalil in jim izročil zlato plaketo strelca za najboljšo strelško družino v občini. Letos bo delo vodil nov odbor, v katerem so Valentin Mirtič, Zvone Planinc, Danilo Pavlin, Slavko Smrčkar in Mojmir Millč. Zanimivo je, da so v to družino vključeni tudi strelci iz drugih podjetij. Na konferenci so sprejeli občinen načrt dela za letošnje leto. M.K.

Franc Babič: resen kandidat za prvo mesto!

V članku »Kdo bo športnik Dolenske?«, ki je bil objavljen v našem listu 30. decembra 1964, je bil omenjen tudi Franc Babič. Zanj smo napisali, da je dosegel lepe uspehe, vendar da ni bil tako uspešen kot 1962. leta. AMD iz Krškega pa nam je medtem sporočilo, da je Babič — razen tega, da je bil državni prvak v spidveju za 1964. leto — prav lani dosegel svoje najlepše uspehe! Torej: Babič je eden najresnejših kandidatov za najboljšega športnika!

Vabimo naše bralce in vse tiste, ki so dobili ankete še posebej, da sodelujejo v tej anketi in nam pomagajo, da bomo kar najobjektivneje izbrali najboljšega športnika Dolenske. Ne pozabite: ankete morajo biti v našem uredništvu najpozneje do 1. februarja!

ŠAH Prvenstvo v Mirni peči

V osmem razredu mirnopoške osemletke so dijaki organizirali šahovsko prvenstvo. Zmagal je Domitrovič pred Primcem, Avbarjem, Novšakom, Hrstarjem in Pustom.

Šahovski turnir v Sevnici

Šahovski klub Milan Majcen v Sevnici je razpisal šahovski turnir posameznikov za občinskega prvaka Sevnice, ki se bo začel v četrtak, 21. januarja, ob 17. uri četrtak, 21. januarja, ob 17. uri v klubskem prostoru Partizana. Zmagovalci bodo dobili četrto kategorijo. Vsi šahisti — vabljeni!

Šahovski klub v Ribnici

17. januarja je bil na občnem zboru Občinske zveze za telesno kulturo v Ribnici ustanovljen šahovski klub. Za predsednika kluba je bil izvoljen prizadani dolgoletni šahist profesor Golja, za tajnika pa tovariš Gorše, ki je prav tako znan šahist.

Smučarski tečaji v ribniškem koncu

Občinska zveza za telesno kulturo želi vzbuditi veselje do smučanja pri mladini in vzgojiti čim več mladih smučarjev. Od 25. do 31. januarja letos prireja smučarske tečaje za šolske mladež v Loškem potoku in v Sadržici. 31. januarja bodo mladi tečajniki na tekmovalju pokazali, koliko so se naučili. Tekmovanje bo v sodelovanju s TVD Partizan Loški potok in TVD Partizan Sadržica organizirala občinska zveza za telesno vzgojo iz Ribnice.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 22. januarja — Viktor Sobota, 23. januarja — Rajko Nedelja, 24. januarja — Felician Ponedeljek, 25. januarja — Trpimir Torek, 26. januarja — Pavla Sroda, 27. januarja — Janez Cetrtek, 28. januarja — Drago

ZAHVALE

Podpisani Jože Knavs se v imenu ostalih prizadetih zahvaljujem za pomoč ob avtomobilski nesreči v Gorici vasi pri Ribnici 31. decembra 1964 in sicer tovarišu Zlobcu iz Gorice vasi, ki je prišel prvi in nas takoj reševal, nam nudil prvo pomoč, suho obleko in preskrbo. Dalje se zahvaljujem vsem, ki so prhiteli na pomoč, prinesli leste, svetilil in reševali. Toplo se zahvaljujem tudi tov. Marjanu Zajcu iz Kočevja, ki nas je po nesreči odpeljal domov.

Jože Knavs in družina, Livold 50 pri Krušju

Ob težki izgubi ljubega moža, očeta in starega očeta KARLA ZUPANČIČA iz Luče pri Dobriču, izrekamo toplo zahvalo dr. Pavlinu, zdravniku iz Trebnjega, ki mu je lajšal bolečine, častiti duhovščini, vsem, ki so počastili njegov spomin na mrtvaškem odru, darovalcem venov, tovarni AN-GORA, gasilskemu društvu občine in vsem sorodnikom, ki so v težkih trenutkih priskočili na pomoč in ga spremlili na zadnji poti. Zahvalni: žena, otroci in ostalo sorodstvo

ČESTITKE

Dragemu bratu Tonetu Prešernu iz Potovrha za njegov praznik ter

TELEVIZIJSKI SPORED

na kanalih 3, 5, 6, 11 s pretvorniki.

PITEK, 22. januarja:
18.10 Skrinjica, ki pripoveduje (Z), 18.35 TV obzornik (L), 18.45 TV tribuna (L), 19.15 Narodne pesni poje komorni zbor RTV Ljubljana (L), 19.45 TV akcija (L), 20.00 TV dnevnik (B), 20.30 Revijski film s Fredom Astairom (L) 22.00 Magnetofonski posnetek s tekmovalca v smučanju iz Kitzbühela (Z), 23.00 TV obzornik (L).

Na kanalu 9 — Sljeme
18.25 Informativna oddaja (Z), 18.45 TV tribuna (B), 19.45 Propagandna oddaja (Z), 20.30 Oddajni bobni — film (B), 23.00 Informativna oddaja (Z).

SOBOTA, 23. januarja:
17.40 Film za otroke (Z), 18.05 Pesem v svetu (B), 18.25 TV obzornik (L), 18.45 Ina in primček — mladinska igra (B), 19.30 Vsa ko sobota (L), 19.45 Cik-cak (L), 20.00 TV dnevnik (B), 20.30 Jazz scena (Z), 20.40 S kano — po svetu (L), 21.10 Medaljona — TV humoreska (B), 22.00 Magnetoskopski posnetek s tekmovalca v smučanju iz Kitzbühela (Z), 23.05 Dick Powell vam predstavlja — serijski film (L), 23.15 TV obzornik (L).

Na kanalu 9 — Sljeme
18.25 Informativna oddaja (Z), 19.30 TV pošta (Z), 19.45 Propagandna oddaja (Z), 20.40 Sprehod skozi čas (B), 23.05 Gospa Grindol — serijski film (Z), 23.35 Informativna oddaja (Z).

NEDELJA, 24. januarja:
9.00 Film za otroke (L), 9.30 Kmetijska oddaja (B), 10.25 Kitzbühel, tekmovalanje v slalomu — (EVRO) (do 14.30), 14.30 Praznik cvetja v San Remu (do 15.15), Sportno popoldne (EVRO), 18.00 Mladinski TV klub (L), 19.00 Svetnik — serijski film (L), 20.00 TV dnevnik (B), 20.45 »En dan v Aquas Termes« — zabavna glasbena oddaja italijanske televizije (L), 21.45 Poročila (L).

Na kanalu 9 — Sljeme
9.00 Godzini čuvaji (Z), 19.00 Svetnik — serijski film (B), 21.45 Večera, danes, jutri (Z).

PONEDELJEK, 25. januarja:
16.40 Ruščina na TV — 30. lekcija (L), 17.10 Govorimo angleško — 7. lekcija (L), 17.40 Francoski pri vas doma (B), 18.10 »Devet pisničev« — čiška risanka (Z), 18.25 TV obzornik (L), 18.45 Domača mrga bolnika — poljudnoznanstvena oddaja (L), 19.15 Tedenski športni pregled (B), 19.45 »Jubilej Sinsers« — oddaja črnskih duhovnih pesmi (L), 20.00 TV dnevnik (B), 20.30 Glasbeni kotiček: Plesni orkester radia Bratislava s pevčema Eyo Martinovo in Ivanom Stanislavom (L), 20.40 TV drama — Arnold Wesker: »Korenine« (B), 21.40 Naš teleobjektiv (L), 20.95 TV obzornik (L).

TOREK, 26. januarja:
21.45 Kosačka — Italija: Jugoslavija — prenos iz Milana — (EVRO).

SREDA, 27. januarja:
17.40 Tik-tak — pravljica za najmlajše (L), 17.55 Pionirski TV studio (L), 18.25 TV obzornik (L),

srečno vožnjo — Se na mnoga leta želi sestra Rozi in ostali domači

Ljubi Branki Skofci iz Crmošnjice za njen dvojni praznik iskrene želje za vse lepo, največ za zdravja vsi njeni

Pavletu Hrastarju iz Sol pri Karteljevu čestitajo za god in 80-letnico rojstva družini Kočjaž in Hrastar iz Bršlina.

PRODAJ OSEBNI AVTO LANCIA

generalno popravljeno, v dobrem stanju. Torška Henigman, Muzajska 5, Novo mesto.

PRODAJ MOTORNO KOLO BMW 250 ccm, v dobrem stanju. Naslov v upravi lista, 48/65.

31. JANUARJA 1965 BOM PRODAJAL KOSELINO, slamožrnico, gumni voza, vejalnik, moški stalni stroj Slinger in ves gospodarski inventar. Licitacija bo ob 9. uri pri Rafaelu Pavlinu, Stefan 1, Trebnje.

PRODAJ KOVINSKO kuhinjsko mizo s dvema stoloma. Naslov v upravi lista, 40/65.

PRODAJ VISECO OMARO in pomivalno mizo s ultrapasom. Telefon 21-496, Studijska knjižnica.

KUPIM KMECKO HISO v bližini Novega mesta za nekaj zemlje. Možnost zamenjave za gostino na prometnem kraju. Marolt, Podzemelj 16, Gradac v Beli krajini.

ODDAM OPREMLJENO SOBO za dve osebi. Naslov v upravi lista, 35/65.

ISCEM VEČJO SOBO brez oprave. Naslov v upravi lista, 35/65.

ODDAM SOBO. Naslov v upravi lista, 52/65.

SOBO IN HRANO dam ženski, ki bi dopolnila pazila otroka. Ivanka Murn, Adamičeva 9, Novo mesto (Grm).

V KOČEVJU KUPIM ali vzamem v najem lokal za mirno obrt. Ponudbe pošiljate na upravo lista pod »Gotovina«, 49/65.

SPREJMEM STAREJŠO ZENSKO za varstvo dveh otrok. Zglasite se v dopoldanskih urah na naslovu: Lekše, Ulica talcov, n. h., Novo mesto.

TAKOJ SPREJMEM gospodinsko pomočnico, v starosti od 15 let naprej. Stanko Korbar, Bled, Kajuhova — blok.

GOSTISICE »DRSKA« Novo mesto sprejme pošteno deklo za priučetv natakarice. Nastop službe takoj.

TAKOJ SPREJMEM vajeniko brivsko-frizerske obrti. Naslov v upravi lista, 37/65.

V AVGUSTU SE JE IZGUBILA v Novem mestu mala črnorjava peščka Pika. Nad očmi ima rjave pike. Kdor jo ima ali ve za njo, naj prosim takoj javi na naslov Pavla Svagelj, Kristanova 2, Novo mesto. Dam nagrado 5.000 dinarjev.

ZDRAVILISCE ROGASKA SLATINA — Desettisoč vaših sotrpilov, ki so kakor vi bolehal na želodcu, jetrih, žolcu in črevesju, so se pozdravili učinkovitim prirodnim zdravilom: rogaškim »Donata« vročom. Vprašajte zdravilnika! Zahtevajte »Donata« svoji trgovini, te pa ga dobe v Novem mestu pri Trgovskem podjetju »Standards« — telefon 21-129.

PRODAJ FIAT 1300, skoraj nov. Slapničar, Cegelnica, Novo mesto.

PO UGODNI CENI prodam šivalni stroj Pfaff (levo vrtilni), za vsa čevljarstva in tudi sedlarska dela) ter čevljarški stroj Adler (cilinder), oba zelo dobro ohranjena. Naslov: Ana Bajc, Gmajna 9, p. Raka pri Krškem.

KINO

BREZICE: 22. in 23. I. madžarski film »Lazni diplomati«, 24. in 25. I. italijanski barvni film »Korziški bratje«, 26. in 27. I. ameriški film »Razbito ogledalo«.

CRNOMELJ: 22. do 24. I. ameriški barvni film »Rio bravo«, 26. in 27. I. francoski barvni film »Trije mušketirji«.

DOL. TOPLICE: 23. in 24. I. ruski film »Zimska pravljica«.

KOČEVJE — JADRAN: 22. in 23. I. ameriški film »Ali ljubite Brahmsa?«, 24. in 25. I. jugoslovanski film »Marš na Drino«, 26. I. ameriški film »Drevo za obsejanje«, 28. in 27. I. ameriški film »Raztreseni profesori«.

KOSTANJEVICA: 24. I. ameriški barvni film »Oboroženi ropi«.

METLIKA: 23. in 24. I. zahodnonemški film »Skrivnosti Orienta« — II. del, 25. in 26. I. ameriški film »Bela divjina«, 27. in 28. I. italijanski film »Tisto je močnejše od menes«.

MOKRONOG: 23. in 24. I. italijanski film »Beli seljski«.

NOVO MESTO — KRKA: 22. do 25. I. ameriški barvni film »Najlepša na svetu«, 26. in 27. I. nemški film »Tolpa groze«.

RIBNIKA NA DOL: 23. in 24. I. poljski film »Moritice in gospodine«.

SEVNICA: 23. in 24. I. francoski film »Svetnik vodi igros«, 27. I. sovjetski film »Rdeča jadrna«.

SODRAŽICA: 23. in 24. I. ameriški film »Salomon iz Sabes«, 25. I. ameriški film »Med dobrimi ljudmi«, 23. in 24. I. angleški film »Vso dolgo pot«.

STRAZA: 23. in 24. I. ameriški film »Tarzanova borba«.

GIBANJE PRAVDA

Matični urad Novo mesto
V času od 11. I. do 18. I. je bilo rojenih 15 dečkov in 20 deklic.

Poročili so se: Franc Mogolič, zidar iz Ljubljane, in Ursula Nučić, delavka iz Velenja; Franc Turk, delavec iz Malega Oreha, in Jožefa Mavsar, bolniška strežnica iz Vel. Slatnika; Franc Judež, strojnik iz Vel. Oreha, in Marija Turk iz Malega Oreha; Anton Brkopec, kmet iz Gor. Težke vode, in Marija Kobe, delavka z Dolže; Jože Turk, poljedelec z Igljenika, in Terezija Kobe, poljedelka z Dolže; Martin Šafar, trgovski pomočnik iz Hrušice, in Slavka Vukšinič, delavka iz Gabej; Stanislav Rohli, krojač iz Podgore, in Leopoldina Galič, delavka iz Smihela; Albin Erjavc, mizar, in Marija Stampelj, poljedelka, oba iz Potovrha; Aleksander Jesih, gradbeni tehnik iz Mačkoveca, in Jožefa Vergot, uslužbenka iz Metlike.

Umrli so: Ana Trček, osebna upokojenka iz Primostka, 67 let; Dominik Picelj, invalidski upokojenec iz Metlike, 55 let; Alojzija Cesar, učiteljica iz Suhorja pri Prečni, 82 let.

IZ NOVOGOSTNE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Adala Mravunac iz Kohančca — Janka, Jožefa Novina iz Podturna — Jožico, Reška Kramar iz Gornje Straže — Matjaža, Marija Borsan iz Čadraž — Stanko, Jožefa Povše iz Goriške vasi — Tončka, Justina Marn iz Bistrice — Vincencija, Olga Kožuh iz Krškega — Ireno, Rozalija Krizan iz Zagorice — Andrejko, Reška Zupan iz Uršnih sel — Toneta, Antonija Lekše iz Grobelj — Francija, Anica Bukovec iz Radohe — Zdenko, Fani Lampe iz Dolnje Brezovice — Roberta, Franciška Kastrevc iz Velike Bučine vasi — Marjetko, Antonija Gorenc iz Koludarjev — Marijo, Marija Novak iz Lopate — Tončka, Ivanka Jakše iz Rakovnika — Zvonkico, Slavka Gazdova iz Gornjega Suhadola — Jožico, Lojzka Zgonc iz Stare vasi — Lojzko, Olga Plut iz Kote — Marka, Viktorija Vavpič iz Harinje vasi — Branka, Marija Strajnar iz Dolnjih Ponikev — Bojana, Ana Sakšida iz Trške gore — Slavko, Marija Pelko iz Koludarjev — Srečka, Anica Kren iz Rumanje vasi — Joškota, Jožefa Butala iz Doblič — Jožeta, Pavla Luštek iz Ledee vasi — Sandija, Terezija Prah iz Sentruperta — Ireno, Alojzija Tomažin iz Brezovega — Majdo, Angelca Sulc iz Prečne — deklico, Matilda Pleskovič iz Dolnjih Kamenc — deklico, Marija Lorenca iz Trebnjega — dečka, Jožefa Koren iz Žužemberka — deklico Terezija Kastelic iz Brezovca.

OBVESTILA

Obvestilo o licitaciji
STANOVANJSKI SKLAD OBČINE KOČEVJE

razpisuje javno licitacijo za oddajo zemljišč za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš v Kočevju, na področju naselja Trata.

Zazidalni načrt in razpisni pogoji so razvidni iz objave na oglasni deski v poslojpu skupščine občine Kočevje.

Umrla je dobra tovarišica

in vzorna vzgojiteljica
ANICA POČKAR
učiteljica v Stopičah

Nepozaben bo spomin na njo in njeno delo v srcih njenih številnih učencev in kolektiva

OSNOVNE SOLE
STOPICE

SREDA, 27. JANUARJA: 8.05

Glasbena matineja. 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.25 Nekaj poskočnih in ritmičnih valček. 10.45 Človek in zdravje. 11.00 Nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — inž. Jože Furlan: Sodobna obdelava tal v vrtnarstvu. 12.30 Prijubljene tenorske arije. 14.05 Za soljarje: Lepotica s Polklice. 15.30 Slovenske narodne in ponarodele za soli, zbor in orkester v priredbi Vlada Goloba. 17.05 Glasba z novega sveta. 18.15 Iz fonoteke Radia Koper. 20.00 Johannes Brahms: Ljubzenski valček, poje Komorni zbor dunajske akademije in solisti dunajske državne opere. 22.10 Nočni akordi.

CETRTEK, 28. JANUARJA: 8.05 Jutranji zabavni zvoki. 9.25 Milčinski-Cipci: Butalci. 9.45 Domače viže in naprevi. 11.00 Nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — inž. Igor Maver: Odmev posvetovanja o kooperaciji v poljedelstvu. 12.30 Med koncertantnimi skladbami Lucijana Marije Skerjanca: Nocturno št. 3. 14.05 Slovenski pevcil v priljubljenih operah. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.45 Jezikovni pogovori. 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in naprevi. 21.00 Izročilo XX. stoletja — Franz Kafka. 22.10 S poveljkami po kontinentih.

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 21. JANUARJA
19.00 — direkten prenos kulturne prireditve ob zaključku velikega žrebanja trgovskega podjetja Ljudske potrošnje Brežice. Sodelujejo Irena Kohont, Katja Lovstik, Barbara Jarc, Ivanka Kraševc, Rafko Irgolič in Stane Muncini. Oddajo vodi napovedovalka RTV Ljubljana Nataša Dolenc.

RADIO BREŽICE

19.00 — direkten prenos kulturne prireditve ob zaključku velikega žrebanja trgovskega podjetja Ljudske potrošnje Brežice. Sodelujejo Irena Kohont, Katja Lovstik, Barbara Jarc, Ivanka Kraševc, Rafko Irgolič in Stane Muncini. Oddajo vodi napovedovalka RTV Ljubljana Nataša Dolenc.

TREBNJE: 23. in 24. I. italijanski barvni film »Osvajac Marakaiba«.

POTUJOČI KINO KOČEVJE

vna švedski film »Poletje z Moniko«. 22. I. ob 19. uri v Dolgi vasi; 23. I. ob 19. uri v Livoldu; 24. I. ob 16. uri v Banja loki, ob 19. uri v Kužlju. In ameriški film »Nemirna letas«. 23. I. ob 17. uri na Oneku, ob 19. uri v Koprivniku; 24. I. ob 13.30 v Vimolju; ob 16. uri v Lazah in ob 19. uri v Mozlju.

NESREČE

Zavore so prijele v škodo avtu

Z avtomobilske ceste, ki je bila precej zasnežena, je 18. januarja dopoldne zdrsnil osebni avtomobil ZG 71-23, ki ga je vozil Drago Klemencič. Vozilo se je ustavilo na njivi. Nesreča se je pripetila pri Čatežu, ko je voznik osebnega avtomobila premočno pritisnil na zavore. Škodo cenijo na 85 tisoč dinarjev.

Draga vožnja za kombi

Na brozgastem cestnišču avtomobilske ceste pri Dragi je 18. januarja zelo zanašalo kombi LJ 270-05, vozniku Karlu Vardljanu pa se ni posrečilo, da bi se izognil nesreči. Kombi je zaneslo s ceste, kjer se je okoli 14.50 prevrnil. Gmojne škode je za 100 tisoč dinarjev.

Ob milijonski škodi voznika v bolnišnici

Na avtomobilski cesti pri Ručni vasi je 16. januarja zjutraj osebni avtomobil LJ 323-02, ki ga je vozil Franc Markič, močno tresel v tovarnjak NM 20-01 s prikolico, ki ga je nasprotni vozil Milomir Kojčič. Pri trčenju sta se voznika obeh vozil huje poškodovala in so ju odpeljali v bolnišnico, na cesti pa sta ostali pokvarjeni vozili, na katerih so ocenili za 1.400.000 dinarjev škode.

Avto s potniki zdrsel proti Krki

Ko je voznik dostavnega avtomobila NM 32-74 Zvonimir Sitar 16. januarja odločil ribe in se vrnil proti Novemu mestu, ga je v Dol. Kronovem ustavilo pet ljudi in ga prosilo, če bi lahko priselil, ker ni avtomobila. Sitar jim je ustregel in tako se je avto s potniki pomikal proti Novemu mestu. Blizu priključka proti Novemu mestu se je hotel Sitar izogniti nekemu pešcu, da ga ne bi onesnažila umazana snežna brozga. Prav to pa je bilo usodno, ker vozilo ni hotelo več ubogati voznika, ampak je začelo drseti s ceste. Vsi poskusi voznika, da bi se izognil nesreči, so bili neuspešni. Avto je vedno hitreje počel s ceste, nakar se je trknil prevrnil in se ustavil nekaj metrov od brega Krke. Vsi potniki, ki jih je Sitar vzel v avto v Dol. Kronovem, so bili ranjeni, njemu pa ni bilo nič. Ranjeni so bili: Marija Hoever, 22, iz Hinje vasi, ki ima str. prani kos, Jože Stupca, 27, iz Gotne vasi, ki si je zlomil hrbtenico, Jožefa Pakar, 19, iz Ješ pri Otočcu ima poškodbe na nogi in ramli ter Danica Krsovec, 18, iz Ješ, ki se je laže udarila. Ranjenec so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Škode na dostavnem avtomobilu cenijo na 100 tisoč dinarjev.

Osebni avtomobil se je prevrnil na streho

Osebni avtomobil fiat 2100 s zagrebško registracijo je v ponedeljek ob 8.45 pripeljal po avtomobilski cesti iz zagrebške smeri in pri Ribnici ga je zaradi snežne brozge zaneslo na levo stran ceste v brez. Nato se je vozilo prevrnilo na streho in ostalo spot na cesti. V avtomobilu so bili štiri potniki, ki se jim ob nesreči ni nič zgodilo. Materialna škoda na vozilu je ocenjena na 300.000 dinarjev.

Zaneslo je dva tovrna avtomobila

19. januarja ob treh ponoči je med vasio Priplje in Podgračeno zaneslo na poldeneli avtomobilski cesti tovrnjak s prikolico na desno stran, tako da je še obstal na cestnišču. Tovornjak je imel zagrebško registracijo. Za njim je pripeljala avtomobilska reševalna ekipa in se pri prehlavljanju zaradi poledice zadelo v stojeci tovrnjak. Na tovrnjaku z Reke je bilo škode za približno 70 tisoč dinarjev, na kamionu s prikolico pa za 10 tisoč dinarjev. Voznika nista bila poškodovana.

Hladnilnik obvisel na robu ceste

V ponedeljek ponoči je peljal iz Zagreba proti Ljubljani hladnilnik MESNINE iz Kranja in ob 1.15 ga je pod vasio Priplje nenadoma zaneslo. Obvisel je na robu ceste pravokotno na cestnišču. Spretnja kolosa so bila še pod bregom, zadnja pa še na cesti. Materialna škoda ni bilo in tudi telesnih poškodb ne.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL, Brežice, Ormotelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rita Bačar, Franco Grivoc, Milod Jakopov, Marjan Moškon, Jožica Toppy in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din — Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 2400 din — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto. Glavni trg 3 — Poštne predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA Casopisno podjetje DELO v Ljubljani.